

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ መንግሥት
የፌዴራል የሥነምግባር እና የፀረ-መስና ኮሚሽን

የ2001 በጀት ዓመት
የዕቅድ አፈፃፀም ሪፖርት

ታህሳስ 2002 ዓ.ም

አዲስ አበባ

ማውጫ

ርዕስ	ገጽ
1. መግቢያ.....	4
2. በ2001 በጀት ዓመት የተከናወኑ ዋና ዋና ተግባራት.....	5
2.1 የሥነምግባር እና የፀረ-መብስ ትምህርትን ማስፋፋት.....	5
2.2 የሙስና ወንጀልን የመከላከል ሥራ.....	7
2.3 የሙስና ወንጀልን የመመርመር ሥራ.....	20
2.4 በሙስና ወንጀል የተጠረጠሩትን መክሰስ.....	23
2.5 የጥናትና ምርምር ሥራ	24
2.6 የሥነምግባር አውታሮችን የማስተባበር ሥራ.....	25
2.7 አቅም ግንባታ.....	28
2.8 ሌሎች ተግባራት.....	28
2.9 የበጀት አጠቃቀም.....	30
2.10 ያጋጠሙ ችግሮችና የተወሰዱ የመፍትሔ እርምጃዎች.....	31
3. ማጠቃለያ.....	33
4. አባሪዎች.....	34

1. መግቢያ

የፌዴራል የሥነምግባር እና የፀረ-ሙስና ኮሚሽን በአገራችን የሚካሄደው የልማት እና የዲሞክራሲያዊ ሥርዓት ግንባታ በሙስና እናዳደናቀፍና የፀረ-ሙስና ትግሉን ለማሳካት በግንቦት ወር 1993 ዓ.ም ሲቋቋም ሕብረተሰቡ በፀረ-ሙስና እንቅስቃሴው ውስጥ ለኮሚሽኑ የሚያደርገው ያልተቆጠበ ድጋፍ ቀጣይነትን ግምት ውስጥ በማስገባት ነው።

ኮሚሽኑ የተቋቋመባቸውን የሥነምግባር እና የፀረ-ሙስና ትምህርቶችን በማስፋፋት የነቃ እና ሙስናን ሊሸከም የማይችል ሕብረተሰብ እንዲፈጠር ጥረት የማድረግ፣ የሙስና ወንጀልን እና ብልሹ አሰራርን የመከላከል እንዲሁም የሙስና ወንጀልን እና ብልሹ አሰራርን የማጋለጥ፣ የመመርመር እና የመክሰስ ዓላማዎች ባለፉት ዘጠኝ ዓመታት ሲያስፈጽም የሕብረተሰቡ ትብብርና ድጋፍ ጉልህ ቦታ ነበረው።

ይህ የሕብረተሰብ ሁለገብ ድጋፍ ለኮሚሽኑ በፈጠረው መበረታታት ባለፉት ዓመታት በሚሊዮኖች ለሚቆጠሩ የተለያዩ የሕብረተሰብ ክፍሎች በተለያዩ መንገዶች የሥነምግባር እና የፀረ-ሙስና ትምህርቶች ተሰጥተዋል። በሙስና መከላከል ዘርፍም ከ117 በላይ ለሚሆኑ የመንግሥት መ/ቤቶች እና የልማት ድርጅቶች የአሰራር ሥርዓት ጥናት በማድረግ ለሙስና ድርጊት ቀዳዳ የሚከፍቱ አሰራሮች ማስተካከያ እንዲደረግባቸው አስተያየት ተሰጥቷል። በተጨማሪ ተቋማት ላይ የተሰጡ አስተያየቶች በተቋማቱ ተግባራዊ ስለመደረጋቸውም ክትትል ተደርጓል።

በተጨማሪም ከ1,200 በላይ በሚሆኑ የተጠረጠሩ የሙስና ወንጀሎች ላይ ምርመራ በማድረግ የሙስና ወንጀል እንደፈፀሙ በፍ/ቤት የተረጋገጠባቸው 300 ያህል ግለሰቦች ከ1-19 ዓመት በሚደርስ እስራት እንዲቀጡ ተወስኖባቸዋል።

ኮሚሽኑ በአዲስ አበባ ከተማ የተካሄዱ የመሬት ወረራ ወንጀሎችን መመርመር ከጀመረበት ከሚያዚያ ወር 1999 ዓ.ም ጀምሮ ባደረገው እንቅስቃሴ 1 ሚሊዮን 163 ሺህ 355 ካሬ ሜትር የሚሆን መሬትና የከተማ ቦታ በፍርድ ቤት እንዲታገድ አድርጓል። ከዚህ ውስጥ 752,758 ካሬ ሜትር መሬት ግምቱ 1 ቢሊዮን 547 ሚሊዮን 745 ሺህ 696 ብር እንደሆነ የታወቀ ሲሆን ቀሪው ዋጋ ያልወጣለት ነው።

ከታገደው መሬት ውጭ በተለያዩ የአዲስ አበባ ክፍለ ከተሞች በተለይም በየካ፤ በቦሌ፤ በኮልሬ ቀራንዮ እና በቂርቆስ ክፍለ ከተሞች በህገወጦች ታጥሮ የነበረ 173,702 ካሬ ሜትር ቦታ አጥሩ ፈርሶ ለክፍለ ከተሞቹ እንዲመለስ ሆኗል።

ሌሎች ንብረቶችን በተመለከተም 32 መኖሪያ ቤቶች፤ 4 ህንፃዎች፤ 37 ተሽከርካሪዎች፤ 14 ፋብሪካዎች፤ 3 መጋዘኖችና ሸቀጣ ሸቀጥ መደብሮች፤ 11 የተለያዩ ንግድ መደብሮች እንዲሁም 87 ሚሊዮን ብር የሚሆን በባንክ የሚገኝ የተጠርጣሪዎች ገንዘብ በፍርድ ቤት ታግዷል።

ከዚህ በላይ ከተጠቀሱት እርምጃዎች በላይ በመጨረሻ ጊዜ ሌሎች በርካታ ተግባራት ሊከናወኑ እንደሚገባ ኮሚሽኑ ያምናል። በመሆኑም ከባለድርሻ አካላትና ከሕብረተሰቡ ጋር ወደፊት በፀረ-ሙስና እንቅስቃሴ ዙሪያ በሚከናወነው የቅንጅት ሥራ ሙስና የልማት እና የዲሞክራሲያዊ ሥርዓት ግንባታ እንቅፋት እንዳይሆን ጠንክሮ የሚንቀሳቀስ ይሆናል።

ይህም ውጤታማ የሚሆነው ሕብረተሰቡ እስካሁን ለኮሚሽኑ ሲያደርግ የቆየውን ድጋፍ አጠናክሮ ሲቀጥል ነው።

በመሆኑም ችግሩን ለመከላከል በሚደረገው ጥረት ሁሉም ባለድርሻ አካላት እና ሕብረተሰብ ከኮሚሽኑ ጎን ለመሰለፍ ቁርጠኝነታቸውን እንዲያሳዩ ጥሪ እያቀረብን ኮሚሽኑ በ2001 በጀት ዓመት ያከናወናቸውን ጉልህ ተግባራት በዚህ ዓመታዊ ሪፖርት አቅርቦናል።

2. በ2001 በጀት ዓመት የተከናወኑ ዋና ዋና ተግባራት

2.1 የሥነምግባር እና የፀረ-ሙስና ትምህርትን ማስፋፋት

በአገራችን መልካም ሥነምግባርን ለማስፈን እና የሙስና ወንጀልን ለመከላከል የሚደረገውን ጥረት ፍሬያማ ለማድረግ የፀረ-ሙስና ትምህርትን በሕብረተሰቡ ውስጥ ማስፋፋት ዓይነተኛ መሳሪያ መሆኑን ኮሚሽኑ ያምናል። ከዚህ ጋር በተያያዘ በ2001 በጀት ዓመት ለተለያዩ የሕብረተሰብ ክፍሎች የፊት ለፊት ትምህርት በመስጠት፣ የተለያዩ የሕትመት ውጤቶችን በማሰራጨት እንዲሁም በቴሌቪዥን እና በሬድዮ ትምህርታዊ መልዕክቶች በማስተላለፍ ረገድ በርካታ ተግባራት ተከናውነዋል።

በዚህ መሰረት ከአዲስ አበባ መስተዳድር አስር ክፍለ ከተሞች ከተለያዩ የሥራ ክፍሎች ለተውጣጡ 94 ሠራተኞች በሁለት ዙር የአምስት ቀን የአሰልጣኞች ሥልጠና የተሰጠ ሲሆን ከ18 ዩኒቨርሲቲዎች ለተውጣጡ 43 ተሳታፊዎች ተመሳሳይ ስልጠና ተሰጥቷል።

በሌላ በኩል በሙስና ፅንሰ ሃሳብ፣ በሥነምግባርና በሙስና ወንጀል ህጎች ዙሪያ ለተለያዩ የሕብረተሰብ ክፍሎች የአሰልጣኞች ሥልጠና ለመስጠት በተደረገው እንቅስቃሴ ለ39 የሚዲያና የሲቪክ ማህበራት ባለሙያዎች፣ ከ10 ፍቃድ ሰጪ ተቋማት ለተውጣጡ 95 ሠራተኞች፣ ከ50 ት/ቤቶች ለተውጣጡ 96 መምህራን፣ ከፋይናንስ ተቋማት ለተውጣጡ 86 ሠራተኞች፣ ለ50 የወጣቶች ማህበራት መሪዎችና ለ50 የሴቶች ማህበራት መሪዎች፣ በአዲስ አበባ ከተማ ከሚገኙ የአገልግሎት ሰጪ ተቋማት ለተውጣጡ 42 ባለሙያዎች እንዲሁም መሠረታዊ አገልግሎት ሰጪ ከሆኑ ተቋማት (የመብራት፣ የውሃ፣ ወዘተ አገልግሎት ሰጭዎች) ለተውጣጡ 42 ባለሙያዎች ተመሳሳይ ይዘት ያለው ሥልጠና ተሰጥቷል።

በበጀት ዓመቱ በመልካም ሥነምግባር እና በሙስና ጉጂነት ላይ ያተኮረ የአሰልጣኞች ሥልጠና ከመስጠት በተጨማሪ ከዲሞክራሲያዊ ተቋማት ፕሮግራም (DIP) በተገኘ ገንዘብ ከ51 መ/ቤቶችና ተቋማት ለተውጣጡ 9249 ዜጎች የፊት ለፊት የግንዛቤ ማስጨበጫ የማስተማር ሥራ ተከናውኗል።

በሕትመት ውጤቶች አማካኝነትም በኮሚሽኑ የሥራ እንቅስቃሴ ዙሪያ ሕብረተሰቡ ግንዛቤ እንዲኖረውና በፀረ-ሙስና እንቅስቃሴው ውስጥ የራሱን አስተዋጽኦ እንዲያበረክት ለማስቻል በበጀት ዓመቱ ውስጥ አራት የሥነምግባር መጽሔቶች የታተሙ ሲሆን የመጀመሪያዎቹ ሁለት መጽሔቶች እያንዳንዳቸው በ5000 ቅጂዎች ቀጣዮቹ ሁለት መጽሔቶች ደግሞ እያንዳንዳቸው በ9000 ቅጂዎች ታትመው ለአንባብያን ተሰራጭተዋል።

በተመሳሳይ ሁኔታ ዓለም አቀፍ የፀረ-ሙስና ቀንን በማስመልከት የተዘጋጁና «ሙስናን በጽናት በመዋጋት መልካም አስተዳደርን እናረጋግጥ» እና «እጆቻችን ከሙስና ይጽዱ» የሚሉ መልዕክቶች የያዙ ሁለት ፖስተሮች እያንዳንዳቸው በ5000 ቅጂዎች እንዲሁም «አይቶ እንዳላዩ ማለፍ ሙስናን ያባብላል»፤ «ሙስኞች በአጸያፊ ድርጊታቸው እንዲያፍሩ እናድርግ» በሚሉ ርዕሶች የተዘጋጁ ሁለት ፖስተሮች እያንዳንዳቸው በ10000 ቅጂዎች ታትመው ተሰራጭተዋል።

በወቅታዊ ሁኔታ ላይ ያተኮሩ አራት ብርሻሮችንና ሁለት በራሪ ወረቀቶችን የማሳተምና የማሰራጨት ተግባር የተከናወነ ከመሆኑም በላይ በሥነምግባር ዙሪያ በአዲስ ዘመን ጋዜጣ የፊት ለፊት ገጽ ላይ አስተማሪና መረጃ ሰጪ የሆኑ 13 አጫጭር መልዕክቶች ታትመው ለሕብረተሰቡ እንዲደርሱ ተደርጓል።

በዋነኛነት በአገሪቱ ለሚገኙ ኤምባሲዎች፣ መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶችና ዓለም አቀፍ ድርጅቶች በእንግሊዝኛ ቋንቋ በየሁለት ወሩ እየተዘጋጀ የሚሰራጨው «ኢንሳይት» ኒውስ ሌተር በበጀት ዓመቱ ስድስት ጊዜ፣ እንዲሁም በአማርኛ ቋንቋ ለኮሚሽኑ ሠራተኞች የሚዘጋጀው «ጓዳችን» ኒውስ ሌተር ደግሞ 12 ጊዜ ታትመው ለሚመለከታቸው ደርሰዋል።

በተመረጠ ርዕሰ ጉዳይ ላይ መልዕክት ለማስተላለፍ የሚያስችል ስቲክር በማዘጋጀት የሕብረተሰቡን ግንዛቤ ለማሳደግ በተደረገው እንቅስቃሴ ደግሞ «በመልካም ሥነምግባር የታነፀ ትውልድ እናፍራ» የሚል መልዕክት የያዘ ስቲክር በ5000 ቅጂዎች ታትሞ ተሰራጭቷል።

በኮሚሽኑ ባለሙያዎች አማካኝነት የማስተማሪያ ሞጁሎችን ለማዘጋጀት በተደረገው አንቅስቃሴ የግንዛቤ ማስጨበጫ ይዘት ያላቸው እና ለማሠልጠኛ በሚሆን መልክ የተዘጋጁ ሁለት ዓይነት ሞጁሎች ታትመው አገልግሎት ላይ የዋሉ ሲሆን በተመሳሳይም የ2000 በጀት ዓመት የኮሚሽኑ ዓመታዊ ሪፖርትና ስታስትስቲካዊ መረጃዎች ታትመው ለተለያዩ ተቋማት እና የሕብረተሰብ ክፍሎች ተሰራጭተዋል።

የ2001 ዓ.ም አዲስ ዓመትን ምክንያት በማድረግም የሥነምግባር እና የፀረ-ሙስና መልዕክቶችን የያዙ 1500 አጀንዳዎችና 1500 የጠረጴዛ የቀን መቁጠሪያዎች፣ እንዲሁም 700 የመልካም ምኞት መግለጫ ካርዶች ታትመው ስርጭታቸው ተከናውኗል።

በኤሌክትሮኒክ ሚዲያ ዘርፍም ወቅታዊነት ያላቸው ሰባት የሬዲዮና ሰባት የቴሌቪዥን የተለያዩ ኪናዊ ስፖቶች፣ አምስት የሬዲዮና አምስት የቴሌቪዥን ንባባዊ ስፖቶች እንዲሁም ሁለት የሬዲዮና አምስት የቴሌቪዥን ድራማዎችን አየር ላይ እንዲውሉ ተደርጓል። ከሕብረተሰቡ

በሚቀርቡ የተለያዩ ጥያቄዎች ላይ የጋራ ግንዛቤ ለማስጨበጥ በመጋቢት ወር 2001 ዓ.ም አንድ የፌዴራል የስልጅ ውይይት (ቴሌኮንፈረንስ) ተዘጋጅቶ የኮሚሽኑ የሥራ ኃላፊዎች በቀጥታ የአየር ስርጭት ከተለያዩ አድማጮች በቀረቡ ጥያቄዎች ላይ ማብራሪያ እና መልስ ሰጥተዋል፡፡ በተመሳሳይም በተመረጠ ርዕሰ ጉዳይ ላይ የተዘጋጀና የተለያዩ የሕብረተሰብ ክፍሎችን የሚወክሉ ተሳታፊዎች ታዳሚ የሆኑበት አንድ የቴሌቪዥን የፓናል ውይይት ተካሂዷል፡፡ እንዲሁም በዋናነት በሥነምግባር፣ በሙስና እና በኮሚሽኑ እንቅስቃሴ ላይ ያተኮረ የጥያቄና መልስ ውድድር በኢትዮጵያ ቴሌቪዥን ተካሂዷል፡፡

ወቅታዊ መረጃዎችን ለብረተሰቡ ከማድረስ አኳያም በኮሚሽኑ ድረገጽ ላይ የተጫኑ የተወሰኑ ቋሚ መረጃዎችን ወቅታዊ የማድረግና በድረ-ገፁ አንዳንድ ቅርጾች ላይ የማሻሻል ሥራ ተከናውኗል፡፡

ከተለያዩ የመንግሥትና የግል የመገናኛ ብዙኃን ለሚመጡ የመረጃ ጥያቄዎችና በራስም ተነሳሽነት በኘሬስ ኮንፍረንስ፣ በቃላዊ መግለጫና በኘሬስ ሪሊዝ መረጃ ለመስጠት በተደረገው እንቅስቃሴም በበጀት ዓመቱ 70 ያህል መረጃዎች ተሰጥተዋል፡፡ በሌላ በኩል ወቅታዊ ዜናዎችን በአማርኛና በእንግሊዝኛ ቋንቋዎች በኮሚሽኑ ድረ-ገጽ ላይ እንዲጫኑ በማድረግ ለጎብኝዎች መረጃ ለመስጠት በተደረገው ጥረት 152 ዜናዎች (በአማርኛ ቋንቋ 76፣ በእንግሊዝኛ 76) ተዘጋጅተው በድረ-ገጹ ተጭነዋል፡፡

ከመንግሥት መ/ቤቶች፣ ከተለያዩ ድርጅቶችና ግለሰቦች ለሚቀርቡ ልዩ ልዩ የመረጃ ጥያቄዎች በቤተመጽሐፍት፣ በፊት ለፊት ግንኙነትና በስልጅ መረጃ ለመስጠት በተደረገው እንቅስቃሴ ለ582 መረጃ ጠያቂ መ/ቤቶች፣ ድርጅቶችና ግለሰቦች መረጃው ተሰጥቷል፡፡

ሕዳር 30 ቀን 2001 ዓ.ም የተከበረውን ዓለም አቀፍ የፀረ-ሙስና ቀን በማስመልከትም ታህሳስ 4 ቀን 2001 ዓ.ም በአዲስ አበባ መንገድ ትራንስፖርት ባለስልጣን የሰብሰባ አዳራሽ ህዝባዊ ስብሰባ በማካሄድ እና ከታህሳስ 9-12 ቀን 2001 ዓ.ም የብስክሌት ውድድር በማካሄድ በፀረ-ሙስና ትግሉ ዙሪያ ለህብረተሰቡ መልዕክቶችን ለማስተላለፍ ተችሏል፡፡

2.2 የሙስና ወንጀልን የመከላከል ሥራ

ኮሚሽኑ በመንግሥት መሥሪያ ቤቶችና በመንግሥት የልማት ድርጅቶች ለሙስናና ብልሹ አሠራር ቀዳዳ የሚፍቱ አሠራሮችን ከወዲሁ በመፈተሽና በማረም የአገልግሎት አሰጣጣቸው ለሙስና እንዳይጋለጥ በሚያደርገው ጥረት ችግሩን ከመከላከል አንጻር ጉልህ ፋይዳ ባላቸው ጉዳዮች ላይ የአሠራር ሥርዓት ጥናት ያደርጋል፡፡

በዚህ መሠረት በበጀት ዓመቱ በተጠኝ ተቋማት በመገኘት ስለሚካሄደው የአሠራር ሥርዓት ጥናት አላማ በማስረዳትና አስፈላጊ ዝግጅቶች እንዲሟሉ በማድረግ ኮሚሽኑ በሚከተለው የቅደም ተከተል መመዘኛ መስፈርት መሠረት በተመረጡ 39 ተግባራት ላይ ጥናት ተጀምሮ መረጃ የማሰባሰብ፣ የማጠናቀርና የመተንተን ሥራ ተከናውኖ በ29 ተግባራት ላይ ለተካሄደው ጥናት ረቂቅ ሪፖርት ተዘጋጅቷል። ከዚህ ውስጥ ደግሞ የ21 ተግባራት የጥናት ሪፖርት ተጠናቆ ለተጠኝ ተቋማት ተልኳል።

በዚህ መሠረት፡-

1. በኢትዮጵያ ስኳር ልማት ኤጀንሲ - የሀገር ውስጥ የስኳር ጨረታ ሽያጭ አሰራር ስርዓት ጥናት ሪፖርት ተጠናቅቆ ለኤጀንሲው ተልኳል። የስኳር ጨረታ ሽያጭ መመሪያው መካተት የሚገባቸውን ጉዳዮች አካትቶ አለመያዙ እንዲሁም ኤጀንሲው የስኳር ሽያጭ ጨረታ ውድድር በሚያደርግበት ጊዜ ተወዳዳሪዎች በቡድን ተደራጅተው የሚፈጥሩትን የገበያ አለመረጋጋት ለመከላከል ወይም በቡድን ተደራጅተው ተመሳሳይ ዋጋ የሚሰጡ ተወዳዳሪዎችን በትክክል ለመለየት የሚያስችል ጠንካራ የአሠራር ስርዓት የሌለው መሆኑና ለዚህ ተብለው የተቀመጡ ስልቶች በተቃራኒው ሊፈጥሩት የሚችሉትን የሙስናና ብልሹ አሠራር ክፍተት በማሳየት ከዚህ ጋር ተያይዞ ሊከሰቱ የሚችሉ ችግሮችን ለመከላከል የሚያስችሉ የማሻሻያ ሀሳቦችን ያካተተ ሪፖርት ለኤጀንሲው ተልኳል።
2. በኢትዮጵያ ኘሬስ ድርጅት - የተሰብሳቢ ሂሳብ የአሠራር ስርዓት ላይ የተካሄደ ጥናት ሪፖርት ተጠናቅቆ ለድርጅቱ ተልኳል። የድርጅቱን የተሰብሳቢ ሂሳብ በተመለከተ የቆይታ ጊዜ ትንተና እየተዘጋጀ ለበላይ ኃላፊዎች የማይቀርብ መሆኑ፣ በሥራ ክፍሎች መካከል ወጥ በሆነ መልኩ የተቀናጀ የመረጃ ልውውጥ ስርዓት አለመኖሩ፣ የህግ አገልግሎት የክስ ፋይሎች የመረጃ አያያዝ ስርዓት የተጠናከረ አለመሆን፣ የተሰብሳቢ ሂሳብን ከባለአዳዎች በህግ አግባብ የማስመለስ ስራ በተጠናከረ መልኩ አለመከናወን፣ በተሰብሳቢ ሂሳብ ላይ በአዲት አገልግሎት በኩል ተገቢ የሆነ የክትትል ሥራ አለመስራቱ፣ መመሪያውን መሠረት ባደረገ መልኩ የዱቤ አገልግሎት ያለመስጠት ችግር፣ የኤጀንሲው የተሰብሳቢ ሂሳብ አሰባሰብ ስልት ደካማ መሆን፣ በተዘዋዋሪ የተሰብሳቢ ሂሳብ ሠራተኞች የሥራ እንቅስቃሴ ላይ ተገቢ የሆነ የክትትል ሥራ በተጠናከረ መልኩ አለመከናወን፣ በኤጀንሲው የተዘጋጀው የዱቤ ሽያጭ ውል ሰነድ ባለዕዳዎች ክፍያውን በወቅቱ ባይፈፀሙ ቅጣት ጨምሮ ክፍያውን እንዲፈፀሙ የማያስገድድ መሆን፣ ጋዜጣና መጽሔትን የመሳሰሉ የህትመት ውጤቶች ሽያጭ መመሪያ የሌለው መሆኑ እንዲሁም የጋዜጣና መጽሔት የዱቤ ሽያጭ የተሰብሳቢ ሂሳብ የሂሳብና በጀት ዋና ክፍል እየተመዘገበ ክትትል የማይደረግ መሆኑ ለተሰብሳቢ ሂሳብ በወቅቱ አለመሰብሰብ መንስኤዎች መሆናቸውንና በተያያዘ የሚያስከትሏቸውን ችግሮች ለመከላከል የሚያስችሉ የማሻሻያ ሀሳቦችን ያካተተ ሪፖርት ለድርጅቱ ተልኳል።
3. በአዲስ አበባ ውሃና ፍሳሽ ባለስልጣን - የቆጣሪና መለዋወጫ ግዥ ጨረታ ሂደት ላይ

የተካሄደው የመከላከል ሥራ ሪፖርቱ ተጠናቅቆ ለመ/ቤቱ ተልኳል። ባለስልጣኑ ባወጣው የውሃ ቆጣሪዎችና መገጣጠሚያዎች ግዥ ጨረታን በተመለከተ ጥናት በማካሄድ የቴክኒክ ግምገማው አግባብነትን ያልተከተለና ክፍተት ያለበት በመሆኑ ከ25 ሚሊዮን ብር በላይ የሚገመት ግዥ በጨረታው ሂደት የታዩ ጉድለቶች ታርመው እንደገና እንዲወጣ ተደርጓል።

- 4. በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ - የውጭ ምንዛሬ ግብይት ፈቃድ አሰጣጥ፣ እድሳት እና የቁጥጥር አሰራር ስርዓት ጥናት ሪፖርቱ ተጠናቅቆ ለባንኩ ተልኳል። የውጭ ምንዛሬ ለመገበያየት ፈቃድ የወሰዱ የቀረጥ ነፃ መደብሮች በየዓመቱ ፈቃዳቸውን እንዲያድሱ ተገቢ የሆነ ክትትልና ቁጥጥር አለመደረግ፣ ያለፈቃድ በውጪ ምንዛሬ በሚገበያዩ የሀገር ውስጥ ምርት የሚሸጡ መደብሮች እና ሆቴሎች ላይ ተገቢው ክትትልና ቁጥጥር የማይከናወን መሆኑ፣ ከባለሀብቱ ለባንኩ የሚቀርበው የውጭ ምንዛሬ ግብይት ሪፖርት ትክክለኛ ስለመሆኑ በባንኩ በኩል የማረጋገጥ ሥራ አለመሠራቱ፣ እንዲሁም ፈቃድ የመስጠትና የማደስ እንዲሁም ኢንስፔክት የማድረግ ተግባር በአንድ የሥራ ክፍል ብቻ መከናወኑ ታውቋል። ይህንንም የአሰራር ችግር ለመቅረፍ ለባንኩ የመፍትሄ ሀሳብ ያካተተ ሪፖርት ተልኳል።
- 5. በጥቁር አንበሳ ስፔሻላይዘድ ሆስፒታል - ንብረት አስተዳደር አሰራር ሥርዓት ጥናት ሪፖርት ተጠናቅቆ ለሆስፒታሉ ተልኳል። በሆስፒታሉ የንብረት አስተዳደር ላይ በተካሄደ የአሰራር ሥርዓት ለብልሽትና ለስርቆት የተጋለጠ እንዲሁም ለቁጥጥር የማያመች የንብረት አያያዝ መኖሩ፣ የህክምና መገልገያ ቋሚ ዕቃዎችና መድሐኒቶች ለስርቆት በተጋለጠ ሁኔታ ከግምጃ ቤት ውጪ በየኮሪደሩ የተቀመጡበትን እንዲሁም በቀላሉ የሚንቀሳቀሱ የሕክምና መስጫ መሳሪያዎች ከሆስፒታሉ የሚጠፉበት፣ ንብረቶች በጥገና ስም ከሆስፒታሉ ቅጥር ግቢ ወጥተው ለበርካታ ወራት የማይመለሱበት ሁኔታ እንዳለ በጥናቱ ወቅት ለመገንዘብ በመቻሉ ብልሹ አሰራርን መከላከል የሚያስችሉ የመፍትሄ አቅጣጫዎችን ያመለክተው ሪፖርት ተጠናቅቆ ለሆስፒታሉ ተልኳል።
- 6. በመንግሥት የልማት ድርጅቶች ተቆጣጣሪና ኘራይቪታይዜሽን ኤጀንሲ - የቦርድ አባላት አመዳደብና ውጤታማነት ምዘና አሰራር ስርዓት ጥናት ሪፖርት ተጠናቅቆ ለኤጀንሲው ተልኳል። በኤጀንሲው ግልፅነት የሚገድላቸው አሰራሮች መኖራቸው ማለትም ቦርድ አባላት የአገልግሎት የሥራ ዘመን አዋጁን መሠረት ያደረገ አለመሆን፣ ከቦርድ አባላት መዳቢ ኮሚቴ ውጪ የቦርድ አባላት ምደባ የሚከናወን መሆኑ፣ ለቦርድ አባልነት የቀረቡ እጩዎች የምደባ ውሳኔ አሰጣጥ ሂደት ግልፅነት የሌለው መሆኑ፣ የቦርድ አባላት መዳቢ ኮሚቴ ባልተሟሉበት ምደባ የሚከናወን መሆኑ፣ የቦርድ እና የኦዲት ኮሚቴ አባላት ዝርዝር መረጃ አያያዝ የተሟላና ወቅታዊ አለመሆን፣ የኦዲት ኮሚቴ አባላት አመዳደብ መመሪያ የሌለው መሆኑ፣ የቁጥጥር ሥርዓትን የሚያዛቡ ተደራራቢ ኃላፊዎች መኖር፣ የልማት ድርጅቶች ሪፖርት ለኤጀንሲው ወቅቱን ጠብቆ የማይላክበት ሁኔታ መኖሩ፣ ሥራቸውን በአግባቡ በማይወጡ የቦርድ እና የኦዲት ኮሚቴ አባላት ላይ በሚጠበቀው

መልክ ወቅታዊ እርምጃ የማይወሰድ መሆኑና ተመሳሳይ ችግሮች መኖራቸው ታይቷል። ይህንንም የአሠራር ችግር ለመቅረፍ የማሻሻያ እርምጃዎችን ያካተተ ሪፖርት ለኤጀንሲው ተልኳል።

- 7. በብዝሃ ህይወት ጥበቃ ኢንስቲትዩት - የነዳጅና የመለዋወጫ አጠቃቀም አሠራር ሥርዓት ጥናት ሪፖርት ተጠናቅቆ ለኢንስቲትዩቱ ተልኳል። ከተሽከርካሪዎች የሚፈቱ አሮን የመለዋወጫ እቃዎች ርክክብ፣ አጠባበቅና አጠቃቀምን በሚመለከት ክትትልና ቁጥጥር ለማድረግ የሚያስችል ሥርዓት ያልተዘረጋ መሆኑ፣ ከአንድ ተሽከርካሪ ወደ ሌላ ተሽከርካሪ የሚከናወን የመለዋወጫ እቃዎች ልውውጥ (cannibalization) የሥራ ንግድ ለማድረግ ማኑዋል የሌለው መሆኑ፣ በዕቅድ ላይ የተመሠረተ ግዥ አለመከናወን፣ የነዳጅ አያያዝና አጠቃቀም ወጥነት የጎደለው ሕግና መመሪያን ያልተከተለ መሆን እንዲሁም በነዳጅ አጠቃቀም ላይ ቁጥጥር ለማድረግ የሚያስችል የተጠናከረ የቁጥጥር ስርዓት አለመኖሩ ተለይቷል።

በተጨማሪም የግዥ የሥራ ክፍል የሥራ ክንውንን የሚያሳይ የተደራጀ ሰነድ አለመኖር፣ ለቋሚ እቃዎች የመለያ ቁጥር የመስጠት ሥራ የተጠናከረ አለመሆን፣ ቋሚና አላቋ እቃዎች ያለአገልግሎት ለረጅም ጊዜያት በግምጃ ቤት መቀመጥ፣ ሌሎችም ንብረቶች በግቢው ውስጥ በዝናብና በፀሐይ እየተጎዱ መሆናቸው እና ውሳኔም ያልተሰጣቸው መሆን፣ ለአላቋ እና ቋሚ እቃዎች መዝገብ ያልተዘጋጀላቸው መሆን፣ የቋሚና አላቋ ንብረቶች ቆጠራ ከንብረት መዝገብ (ስቶክ ካርድ) ጋር የማይገናኙ መሆኑ እንዲሁም በተጠቃሚዎች እጅ የሚገኙ ቋሚ ንብረቶች በመቆጣጠሪያ ካርድ ላይ ምዝገባ ያለመከናወን፣ የንብረት ማስቀመጫው ግምጃ ቤት ለጥበቃ እና ለንብረት ደህንነት አስተማማኝ በሆነ መልኩ የተሰራ አለመሆኑ እንዲሁም በአካል ያለው የተሽከርካሪዎች ሞተር ቁጥርና ሻንሲ ቁጥር በሊብራ ላይ (የባለቤትነት መታወቂያ ደብተር) ካለው ቁጥር ጋር እየተመሳከረ ቆጠራ የማይከናወን መሆኑ የኢንስቲትዩቱን ንብረት ለብክነት የሚዳርግ መሆኑ እንደችግር ተለይቷል። ችግሮችን ለመቅረፍ የሚረዳ የመፍትሄ ሃሳብ ያካተተ ሪፖርትም ለኢንስቲትዩቱ ተልኳል።

- 8. በብዝሃ ህይወት ጥበቃ ኢንስቲትዩት - የሰው ኃይል አስተዳደር የአሠራር ስርዓት ጥናት ሪፖርት ተጠናቅቆ ለኢንስቲትዩቱ ተልኳል። ውጤቱ እንደሚያመለክተው የፌዴራል ሲቪል ሰርቪስ ኤጀንሲን የቅጥር መመሪያ ያልተከተለና ለአድልኦ የተጋለጠ ቅጥር መፈፀም፣ የዓመት እረፍት ፈቃድ አሰጣጥ ላይ ተገቢውን ክትትል ለማድረግ የሚያስችል የምዝገባ ስርዓት አለመኖር፣ ግልፅነት የጎደለው የሠራተኛ ዝውውር መፈፀም፣ መረጃዎችን በተጠናከረ ሁኔታ አለማደራጀትና የውስጥ ቁጥጥር ሥርዓቱም ደካማ መሆኑ በሰው ኃይል አስተዳደር ዙሪያ የታዩ ችግሮች ናቸው። ይህንንም የአሠራር ችግር ለመቅረፍ የመፍትሄ ሀሳብ ያካተተ ሪፖርት ለኢንስቲትዩቱ ተልኳል።

- 9. የአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ - የሚያስተዳድራቸውን ቤቶች አስመልክቶ በተካሄደው የአሠራር ሥርዓት ጥናት ተጠያቂነትና ግልፅነትን የሚያሳይ መመሪያ አለመኖር፣ የመኖሪያ

ቤት ድልደላ ኮሚቴ አሠራር የቤቶች አስተዳደር መመሪያን መሠረት ያደረገ አፈጻጸም አለመከተል፣ የመኖሪያ ቤት የርክክብ ስርዓቱ ተጠያቂነትና ግልፅነትን የተከተለ አለመሆን፣ የኒቨርስቲው በቤቶች አጠቃቀም ላይ ከተጠቃሚዎች ጋር የሚገባው ውል የክትትልና የአፈፃፀም ችግር ያለበት መሆን፣ ስለተጠቃሚዎችና ስለቤቶች ሁኔታ ወቅታዊ እና ትክክለኛ/ የተሟላ መረጃ አለመያዝ፣ የውስጥ ቁጥጥር ስርዓቱ የተጠናከረ አለመሆን፣ በአንዳንድ የቤት ተጠቃሚዎች እና በቤቶች አስተዳደር መመሪያ ሠራተኞች ላይ የሥነምግባር ጉድለት መኖር፣ ዓመታዊና ድንገተኛ ቆጠራ በቤቶች እና ቋሚ ንብረቶች ላይ አለማካሄድ፣ የቋሚ ንብረቶች ገቢና ወጪ፣ ክምችት እና ስርጭት አሠራር ተጠያቂነትንና ግልፅነትን የተከተለ አለመሆን ንብረቶችን ለታለመላቸው አገልግሎት በአግባቡ እንዳይውሉ መደረጉንና ይህንንም የአሠራር ችግር ለመቅረፍ የሚረዳ የመፍትሄ ሀሳብ ያካተተ ሪፖርት ለየኒቨርስቲው ተልኳል።

10. በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ትምህርት ቢሮ - የትምህርት መጽሐፍት ስርጭትን በተመለከተ በተካሄደ ጥናት የመማሪያና ማስተማሪያ መጽሐፍት እጥረት ለመጽሐፍት ዋጋ ንረትና ለአስራጭ ሠራተኞች ያልተገባ ጥቅም ማስገኛ መሆኑ፣ ከግብረሠናይና ዕርዳታ ሰጭ ድርጅቶች የሚገኙ መጽሐፍት ርክክብና ስርጭት የመንግሥትን የንብረት አያያዝ መመሪያ የተከተለ አለመሆን፣ የክፍለ ከተማ ትምህርት ቢሮዎች ከግል ት/ቤቶች የመጽሐፍት ሽያጭ የተገኘውን ገቢ ለክ/ከተማ ፋይናንስና ኢኮኖሚ ጽ/ቤት ገቢ ማድረግ ወይም ያለማድረጋቸውን ለማረጋገጥ የሚቻልበት ስርዓት አለመኖሩ እና የማጣቀሻ መጽሐፍት ድልድል መመሪያ አለመኖር የሚሉት ችግሮች በአሠራር ሥርዓት ጥናቱ የተገለፁ ሲሆን ችግሮችን ለመከላከል የሚያስችሉ የማሻሻያ ሀሳቦች ያካተተ ሪፖርት ለቢሮው ተልኳል።

11. በንግድና ኢንዱስትሪ ሚኒስቴር - የንግድ ፈቃድ ዕድሳት የአሠራር ሥርዓት ጥናት ረቂቅ ሪፖርት ተዘጋጅቶ ለመ/ቤቱ ተልኳል። በኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለስልጣን፣ በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደርና በሌሎች ክልሎች ለንግድ ፈቃድ እድሳት /ስለግብር አከፋፈል/ የሚሰጠው መረጃ (tax clearance certificate) ወጥነትና ግልፅነት የሌለው መሆኑ፣ ለንግድ ፈቃድ እድሳት በኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለስልጣን፣ በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደርና በሌሎች ክልሎች ስለግብር አከፋፈል የሚሰጠው መረጃ (Tax clearance certificates) ለተጭበረበረ (forgery) አሠራር የተጋለጠ መሆኑ እየታወቀ ይህን ለመከላከል የሚያስችል አሠራር ባልተዘረጋበት ሁኔታ የንግድ ፈቃድ ማደስ፣ የፈቃድ ምዝገባና እድሳት አሠራር ችግሮችን (Monitor) የሚያደርግ አሠራር አለመኖር ሊፈጥረው የሚችለውን ችግር በማመላከት የመፍትሄ ሀሳቦችን ያካተተ ረቂቅ ሪፖርት ተዘጋጅቶ ተልኳል።

12. በፌዴራል ፖሊስ ኮሚሽን - የንብረት አስተዳደር የአሠራር ሥርዓት ጥናት ሪፖርት ተጠናቅቆ ለኮሚሽኑ ተልኳል። በፌዴራል ፖሊስ የቋሚ ንብረት አስተዳደር ላይ በተካሄደ የአሠራር ስርዓት ጥናት የውስጥ ኦዲት ኢንስፔክሽን ቀጥጥር ሥርዓት የላላ መሆኑ፣

በሰነድ ተመዝግቦ የተያዘውና በቀጥታ ከታንክር ተለክቶ የሚገኘው የነዳጅ ክምችት መጠን በተደጋጋሚ ልዩነት የሚያሳይ መሆኑ፤ በህክምና መሣሪያና መድኃኒት ማከማቻ ግምጃ ቤት ዓመታዊም ሆነ ድንገተኛ ቆጠራ በማድረግ በመዝገብ ከተያዘው ወጪ ቀሪ ጋር አገናዝቦ ለበላይ ኃላፊዎች ሪፖርት የሚደረግበት ሥርዓት በተጠናከረ መልኩ አለመዘርጋቱ እንዲሁም የግምጃ ቤቱ ኃላፊ የስቶክ ካርድና ቢንካርድ እራሱ አዘጋጅቶ እንዲይዝ መደረጉ የውስጥ ቁጥጥር ሥርዓትን በማላላት አሠራሩን ለሰነድ ማጭበርበርና ለሥርቆት ወንጀል ሊያጋልጥ የሚችል መሆኑና በመሳሰሉት ጉዳዮች ላይ የማሻሻያ ሃሳብ ያካተተ ረቂቅ ሪፖርት አስተያየት እንዲሰጥበት ለተቋሙ ተልኳል። ተቋሙ አስተያየቱን ልኳል። በተሰጠው አስተያየት መሠረት የመጨረሻ ሪፖርት ተዘጋጅቶ ለፖ.ሊ.ስ ኮሚሽኑ ተልኳል።

13. በፌዴራል ፖ.ሊ.ስ ኮሚሽን - የግዥ አፈፃፀም ሥርዓት ላይ መረጃ የማሰባሰብ ሥራ ተከናውኖና ረቂቅ ሪፖርት ተዘጋጅቶ ለአስተያየት ለኮሚሽኑ ተልኳል። ኮሚሽኑ በረቂቅ ሪፖርቱ ላይ አስተያየት ሰጥቶበት ለውይይት ቀጠሮ ተይዟል።

14. በኢትዮጵያ አየር መንገድ - የካርግ ተርሚናል ዕቃ ቁጥጥርን በተመለከተ የተካሄደ የአሠራር ሥርዓት ጥናት ረቂቅ ሪፖርት ለመ/ቤቱ ለአስተያየት ተልኳል። በረቂቅ ሪፖርቱ ላይ በመንገደኞችም ሆነ በካርግ አውሮፕላኖች ተጭነው የሚገቡ ዕቃዎች (ጭነቶች) መጋዘን ገቢ እስከሚደረጉ ድረስ በአየር መንገዱ ያለው የቁጥጥር ስርዓት ደካማ ሆኖ መታየቱ፤ እቃዎች ተረጋግጠውና በሲስተሙ ላይ ተመዝግበው ወደ መጋዘን ገቢ ከተደረጉ በኋላ ሲጠፉ ያለው የተጠያቂነት ስርዓት ደካማ መሆኑ፤ በካርግ መጋዘን ውስጥ የእቃዎች አቀማመጥ ለቁጥጥር አመቺ ሆኖ ያለመገኘቱ፤ ገቢ እቃዎች ምዝገባና ሪከርድ አያያዝ ለቁጥጥርና ክትትል አመቺ አለመሆኑ፤ ለደንበኞች አገልግሎት የካሳ ክፍያ ጥያቄ ሲቀርብ መረጃዎች ተሟልተውና ተያይዘው አለመቅረባቸው፤ ከካርግ ጭነት ጋር በተያያዘ በጭነቶች እንቅስቃሴ ዙሪያ የሚሰሩ ቁልፍ የሥራ መደቦች ላይ በቂ የሰው ኃይል ያለመኖርና ኃላፊነትን በአግባቡ ለመወጣት የሚያስችል ሁኔታ አለመፈጠሩ፤ በአየር መንገዱና በደህንነት /ኤርፖርት ሴኩሪቲ/ መካከል የእቃዎች ጥበቃና ቁጥጥርን በተመለከተ ግልጽ የሆነ አሰራር አለመኖር፤ በካርግ መጋዘን የሚገኙ እቃዎችን በኃላፊነት የሚረከብ አካል አለመኖር፤ የቆጠራ ስርዓቱ ደካማ ሆኖ ስለመታየቱና በመሳሰሉት ጉዳዮች ላይ የማሻሻያ ሃሳብ ተካትቶ ለመ/ቤቱ ተልኳል። መ/ቤቱ በረቂቅ ሪፖርቱ በሰጠው አስተያየት ላይ በመመስረት ለመወያየት የሚሆን የማነጻጸሪያ ጽሁፍ ተዘጋጅቷል።

15. በኢትዮጵያ ንግድ ባንክ - በኮሚሽኑ ተዘጋጅቶ በተላከው የዋስትና ንብረት አገማመት ረቂቅ ሪፖርት ላይ ባንኩ የራሱን አስተያየት የላከ ሲሆን በዚህም አስተያየት መሠረት ሪፖርት ተዘጋጅቶ ለባንኩ ተልኳል። በሪፖርቱ ላይ የዋስትና ንብረት አገማመት ማንዋል የገበያ ዋጋን ባገናዘበ መልኩ በየወቅቱ የማይሻሻል መሆኑ፤ በዋስትና ንብረት አገማመት የአሰራር ስርዓት ወቅት ቼክና ስራውን የሚሰራው ገማቹ መሐንዲስ ከሳይት ባመጣውና ቢሮ ሰርቶ ባቀረበለት ዳታ ላይ ተመስርቶ ሳይት ሳይሄድና ሳያረጋግጥ/ሳያይ መሆኑ፤ የዋስትና ንብረት አገማመት አሰራር ስርዓት በተዋረዱ መሰረት የክትትል ቁጥጥርና የግምገማ ስራው የሚፈለገውን ያህል አመርቂ ውጤት የሚሰጥ ሆኖ አለመገኘቱ፤ የባንኩ

የማስገመጃ ዋጋ ክፍያ አስተዳደር ሆኖ መታየቱ፤ የባንኩ የሰነድ/ፋይል አያያዝና አጠቃቀም ዘዴ በዘመናዊና በተገቢው መንገድ የተደራጀ አለመሆንና በመሳሰሉት ጉዳዮች ላይ የማሻሻያ ሃሳብ ተካትቷል።

16. በውሃ ሥራዎች ኮንስትራክሽን ድርጅት - በማሽነሪ ኪራይ ላይ የተዘጋጀ ረቂቅ ሪፖርት ለድርጅቱ ተልኮ አስተያየት ተሰጥቶበታል። በተሰጠው አስተያየት መሰረት የመጨረሻ ሪፖርት ተዘጋጅቶ ለድርጅቱ ተልኳል። የማሽነሪ መሳሪያና የተሽከርካሪ ኪራይ አገልግሎት ግዥ የሚፈጸምበት መመሪያ አለመኖር፤ የማሽነሪ መሳሪያ እና ተሽከርካሪ ኪራይ አገልግሎት አቅራቢ ድርጅቶችን ዝርዝር መረጃ አደራጅቶ አለመያዝ፤ የኪራይ አፈጻጸም መመሪያው ጉድለት ያለበት መሆኑና መመሪያውም ተግባራዊ አለመሆን፤ የኮንስትራክሽን መሳሪያዎች የኪራይ ውልን መሰረት ያደረገ አፈጻጸም አለመኖር፤ አቅራቢዎች ለመወዳደር ሲጋበዙ ለውድድር የሚጠየቀው መስፈርት በትክክል ያለመለጸግና የመወዳደሪያ መስፈርቶች ግልጽነትና ተጠያቂነትን የተከተለ አሰራር እንዳይኖር የሚያደርግ መሆኑ፤ የማሽነሪ መሳሪያ እና ተሽከርካሪዎችን የሚከታተሉ የስራ ክፍሎች የመረጃ ልውውጥና ቅንጅታዊ አሰራር ደካማ መሆን፤ የኪራይ ማሽነሪ/መሳሪያዎች/ እና ተሽከርካሪዎች የሚጠቀሙበት ነዳጅ፤ ዘይት፤ ቅባትና የጥገና ወጪ ላይ የቁጥጥር ስርዓቱ የላለ መሆን፤ የማሽነሪ/መሳሪያ/ እና የተሽከርካሪ ኪራይ አገልግሎት ግዥ አፈጻጸም በእቅድ ላይ የተመሰረተ አለመሆን፤ በእንዳንድ የማሽነሪ እና የተሽከርካሪ አካላት እና የድርጅቱ ሰራተኞች ላይ የሥነምግባር ጉድለት መኖር፤ የማሽነሪ/መሳሪያ/ እና የተሽከርካሪ ኪራይ አገልግሎት ግዥ ላይ ወጪ ቆጣቢ የሆነ አሰራር አለመከተልና በመሳሰሉት ጉዳዮች ላይ የማሻሻያ ሃሳብ ያካተተ ሪፖርት ተዘጋጅቶ ለድርጅቱ ተልኳል።

17. በመንግሥት የልማት ድርጅቶች ተቆጣጣሪና ኘራይቤታይዜሽን ኤጀንሲ - የልማት ድርጅቶች የድርጅት ሽያጭን በተመለከተ መረጃ የማሰባሰብ ሥራ ተከናውኖ ረቂቅ ሪፖርት ተዘጋጅቶ ለአስተያየት ለኤጀንሲው ተልኳል።

18. በጥቁር አንበሳ ሆስፒታል- ስለውጪ ህክምና የቦርድ የምስክር ወረቀት (ሰርተፊኬት) አሰጣጥ መረጃ የማሰባሰብ ሥራ ተከናውኖና ረቂቅ ሪፖርት ተዘጋጅቶ ለአስተያየት ለሆስፒታሉ ተልኳል። ባልተሟላ ሰነድ የውጭ ሕክምና ፈቃድ መስጠት፤ በትክክል ተዘጋጅቶ የጸደቀ የስራ መመሪያ አለመኖር፤ በተጭበረበረ ሰነድ የሚቀርቡ ማስረጃዎችን ለመከላከል ያለው ጥረት ደካማ መሆን፤ በሀገር ውስጥ ለማከም አስፈላጊው የሕክምና መሳሪያዎችና መድሀኒቶች በብልሹ አሰራር ምክንያት በወቅቱ ያለማቅረብ ሁኔታ መኖሩ፤ የሥነምግባር መመሪያ አለመኖር፤ በቂ የሕክምና አገልግሎት መረጃ አለመኖርና በመሳሰሉት ጉዳዮች ላይ የማሻሻያ ሀሳቦችን ያካተተ ረቂቅ ሪፖርት ተዘጋጅቶ በረቂቅ ሪፖርቱ ላይ የጋራ ውይይት ተካሂዷል።

19. በሥራና ከተማ ልማት ሚ/ር - የሥራ ፈቃድ አሰጣጥ መረጃ የማሰባሰብ ሥራ ተከናውኖና ረቂቅ ሪፖርት ተዘጋጅቶ ለመ/ቤቱ ለአስተያየት ተልኳል። በተጨማሪም ሚኒስቴር መ/ቤቱ ከሌሎች ከሚመለከታቸው አካላት ጋር የተጠናከረ የመረጃ ልውውጥ ስርዓት ስለሌለው በተጭበረበረ ማስረጃ የተቋራጭነት ፈቃድ እንዲሰጥ በር የሚከፍት አሰራር መኖሩ፤ የስራ ፈቃድ ለተሰጣቸው ሥራ ተቋራጮች የሥራ አፈጻጸም ክትትልና ቁጥጥር የሚደረግበት ሥርዓት አለመዘርጋቱ፤ የተጠናከረ የፋይል መረጃ አያያዝ ሥርዓት አለመኖሩና በተዛማጅ ጉዳዮች ላይ የመፍትሄ ሀሳብ የያዘ ሪፖርት ለመ/ቤቱ ተልኳል። ፡ መ/ቤቱም በተላከለት ረቂቅ ሪፖርት መሰረት ወደተግባር የገባ ሲሆን የትግበራ መርሀ ግብር ቀርጾ እንዲልክ ለመ/ቤቱ ማሳሰቢያ ተልኳል።

20. በብሔራዊ ቲያትር - የሰራተኛ ቅጥርና ስንብትን፤ የተውኔት ጽሑፍና መድረክ ዝግጅትን፤

የሀገረሰብ ሙዚቃ ቡድን የውጪ ሀገር ጉዞ አመራረጥን የተመለከተ የመጨረሻ ሪፖርት ለትያትር ቤቱ ተልኳል። ድርጅቱ ማቋቋሚያ ደንብ የሌለው መሆኑ፣ ግልጽና ወጥ የሆነ አሰራር የሚያሰፍን መመሪያ አለመኖር፣ የሀገረሰብ ሙዚቃ ቡድንን የሚመርጠው ኮሚቴ አወቃቀር የኮሚቴ አደረጃጀት ሁኔታዎችን ያላሟላ መሆን፣ የተውኔት ስነ ጽሑፍ እና ዝግጅት ግምገማ መመሪያ የተሟላ አለመሆን፣ ድርሰቶች የሚገመገሙበት አሰራር የተጠናከረ አለመሆን፣ ከፍ ያለ ደረጃ ባለው የስራ መደብ ላይ ከአንድ ዓመት በላይ በተጠባባቂነት ማሰራት፣ የጊዜያዊ ሰራተኞች የውል ዕድሳት ግልጽ አሰራር ያልተዘረጋለት መሆንና በዚህም ላይ የማሻሻያ ሃሳብ ያካተተ ሪፖርት ለትያትር ቤቱ ተልኳል።

- 21. የኢትዮጵያ ንግድ ባንክ - በጨረታ ቁጥር 06/2007/08 ባወጣው የካርድ ባንኪንግ / Turnkey Solution For Card Based Payment System/ ግዥ የጨረታ ሂደት ውስጥ ተከስተዋል የተባሉ ክፍተቶችን በሚመለከት ከተገኙ ጠቋሚ መረጃዎች በመነሳት የማጣራት ስራ ተከናውኖ የመፍትሄ ሃሳብ የያዘ ሪፖርት ለባንኩ ተልኳል።
- 22. በአዲስ አበባ ከተማ አንበሳ አውቶቡስ ድርጅት- የአውቶቡስ አገልግሎት ግዥ አዋጭነት ጥናት ለማካሄድ ያወጣውን የአማካሪ አገልግሎት ግዥ የጨረታ ሂደት በሚመለከት ከደረሱ መረጃዎች በመነሳት የማጣራት ስራ ተከናውኖ የመፍትሄ ሃሳብ ያካተተ ሪፖርት ለድርጅቱ ተልኳል።
- 23. በአዲስ አበባ ከተማ ውኃና ፍሳሽ የውኃ ሳኒቴሽን ፕሮጀክት ጽ/ቤት- ለውኃ ማጠራቀሚያ ታንክር ግዥ ባወጣው ጨረታ ላይ ከቀረቡ ጥቆማዎች በመነሳት በተደረገው ማጣራት የጨረታ ሰነዱ የመመዘኛ መስፈርት በትክክልና በግልፅ ያለመቀመጡን፣ በተዘጋጀው መስፈርት መሠረት የቴክኒክ ምዘና ሥራ በሚጠበቀው ደረጃ አለመከናወኑን ለመገንዘብ ቢቻልም ሌሎች ተወዳዳሪ ተቋማት ለመወዳደር እንዳይችሉ ወይም ተወዳዳሪዎች ያለአግባብ ተሸናፊ የተደረጉበትን ሁኔታ ለማረጋገጥ ባለመቻሉና ግዥ መፈፀሙ ለኖርጅክቱ ካለው ወሳኝነት አንፃር ያለውን ጠቀሜታ በመገንዘብ የግዥ ሂደቱ እንዲቀጥል ሆኖ ወደፊት ኖርጅክት ጽ/ቤቱ በሚያከናውናቸው ግዥዎች ግልጽና ተጠያቂነት ሊያሰፍን የሚችል የግዥ ሥርዓት መከተል እንደሚገባው የሚገልፅ ሪፖርት ለጽ/ቤቱ ተልኳል።
- 24. በጅምላ ንግድና አስመጪ ድርጅት /ጅንአድ/ - የሸቀጦች ክምችትና ሽያጭ አፈጻጸምን አስመልክቶ በመምሪያዎች ስር በሚገኙ ማስተባበሪያዎች እና ቅርንጫፎች ለሚታዩ የአሰራር ግድፈቶችና ጉድለቶች ወቅታዊ እርምጃ አለመወሰድ፣ የቢን ካርድና ቢን ታግ አመዘጋገብ የተሟላ አለመሆን፣ በርካታ በፍጥነት የማይሄዱ እቃዎች /slow moving items/ መኖርና የአወጋገድ ችግር መታየቱ፣ የጉምሩክ ሸቀጦች ዋጋ ትመና ሂደቱ ቀልጣፋ አለመሆን እና አንዳንድ ጊዜ የመሸጫ ዋጋ ከወጣ በኋላ ሁሉም ነጋዴዎች መረጃ እንዲኖራቸው አለመደረጉ፣ ከድርጅቱ የሽያጭ መመሪያ ውጪ አልፎ አልፎ የሸቀጦች ሽያጭ መፈጸሙ፣ በጉምሩክና በጅንአድ መካከል አስቸጋሪ ሁኔታ በሚያጋጥምበት ጊዜ የሚፈታ የጋራ ኮሚቴ ቢቋቋምም አፈጻጸሙ ደካማ መሆኑና ችግሮች መኖራቸውን የዳሰሰና በመሳሰሉት ጉዳዮች ላይ የማሻሻያ ሀሳቦችን ያካተተ ሪፖርት ተዘጋጅቶ ለድርጅቱ ተልኳል።
- 25. በጅምላ ንግድና አስመጪ ድርጅት /ጅንአድ/ - የሰው ኃይል ደረጃ ዕድገትና የዝውውር አፈጻጸምን አስመልክቶ በተደረገው ጥናት በተጠባባቂነት የተመደቡ ሰራተኞች መመሪያው ከሚፈቅደው የጊዜ ገደብ በላይ ሥራው ላይ እንዲቆዩ መደረጉ፣ በተጠባባቂነት የተመደቡ ኃላፊዎች መመሪያው ከሚያዘው ውጪ ከተሰጣቸው ኃላፊነት በተጨማሪ የተለያዩ ስራዎችን እንዲሰሩ መደረጋቸው፣ የተተኪ አበል አከፋፈል መመሪያው ወጥነት የሌለው

መሆኑ፤ ሠራተኞች በጊዜያዊነት /በተጠባባቂነት/ ሲመደቡ በመመሪያው መሰረት የትምህርት ደረጃቸውንና የስራ ልምዳቸውን መሰረት ባደረገ መልኩ ያለማከናወን እና ያለ ውድድር መመደብ፤ የአበል አከፋፈል መመሪያ የተሟላ አለመሆን፤ የደረጃ እድገት ኮሚቴ ያቀረበው የውሳኔ ሀሳብ ያለ በቂ ምክንያት የሚሰረዘበት ሁኔታ መታየቱ፤ ዝውውር ሲከናወን በመመሪያ ላይ በተቀመጠው መሰረት ግልባጭ ሊደርሳቸው የሚገቡ የስራ ዘርፎች እንዲደርሳቸው ያለመደረጉና በመሳሰሉት ጉዳዮች ላይ የማሻሻያ ሀሳቦችን ያካተተ ረቂቅ ሪፖርት ለአስተያየት ለድርጅቱ ተልኳል። በረቂቁ ሪፖርት ላይ ከድርጅቱ ምላሽ ቀርቦ ማነፃፀርያ እየተዘጋጀ ይገኛል።

- 26. በጅምላ ንግድና አስመጪ ድርጅት /ጅንአድ/ - ስለስሚንቶ ሽያጭ መረጃ የማሰባሰብ፤ የማጠናቀርና የመተንተን ስራ ተሰርቶ ረቂቅ ሪፖርት እየተዘጋጀ ይገኛል።
- 27. በኢትዮጵያ የግብርና ልማት ምርምር ኢንስቲትዩት - በግዥ አሰራር ስርዓት፤ በሰው ኃይል አስተዳደር ላይ የተጀመረው ጥናት በተቋሙ ጥያቄ መሰረት ለተወሰነ ጊዜ ተራዝሞ የነበረ ሲሆን በአሁኑ ወቅት ስራው እንደገና ተጀምሮ መረጃ የማሰባሰብ ስራ ተሰርቷል።
- 28. በብሔራዊ የመረጃና ደህንነት አገልግሎት በኢሚግሬሽን ጉዳይ መምሪያ - በይለፍ ማረጋገጫ አሰጣጥና በአገልግሎት ክፍያ አሰባሰብ ላይ ጥናት ለማካሄድ እንዲረዳ መረጃ የማሰባሰብ ስራ ተከናውኗል፤ ረቂቅ ሪፖርት ተዘጋጅቶ ለመ/ቤቱ ለአስተያየት ተልኳል።
- 29. በኢትዮጵያ መድኃኒት ቁጥጥር ባለስልጣን - ወደ ሀገር ውስጥ ስለሚገቡ የላቦራቶሪ ዕቃዎች ቁጥጥር መረጃ ማሰባሰብ ስራ ተጀምሯል።
- 30. በአንበሳ ጫማ ፋብሪካ - የሰው ኃይል አስተዳደር በተመለከተ የመረጃ ማሰባሰብ ስራ ተከናውኖ የትንተና ስራ ተካሄዷል፤ ረቂቅ ሪፖርት ተዘጋጅቶ ውይይት ከተካሄደበት በኋላ የመጨረሻ ሪፖርት ተዘጋጅቷል።
- 31. በመድኃኒት ፈንድና አቅርቦት ኤጀንሲ - በህክምና መሳሪያዎች ግዥ ጨረታ ዙሪያ መረጃ ተሰባስቦ የመጨረሻ ሪፖርት ተዘጋጅቶ ለኤጀንሲው ተልኳል።
- 32. በዋልያ አገር አቋራጭ አውቶቡስ አገልግሎት ድርጅት - የመለዋወጫ ግዥ አፈጻጸምን በተመለከተ መረጃ የመሰብሰብና የመተንተን ስራ ተከናውኗል፤ ረቂቅ ሪፖርቱን የማዳበር ስራም እየተከናወነ ይገኛል።
- 33. በዋልያ አገር አቋራጭ አውቶቡስ አገልግሎት ድርጅት - በተሸከርካሪ ጥገና አገልግሎት ላይ መረጃ የመሰብሰብና የመተንተን ስራ ተከናውኗል፤ ረቂቅ ሪፖርቱ እየተዘጋጀ ይገኛል።
- 34. በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ጽ/ቤት - ለልማት የሚፈለጉ ቦታዎች ስለማስለቀቅና የካሳ ክፍያ ሂደትን ለማጥናት ከመ/ቤቶቹ ጋር ግንኙነት በመፍጠር የመረጃ ማሰባሰብ ስራ ተከናውኗል።
- 35. ከጥቁር አንበሳ ስፔሻላይዝድ ሆስፒታል - ጋር ግንኙነት በመፍጠር በሰው ኃይል አስተዳደር ላይ መረጃ የማሰባሰብ ስራ ተከናውኗል። ረቂቅ ሪፖርት ተዘጋጅቶ ለአስተያየት ለመ/ቤቱ ተልኳል።
- 36. የቅዱስ ጳውሎስ አጠቃላይ ስፔሻላይዝድ ሆስፒታል - የዕቃ ግዥ አፈጻጸምን በተመለከተ መረጃ የማሰባሰብ ስራ ተሰርቷል፤ ረቂቅ ሪፖርትም ተዘጋጅቷል።
- 37. አጠቃላይ የትምህርት ጥራት ማረጋገጫና ፈተናዎች ኤጀንሲ - ስለሚከተለው የአገልግሎት ግዥ የአሰራር ስርዓት መረጃ የማሰባሰብና የማጠናቀር ስራ እየተሰራ ይገኛል።
- 38. አጠቃላይ የትምህርት ጥራት ማረጋገጫና ፈተናዎች ኤጀንሲ - የውሎ አበል ክፍያን

በተመለከተ መረጃ የማሰባሰብ ስራ ተሰርቷል።

39. አዲስ አበባ ጤና ቢሮ - የህክምና እና የላውንደሪ መሳሪያዎች ጥገና አፈፃፀም በተመለከተ ከሚመለከታቸው ኃላፊዎች ጋር ውይይት ተካሂዷል።

በሌላ በኩል ኮሚሽኑ በቋሚነት ክትትል ከሚያደርግባቸው አራት ተቋማት መካከል በኢትዮጵያ መንገዶች ባለሥልጣንና የመንገድ ፈንድ ጽ/ቤት፣ በኤሌክትሪክ ኃይል ኮርፖሬሽን እንዲሁም በገቢዎችና ጉምሩክ ባለስልጣን ላይ የሚከተለው ተከናውኗል።

የኢትዮጵያ መንገዶች ባለሥልጣንና መንገድ ፈንድ ጽ/ቤት

- የአስፋልት ግዥ ጨረታ ሂደት - ባለስልጣኑ ያወጣው የአስፋልት ግዥ ጨረታ ሂደት ላይ የቀረበ መረጃን መሠረት በማድረግ በተካሄደ የመከላከል ሥራ ክብር 117 ሚሊዮን ያላነሰ የመንግሥት ግዥ ስርዓትን ባልጠበቀ መልኩ ሊከናወን ሲል ታግዶ የማስተካከያ እርምጃ እንዲወሰድ ተደርጓል፤
- የመንገድ ስራ ኘሮጀክት የጨረታ ሂደት - ባለሥልጣኑ ከ815 ሚሊዮን ብር በላይ ዋጋ በቀረበበትና ለጋምቤላ ክልል ባወጣው የአዳራ-አኮቦ እና አዳራ-ቡርቤ የመንገድ ሥራ ኘሮጀክት ጨረታ ላይ የቀረበ ጥቆማን ተመርኩዞ በተደረገ ማጣራት በጨረታ ሂደቱ በመስፈርነት የተቀመጠው በተወዳዳሪዎች እጅ የሚገኙ ኘሮጀክቶች ክንውን ያልተራራቀ የመቶኛ ስሌት (ለምሳሌ “ማለፊያ” ተብሎ ከተቀመጠው 50 በመቶ በታች ማለት 49.9 በመቶ ያገኘውን ወደ ፋይናንስ ውድድሩ እንዳይገባ ማድረግ) የመንግሥትን ወጪ የሚያንር ሆኖ ተገኝቷል። በመሆኑም ይህ ችግር ግንዛቤ እንዲያገኝና እንዲታይ የሚያሳስብ ሪፖርት ለመ/ቤቱ ቦርድና ማኔጅመንት ተልኳል።
- የተሽከርካሪ ጉማ ግዥ የጨረታ ሂደት - የኢትዮጵያ መንገዶች ባለስልጣን የተሽከርካሪ ጉማ ግዥ ለማከናወን እ.ኤ.አ. ዲሴምበር 2008 ባወጣው ውስን ጨረታ ላይ ለኮሚሽኑ በቀረበው ቅሬታ መነሻነት የባህር ማንገሻና መድሀን ዋስትና ሽፋን አስመልክቶ መረጃ የማሰባሰብና የትንተና ሥራ ተከናውኗል። ረቂቅ ሪፖርት ተዘጋጅቶ ለመ/ቤቱ ተልኳል። በረቂቅ ሪፖርቱ ላይ መ/ቤቱ አስተያየት ሰጥቶ በዚህ ላይ የንጽጽር ጽሁፍ ተዘጋጅቷል።
- የአማካሪ ድርጅቶች የቁጥጥር ስርዓት - የመንገድ ፈንድ ጽ/ቤት ፋይናንስ ከሚያደርጋቸው ኘሮጀክቶች ጋር በተያያዘ በአማካሪ ድርጅቶች ላይ ያለውን የቁጥጥር ሥርዓት በሚመለከት የአሠራር ሥርዓት ጥናት ረቂቅ ሪፖርቱ ለጽ/ቤቱ ተልኮ ተቋሙ አስተያየቱን ልኳል።

በኢትዮጵያ ኤሌክትሪክ ኃይል ኮርፖሬሽን

- የደንበኞች የፍጆታ ክፍያ ሂሳብ ዝግጅት መመሪያ አለመኖር፣ ግልጽ የሆነ የስራ መዘርዘር በተሟላ መልኩ ለሰራተኞች አለመስጠት፣ በቆጣሪ ንባብ ስራ ላይ ቁጥጥርና ክትትል ለማድረግ የሚያስችል የተጠናከረ ስርዓት አለመኖር፣ ተደራራቢ ስራን በመስራት ምክንያት ሚዛናዊነቱን የጠበቀ የቁጥጥር ስርዓት እንዳይኖር መደረግ፣ ከቆጣሪ አንባቢዎች የሚመጡ መረጃዎችን የተለያዩ የስራ ክፍሎች ማስተካከል እንዲችሉ ክፍተት ያለው መሆኑና የተጠያቂነት ስርአትን የሚያላላ መሆኑ፣ የቢል ዝግጅት ማከናወኛ የኮምፒዩተር ፕሮግራም የይለፍ ቃል /Password/ ስራውን ከሚያከናውኑ ሰራተኞች በተጨማሪ በሌሎች

ሰዎች ሊታወቅ የሚችልበት ክፍተት መኖሩ፤ በቢል ህትመት ክፍልና በቢል ዲስፓች ክፍል መካከል የታተሙ ቢሎች የርክክብ ስርዓት አለመኖር፤ የተዘጋጁት የደንበኞች የፍጆታ ሂሳብ /Bill/ እና ሂሳብ ያልተዘጋጀበት ባይ /Bill/ የማስታረቅ ስራ አግባብ ባለው የስራ ክፍል በኩል አለመከናወንና በመሳሰሉት ጉዳዮች ላይ የማሻሻያ ሀሳቦች የያዘ ረቂቅ ሪፖርት ተዘጋጅቶ ለኮርፖሬሽኑ ተልኮ አስተያየቱን ልኳል። ኮርፖሬሽኑ በሰጠው አስተያየት ላይ ውይይት ተካሂዶና ሪፖርቱ ተጠናቅቆ ለኮርፖሬሽኑ ተልኳል።

የፌዴራል ገቢዎችና ጉምሩክ ባለስልጣን

- በኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለስልጣን - በተመላሽ ቀረጥ የአሠራር ሥርዓት ላይ በተካሄደ ጥናት የተለያዩ ችግሮችን ለመከላከል የሚያስችሉ የማሻሻያ ሀሳቦች ለባለስልጣን መስሪያ ቤቱ ቀርበዋል። መረጃ የማሰባሰብና የትግበራ ክትትል ሪፖርት የማዘጋጀት ሥራ እየተሰራ ነው።
- በአዲስ አበባ ኤርፖርት ቅርንጫፍ ጽ/ቤት - የቀረጥና ታክስ ትመናና ቁጥጥር የአሠራር ሥርዓት ላይ የተካሄደ ጥናት ተጠናቅቆ ተልኳል። በጥናቱ ላይ የታዩ የአሠራር ክፍተቶችን በማሳየት ከዚህ ጋር ተያይዞ ሊከሰቱ የሚችሉ ችግሮችን ለመከላከል የሚያስችሉ የማሻሻያ ሀሳቦች ለባለስልጣን መሥሪያ ቤቱ ቀርበዋል። መረጃ የማሰባሰብና ሪፖርት የማዘጋጀት ሥራ ተከናውኖ የትግበራ ክትትል ሪፖርት ለመ/ቤቱ ተልኳል።
- በናዝሬት ቅርንጫፍ ጽ/ቤት - ወደ አገር ውስጥ በሚገቡ ዕቃዎች የመረጃ አያያዝን አስመልክቶ በተካሄደው የአሠራር ሥርዓት ጥናት ላይ በተሰጠው አስተያየት በአሠራር ላይ የተስተዋሉ ክፍተቶችን በመጠቀም ከዚህ ጋር ተያይዞ ሊከሰቱ የሚችሉ ችግሮችን ለመከላከል የሚያስችሉ የማሻሻያ ሀሳቦች ለባለስልጣን መስሪያ ቤቱ ቀርበዋል። መስሪያ ቤቱ በሰጠው አስተያየት መሠረት የመጨረሻ ሪፖርት ተዘጋጅቶ ተልኮለታል።
- በቦሌ ኤርፖርት ገቢዎችና ጉምሩክ ቅርንጫፍ ጽ/ቤት - የባንክ ገቢ ሂሳብ ቁጥጥር የአሠራር ሥርዓት ከሂሳብ አያያዝ ጋር በተገናኘ የታዩ የተወሰኑ አሠራሮች ሊፈጥሩት የሚችሉትን ክፍተት በማሳየት ከዚህ ጋር ተያይዞ ሊከሰቱ የሚችሉ ችግሮችን ለመከላከል የሚያስችሉ የማሻሻያ ሀሳቦች ለባለስልጣን መስሪያ ቤቱ ቀርበዋል። መ/ቤቱ በረቂቅ ሪፖርቱ ላይ አስተያየት ልኳል። በተሰጠውም አስተያየት መሠረት የመጨረሻ ሪፖርት ተዘጋጅቶ ለመ/ቤቱ ተልኳል።
- በባለስልጣን መ/ቤቱ - የቀረጥ ነፃ እቃዎች መደብሮች የቁጥጥር አሠራር ስርዓት ላይ የተካሄደው ጥናት ተጠናቋል። የጥናቱ ውጤት ለመብስና ክፍተት የሚፈጥሩ የአሠራር ሥርዓቶችን በማሳየት እነዚህን ችግሮች ለመቅረፍ የሚያስችሉ የማሻሻያ ሀሳቦች ተመላክተዋል። ከመ/ቤቱም የትግበራ መርሀ ግብር ማሳያ ቅጽ ተሞልቶ ተልኳል። በዚህም መሠረት የመረጃ ማሰባሰብና የትግበራ ክትትል ሪፖርት ማዘጋጀት ሥራ እየተሰራ ይገኛል።

- በባለሥልጣኑ የደረጃ „ሀ” የግብር ከፋዮችን በተመለከተ - በመዝገብ አያያዝ ስርዓት ላይ መረጃ ተሰብስቦ ረቂቅ ሪፖርቱ ተዘጋጅቶ ለአስተያየት ለመ/ቤቱ ተልኮ መ/ቤቱ አስተያየት ሰጥቷል። በረቂቅ ሪፖርቱ ላይ ለመብረቅ ክፍተት የሚፈጥሩ አሠራሮችን በማሳየት እነዚህን ችግሮች ለመቅረፍ የሚያስችሉ የማሻሻያ ሀሳቦች ተመላክተዋል። ፡ በረቂቅ ሪፖርቱ ላይ መ/ቤቱ በሰጠው አስተያየት መሠረት የማስተካከል ሥራ በመሰራት ላይ ይገኛል።
- በባለስልጣን መ/ቤቱ- በጉምሩክ አስተላላፊዎችና የገቢዎችና ጉምሩክ ባለስልጣን የስራ ግንኙነት - የመጨረሻ ሪፖርት ለባለስልጣን መ/ቤቱ ተል኷ል። የኢትዮጵያ ጉምሩክ ባለስልጣን የጉምሩክ አስተላላፊዎች የጉምሩክ ሥነስርዓትን ለመፈጸም የሚያደርጉትን እንቅስቃሴ የመከታተልና የመቆጣጠር አሰራር ደካማ መሆን፣ የኢትዮጵያ ጉምሩክ ባለስልጣን አንዳንድ የውስጥ አሰራር ስርዓቱ ለህገወጥ ተግባር የተጋለጠ መሆን፣ የኢትዮጵያ ጉምሩክ ባለስልጣን ከሌሎች የመንግስት አካላት ጋር ሕገወጥ ንግድን ለመከላከል ቅንጅታዊ አሰራር አለማዳበርና በመሳሰሉት ተግባራት ላይ የማሻሻያ ሀሳቦችን የያዘ ሪፖርት ለባለስልጣን መ/ቤቱ ተል኷ል።
- በባለስልጣን መ/ቤቱ- በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ በአደራ የሚቀመጡ ንብረቶች ጥራት ርክክብ አፈጻጸምን በተመለከተ የመረጃ ማሰባሰብ ስራ እየተሰራ ይገኛል።

በአጠቃላይ በበጀት ዓመቱ በቋሚነት ክትትል ከሚደረግባቸው ተቋማት ውስጥ

- በ14 ተግባራት ላይ በተጠኘ ተቋማት በመገኘት የጥናቱን ዓላማ የማስረዳት፣ አስፈላጊ ቅድመ ዝግጅቶች እንዲሟሉ የማድረግ ሥራ ተከናውኗል።
- በ13 ተግባራት መረጃ የማሰባሰብ፣ የማጠናቀርና የመተንተን ሥራ ተከናውኗል (በመከናወን ላይ ነው)።
- በ13 ተግባራት ላይ ረቂቅ ሪፖርት ተዘጋጅቶ ተል኷ል።
- በ10 ተግባራት ላይ ሪፖርት ተጠናቅቆ ለተቋማቱ ተግባራዊ እንዲሆን ተል኷ል።

የዚህ ግብ አጠቃላይ ክንውን በበጀት ዓመቱ ከተያዘው እቅድ 103 በመቶ ይሆናል። በሌላ በኩል ከ2000 በጀት ዓመት በፊት የአሠራር ሥርዓት ጥናት በተካሄደባቸው ተቋማትና ከ2000 በጀት ዓመት ጀምሮ በተጠኑ ተግባራት ላይ የትግበራ ክትትል እንቅስቃሴን በተመለከተ፡-

- እስከ 1999 በጀት ዓመት ድረስ በተጠኑት በባቱ ኮንስትራክሽን አክሲዮን ማህበር፣ በሙገር ሲሚንቶ ኢንተርፕሪይዝ፣ በዳግማዊ ምኒልክ ሆስፒታል፣ በየካቲት 12 ሆስፒታልና በኢትዮጵያ አየር መንገድ ላይ ሲካሄድ የቆየው የትግበራ ክትትል ሥራ ተጠናቅቋል። በኢትዮጵያ ኤሌክትሪክ ኃይል ኮርፖሬሽን የአገልግሎት አሰጣጥ ጥናት ላይ የትግበራ ክትትል መረጃ በመሰባሰብ ላይ ነው።
- ከ2000 በጀት ዓመት ጀምሮ የአሠራር ስርዓት ጥናት በተካሄደባቸው ተግባራት አዲስ የትግበራ ክትትል ለማድረግ በተጀመረው እንቅስቃሴ በ47 ተግባራት ላይ የትግበራ ክትትል ተጀምሯል፣ ከነዚህም ውስጥ የ22 ተግባራት የክንዎኔ ክትትል ተጠናቋል። በዘጠኝ ተግባራት ላይ ደግሞ የትግበራ ክትትል ሪፖርት በመዘጋጀት

ላይ ሲሆን በ15 ተግባራት ላይ የትግበራ ክትትል ሪፖርት ለማዘጋጀት መረጃ የማሰባሰብ ሥራ በመከናወን ላይ ይገኛል።

በ2000 በጀት ዓመት ተጀምረው ያልተጠናቀቁ የስምንት ተግባራትን የአሠራር ሥርዓት ጥናቶች ለማጠናቀቅ ኮሚሽኑ ባደረገው እንቅስቃሴ በሁሉም ተግባራት ላይ የተጀመሩት ጥናቶች ተጠናቅቀው ሪፖርት ለተቋማቱ ለትግበራ ተልኳል። በዚህ መሠረት፦

- በፌዴራል ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር - በእርዳታ የሚመጡ የህክምና መገልገያዎች ሥርጭትና አጠቃቀም፤
- በኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለሥልጣን - ከጉምሩክ አስተላላፊዎች (ከትራንዚተሮች) ጋር ያለውን የሥራ ግንኙነት፤
- በኢትዮጵያ ብረታ ብረት ማቅለጫ ፋብሪካ - የውጭ ሀገር እቃ ግዥ የአሠራር ሥርዓት፤
- በወንጂ ስኳር ፋብሪካ - በዋጋ ማቅረቢያ ግዥ ስልት የሚፈፀም የግዥ አሠራር ሥርዓት፤
- በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ትምህርት ቢሮ - ለትምህርት ተቋማት እውቅናና የቅድመ እውቅና ፈቃድ አሰጣጥ የአሠራር ሥርዓት፤
- በኢትዮጵያ ፖስታ አገልግሎት ድርጅት - የግዥ አፈፃፀም አሠራር ሥርዓት፤
- በፌዴራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት - በፍርድ አፈፃፀም መምሪያ የተገልጋዮች ንብረት አያያዝ የአሠራር ስርዓት፤ እና
- የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ - የከረንሲ ማኔጅመንትን የተመለከቱ የአሠራር ስርዓት ጥናቶች ተጠናቀው በሪፖርቶቹ ላይ ለመስናክ የተጋለጡ አስራሮችን በዝርዝር በማስቀመጥ ችግሮችን ለማስተካከል የሚረዱ የማሻሻያ ሀሳቦች ለየተቋማቱ ተልክዋል።

በሌላ በኩል በ2000 በጀት ዓመት የአሠራር ስርዓት ጥናት ተካሂዶባቸው በዚህ በጀት ዓመት የትግበራ ክትትል ሥራ በተጀመረባቸው ስምንት ተግባራት ላይ ማለትም (በአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ሬጅስትራር ጽ/ቤት - የመረጃ አሰጣጥ፣ በጉምሩክ ባለሥልጣን - የዲክላራሲዮን አያያዝና ሪስክ አጣጣል፣ በብሔራዊ ሰው ሰራሽ እንስሳት ማራቢያ ዘዴ ማዕከል- የዘር ምርትና ስርጭት እና የሰው ኃይል አስተዳደር፣ በአዲስ አበባ ፖሊስ ኮሚሽን - የኤግዚቢት አያያዝ አሠራር ስርዓት፣ በኢትዮጵያ ቴሌቪዥን ድርጅት - የአየር ሰዓት ሽያጭና አጠቃቀም እና የሠራተኛ ቅጥርና እድገት ስርዓት) የትግበራ ክትትል ለማጠናቀቅ በተደረገው ጥረት ስምንቱም የተጀመሩ የትግበራ ክትትሎች ተጠናቀው ውጤታቸው ለተቋማቱ ተልኳል።

ከዚህ ጋር በተያያዘ ከ2000 በጀት ዓመት በፊት የአሠራር ስርዓት ጥናት ተካሂዶቸው በ2000 በጀት ዓመት ሥራ በተጀመረባቸው በኢትዮጵያ ግብርና ምርምር ኢንስቲትዩት፣ በትምህርት ሚ/ር፣ በግብርና ምርት ማሳደጊያ አቅራቢ ድርጅት፣ በትምህርት መሳሪያዎች ማከፋፈያ ድርጅት፣ በፌዴራል ትራንስፖርት ባለስልጣን፣ በኢትዮጵያ የጥራትና የደረጃዎች ባለስልጣንና በኢትዮጵያ መድን ድርጅት ሰባት ተግባራት ላይ የተጀመሩ የትግበራ ክትትሎች ተጠናቀው ውጤታቸው ለየተቋማቱ ተልኳል።

2.3 የሙስና ወንጀልን የመመርመር ሥራ

ኮሚሽኑ በሙስና ወንጀል ተጠርጣሪዎች ላይ አስፈላጊውን ምርመራ በማድረግና ተጨባጭ የሰው እና የሰነድ ማስረጃዎችን አደራጅቶ በተጠርጣሪዎቹ ላይ ክስ በመመስረት ጥፋተኝነታቸው በፍ/ቤት ከተረጋገጠ ሕጋዊ እርምጃ እንዲወሰድባቸው ያደርጋል። ለዚህም እንዲረዳ በተለይ በመንግስት መ/ቤቶች እና በመንግስት የልማት ድርጅቶች አካባቢ የሚፈጸሙ ወይም ሊፈጸሙ የታሰቡ የሙስና ወንጀሎችን በተመለከተ ከተለያዩ የሕብረተሰብ ክፍሎች በአካል፣ በፖስታ፣ በስልክ በኢሜይል እና በፋክስ የሚቀርቡ ጥቆማዎችን ይቀበላል።

በዚህ መሰረት በበጀት ዓመቱ በተለያዩ የጥቆማ መቀበያ መንገዶች 2286 ጥቆማዎች፣ አቤቱታዎችና መረጃዎች ለኮሚሽኑ መረጃ ማዕከል ቀርበዋል። የቀረቡትን እነዚህ ጥቆማዎች፣ አቤቱታዎችና መረጃዎችን በየአለቱ የመለየት፣ የመመዘገብ፣ የጥቆማውን ይዘት የመጭመቅና የመተንተን ሥራ ተከናውኖ ከእነዚህ ጥቆማዎች፣ አቤቱታዎችና መረጃዎች መካከል 1212 የሚሆኑት በኮሚሽኑ የስልጣን ክልል ሥር የሚወድቁ ሲሆኑ ቀሪዎቹ 1074 ከኮሚሽኑ የስልጣን ክልል ውጭ መሆናቸው ታውቋል። በኮሚሽኑ የስልጣን ክልል ሥር ከሚወድቁት ጥቆማዎች መካከል 446 ጥቆማዎች ግልፅ ያልሆኑ እና ማብራሪያ የሚሹ ሆነው በመገኘታቸው ደረጃ በደረጃ እየታዩ ለውሳኔ የሚቀርቡ ሲሆን 766 ብቻ በቅፁ መሠረት እየተሞሉ ከአስተያየት ጋር ለውሳኔ ቀርበዋል።

ኮሚሽኑን ከሚመለከቱና በቅጽ ከተሞሉ 766 ጥቆማዎች፣ አቤቱታዎችና መረጃዎች ውስጥ 165 ጥቆማዎች እንዲመረመሩ ለምርመራ ቡድኖች የተመሩ ሲሆን፣ 63 በውክልና እንዲመረመሩ ለፖሊስ ተልከዋል። ሆኖ ጥቆማዎች ለኮሚሽኑ ሌላ መምሪያ ሲተላለፉ፣ በ124 ላይ ተጨማሪ ማስረጃ እንዲሰበስብና 231 ደግሞ በሚመለከታቸው መ/ቤቶች በኩል እንዲታዩ ተልከዋል። በተመሳሳይም 16 ግለሰቦች ለኮሚሽኑ ጥቆማ በማቅረባቸው ወይም ምስክር ለመሆን በመተባበራቸው በደህንነታቸው ላይ ስጋት እንዳይኖር ከሌላ እንዲደረግላቸው ለፖሊስ ደብዳቤ ተጽፎላቸዋል። ከዚህ በተጨማሪ 87 ጠንካራ ማስረጃ ስለሌላቸው በመረጃ ማዕከሉ እንዲቀመጡ የተወሰነባቸው፣ 17 ክትትል እየተደረገባቸው ያሉ እና 29 ውሳኔ ያልተሰጠባቸው ሲሆኑ 14 ደግሞ ለኮሚሽኑ ምርመራ መምሪያ ከቀረቡ በኋላ በኮሚሽኑ የስልጣን ክልል ሥር የማይወድቁ መሆናቸው ተረጋግጧል።

የምርመራ መዘገቦችን በተመለከተ ከ2000 በጀት ዓመት ወደ 2001 የተሸጋገሩ የምርመራ መዘገቦች፣ ከጥቆማዎችና ፖሊስን ጨምሮ ከሌሎች ወንጀል መርማሪ አካላት በሚላኩ አዲስ የምርመራ መዘገቦች ላይ ምርመራ ለማካሄድና የምርመራ መዘገቦችን አጠናቆ ለፀረ-መብረብ አቃቤ ሕግ ለመላክ በተደረገው እንቅስቃሴ በበጀት ዓመቱ ውስጥ በጠቅላላው በ311 የምርመራ

መዝገቦች ላይ ምርመራ ተደርጓል። ከእነዚህ ውስጥ የ143 መዝገቦች ምርመራ ከበጀት ዓመቱ መግቢያ በፊት ተጀምሮ የነበረና በሰው ኃይል እጥረትና በሌሎች አስቸኳይ ሥራዎች ምክንያት ሳይጠናቀቅ እንዲዘገይ ተደርጓል። እንዲሁም በ2000 በጀት ዓመት መጨረሻ ላይ በምርመራ ሂደት ላይ የነበሩና ባለመጠናቀቃቸው ወደ 2001 በጀት ዓመት የተሸጋገሩ ሲሆኑ፣ 168 የምርመራ መዝገቦች በበጀት ዓመቱ ውስጥ አዲስ የተጀመሩ ምርመራዎች ናቸው።

በበጀት ዓመቱ ውስጥ አዲስ ከተጀመሩ ምርመራዎች መካከል ስምንቱ የበቀል እርምጃ አቤቱታዎች ሲሆኑ፣ በአራቱ ላይ የማጣራት ምርመራ ተጠናቆ ሦስቱ ከለላ እንዲሰጣቸው ሲደረግ አንዱ ከለላ የማያሰጠው ሆኖ ተገኝቷል። የተሰጡት የከለላ ዓይነቶችም ሁለቱ ወደ ቀድሞው የሥራ መደባቸው እንዲመለሱ ሲሆን፣ አንዱ የተሰጠው ማስጠንቀቂያ እንዲነሳለት የተደረገ ነው። አራት የከለላ ጥያቄዎች ማጣራት እየተካሄደባቸው ይገኛሉ።

ከ2000 በጀት ዓመት ተሸጋግረው ከነበሩት መካከል 104 መዝገቦችና በበጀት ዓመቱ ውስጥ አዲስ ከተጀመሩት መካከል 73 በጠቅላላው 177 የምርመራ መዝገቦች ተጠናቀው ለዐቃቤ ሕግ ተልከዋል።

ከእነዚህ ውስጥ፡-

- ከ2000 በጀት ዓመት ተሸጋግረው ከነበሩት መካከል 6 መዝገቦችና በበጀት ዓመቱ ውስጥ አዲስ ከተጀመሩት መካከል 2 በጠቅላላው 8 የምርመራ መዝገቦች ተጨማሪ ወይም የማሟያ ምርመራ እንዲደረግባቸው ከዐቃቤ ሕግ ተመልሰዋል፤
- ተሸጋግረው ከነበሩት መካከል 9 የምርመራ መዝገቦች እና በበጀት ዓመቱ ውስጥ አዲስ ከተጀመሩት መካከል 3 በድምሩ በ12 መዝገቦች ላይ ዐቃቤ ሕግ እንዲዘገው ውሳኔ ሰጥቶባቸው መዝገብ ቤት ገቢ ተደርገዋል።
- ተሸጋግረው ከነበሩት ቀሪ መዝገቦች መካከል 95 መዝገቦችና በበጀት ዓመቱ ውስጥ አዲስ ከተጀመሩት መካከል 62 በጠቅላላው 157 የምርመራ መዝገቦች ይህ ሪፖርት እስከሚዘጋጅበት ወቅት በዐቃቤ ሕግ እጅ የሚገኙ ናቸው።

ሌሎች መዝገቦችን በተመለከተ፡-

- ከ2000 በጀት ዓመት ተሸጋግረው ከነበሩት መካከል ሦስት መዝገቦችና በበጀት ዓመቱ ውስጥ አዲስ ከተጀመሩት መካከል ሁለት በጠቅላላው አምስት የምርመራ መዝገቦች ተጠርጣሪዎች ስላልተያዙባቸው በእንጥልጥል የሚገኙ ሲሆኑ፤
- ከ2000 በጀት ዓመት የተሸጋገረ አንድ የምርመራ መዝገብ እና በበጀት ዓመቱ ውስጥ አዲስ ከተጀመሩት መካከል ሁለት በድምሩ ሦስት የምርመራ መዝገቦች በኮሚሽኑ በተሰጠ ውሳኔ ወደ ሌላ ፍትህ አካል ተልከዋል።
- በ2001 በጀት ዓመት አዲስ ከተጀመሩት መካከል 52 የምርመራ መዝገቦች በመርማሪዎች ዝውውርና በሌሎች አስቸኳይ ሥራዎች ምክንያት ምርመራቸው ለጊዜው እንዲዘገይ ተደርጎ ተራ እንዲጠብቁ ተደርገዋል።
- ከ2000 በጀት ዓመት ተሸጋግረው ከነበሩት መካከል 44 መዝገቦችና በ2001 በጀት

ዓመት አዲስ ከተጀመሩት መካከል 42 በጠቅላላው 86 የምርመራ መዝገቦች በመጀመሪያ ምርመራ ሂደት ላይ የሚገኙ በመሆኑ ምርመራቸው ወደ 2002 በጀት ዓመት ተላልፏል። የተጠርጣሪዎችን ሃብትና ንብረት ስለማሳገድ፤

ከምርመራ ሥራዎች ጋር በተያያዘ በበጀት ዓመቱ ውስጥ በ35 የምርመራ መዝገቦች በተያዘ ጉዳይ በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር እና በኦሮሚያ ክልል ውስጥ 362,306 ካ.ሜ የከተማ ቦታና መሬት ታግዷል። ከዚህ ውስጥ

- 259,005 ካሬ ሜትር የከተማ ቦታ የዋጋ ግምቱ ብር 596,449,718.00 እንደሆነ የታወቀ ሲሆን፤
- 103,301 ካሬ ሜትር የከተማ ቦታና መሬት የዋጋ ግምት እየተሠራለት ይገኛል፤

ሌሎች ንብረቶችን በተመለከተም፡-

- በ9 የምርመራ መዝገቦች 14 ተሽከርካሪዎች፤
- በ3 የምርመራ መዝገቦች 20 መኖሪያ ቤቶች፤
- በ1 የምርመራ መዝገብ አንድ ብሎኬት ማምረቻ ድርጅት፤ እና
- በ4 የምርመራ መዝገቦች በባንክ ያለ በድምሩ ብር 413,331.00 የተጠርጣሪዎች ገንዘብ እንዲታገድ የተደረገ ሲሆን፤ በ1 የምርመራ መዝገብ ደግሞ 173 ሺ ብር ግምት ያለው አክሲዮን (ሼር) እንዲታገድ ተደርጓል።

ከዚህ በተጨማሪ በበጀት ዓመቱ በኮሚሽኑ ዐቃቤ ህግ አማካኝነት አንድ ሺላ ቤት፣ ሦስት ተሽከርካሪዎች፣ ብር 260,861.31 (ሁለት መቶ ስድሳ ሺህ ስምንት መቶ ስድሳ አንድ ብር ከሠላሣ አንድ ሳንቲም)፣ 480 ካሬ ሜትር ቦታ እና አንድ ኮንድሚኒየም ቤት (72 ካሬ ሜትር) በፍ/ቤት ትዕዛዝ እንዲታገዱ ተደርገዋል።

ተጠርጣሪዎችን በቁጥጥር ስር ስለማዋል፤

ከምርመራ ሥራ ጋር በተያያዘ በበጀት ዓመቱ ውስጥ

- በ419 ተጠርጣሪዎች ላይ የአድራሻ ጥናት እንዲደረግና በቁጥጥር ስር እንዲውሉ ተጠይቆ በ389 ተጠርጣሪዎች ላይ የአድራሻ ጥናቱ ተካሂዶ 288 ተጠርጣሪዎች በቁጥጥር ሥር ለማዋል የተቻለ ሲሆን፤ 25 ተጠርጣሪዎች ቀርበው ቃል እንዲሰጡ ከተደረገ በኋላ ምርመራው እስኪጠናቀቅ እንዲቆዩ ውሳኔ ተሰጥቷል፤ 19 ተጠርጣሪዎች ምርመራው በመቋረጡ ምክንያትና 54 ተጠርጣሪዎች ላይ የተሟላ አድራሻ ባለመገኘቱ በቁጥጥር ስር እንዲውሉ ያልተደረጉ ሲሆን 33 ተጠርጣሪዎች ለመያዝ የክትትል ሥራው እየተከናወነባቸው የሚገኙ ናቸው።

ኮሚሽኑ በቀጥታ ከሚቀበላቸው ጥቆማዎች ወይም ኮሚሽኑ ከመረመራቸውና ከመርማሪ አካላት ከሚላኩለት ጅምር ጉዳዮች መካከል ከባድ ያልሆኑትን በመምረጥ ውክልና በመስጠት እንዲመረመሩ ያደርጋል። በዚህ መሠረት ለኮሚሽኑ ከቀረቡ ጥቆማዎች መካከል 36 ጥቆማዎች ለፖ.ሊ.ስ ተልከዋል። እነዚህን ጨምሮ ቀደም ሲል በውክልና እንዲመረመሩ ከተላኩት ውስጥ 66 መዝገቦች ተጠናቀው ተመልሰዋል።

2.4 በሙስና ወንጀል የተጠረጠሩትን መክሰስ

በበጀት ዓመቱ እንዲመረመሩ ውሳኔ ከተሰጠባቸው ጥቆማዎች መካከል የኮሚሽኑ ዐቃቤ ሕግ 133 ጥቆማዎችን በመቀበል ምርመራ እንዲደረግባቸው 131 ጥቆማዎችን ለምርመራ ቡድኖች መርቷል።

በተመሳሳይም በበጀት ዓመቱ ከምርመራ አካላት የተላኩ አዲስ የምርመራ መዛግብትና ከ2000 ወደ 2001 በጀት ዓመት የተንከባለሉ የምርመራ መዛግብት እንዲጠኑና እንዲመረመሩ ለማድረግ በነበረው እንቅስቃሴ በጠቅላላው በኮሚሽኑ ዐቃቤ ሕግ እጅ ከነበሩ 502 የምርመራ መዛግብት መካከል በ131 የምርመራ መዛግብት ላይ አዲስ ክስ ተመስርቷል።

ስድሳ ዘጠኝ የምርመራ መዛግብት የማይሰከሱ ሲሆኑ ከነዚህ ውስጥ 53 ሙሉ በሙሉ ተዘግተዋል፣ 16 መዛግብት በከፊል ተዘግተዋል፣ 169 መዛግብት ለተጨማሪ ምርመራ ተልከዋል፣ 28 የምርመራ መዛግብት በኮሚሽኑ ሥልጣን የማይሸፈኑ በመሆናቸው ለሌላ ዐቃቤ ሕግ ሲተላለፉ 11 የምርመራ መዛግብት በውክልና በሌሎች መርማሪ አካላት እንዲመረመሩ ተልከዋል። በአጠቃላይ በበጀት ዓመቱ ከ502 የምርመራ መዛግብት ውስጥ 408 የምርመራ መዛግብት በኮሚሽኑ ዐቃቤ ሕግ ተጠንተው ውሳኔ ሲሰጥባቸው፣ ከ2001 በጀት ዓመት ወደ 2002 በጀት ዓመት የተንከባለሉ ምርመራ መዛግብት ብዛት ደግሞ 94 ነው።

በበጀት ዓመቱ በ75 የክስ መዝገቦች የቅድመ ክስ መግለጫዎች የቀረቡ ሲሆን፣ ተከላሾች ላቀረቡአቸው 71 የቅድመ ክስ መቃወሚያና መግለጫዎች ላይ መልስ ተዘጋጅቶ ተሰጥቷል፣ 647 ምስክሮች በሪከርስ እንዲያልፉ ተደርገው መስክረዋል፣ በ108 መዝገቦች ምስክሮች ተሰምተዋል፣ በ51 መዝገቦች ተከላሾች የመከላከያ ምስክር አሰምተዋል፣ 236 የመከላከያ ምስክሮች ቀርበው ሲሰሙ መስቀለኛ ጥያቄ ቀርቧል፣ ለ59 የቅድመ ክስ ዝግጅት ክርክር ብይን ተሰጥቷል፣ ለ44 መደበኛ ክርክር ብይን ተሰጥቷል፣ ከእነዚህ ውስጥ ለኮሚሽኑ 42 ብይን ተሰጥቷል፣ በ45 የክስ መዝገቦች ደግሞ ፍርድ ሲሰጥ፣ በ39 መዝገቦች ተከላሾች ጥፋተኞች ተብለዋል። በዚህ መሠረት በበጀት ዓመቱ ኮሚሽኑ ተከላሾችን ጥፋተኛ የማስባል ብቃት (Conviction Rate) 86.7% ሆኗል።

በሌላ በኩል በበጀት ዓመቱ ቅሬታ በፈጠሩ 16 የፍርድ መዝገቦች በኮሚሽኑ በኩል የይግባኝ ማመልከቻ ተዘጋጅቶ የተከፈተ ሲሆን መሠረታዊ የህግ ስህተት እንደተፈፀመበት በታመነ አንድ ውሳኔ የሰበር አቤቱታ ቀርቧል። ተከላሾች ባስከፈቱቸው 76 አዲስና ከ2000 በጀት ዓመት በተላለፉ አራት የይግባኝ መዝገቦች ላይ ደግሞ የቃል ክርክር ተካሂዷል።

በዋስትና ጥያቄዎች ላይ በሚሰጡ ዋስትና የመፍቀድ ትዕዛዞች ቅሬታ በሚፈጥሩ ጉዳዮች ላይ ይግባኝ ለማቅረብ በተደረገው እንቅስቃሴ ከቀረቡት 144 የዋስትና ጥያቄዎች መካከል ኮሚሽኑ የ88 ተከላሾች የዋስትና ጥያቄ ውድቅ እንዲደረግ አስወስኗል።

መወረስ የሚባቸው ንብረቶችን በተመለከተም ከብር 10 ሚሊዮን በላይ የሚገመት 28 ሺህ ካሬ ሜትር መሬት፣ ከብር 15 ሚሊዮን በላይ የሚገመት 32 ሺህ ካሬ ሜትር መሬት፣ 100 ኩንታል ስኳርና 437 ሺህ ብር እንዲወረስ አቤቱታ ቀርቧል።

2.5 የጥናትና ምርምር ሥራ

የሲቪል ሰርቪስ ማሻሻያ ኘሮግራም አተገባበር የተፈለገውን ውጤት እያመጣ መሆኑን ለሚረጋገጥ በ2000 በጀት ዓመት በኮሚሽኑ የተካሄደው ቤዝላይን ሰርቪዬ ጥናት ተጠናቆ ለሚመለከተው አካል የቀረበ ሲሆን የኮሚሽኑ ሠራተኞችም እንዲያውቁት ተደርጓል። በ2001 ያለውን የሲቪል ሰርቪስ ማሻሻያ ኘሮግራም አፈፃፀም በተመለከተ 3ኛ ዙር ቤዝላይን ሰርቪዬ ለማካሄድ ረቂቅ ኘሮግራም ተዘጋጅቷል።

ኮሚሽኑ ወደፊት የሚሰጠውን የሥነምግባር እና የፀረ-ሙስና ትምህርት የትኩረት አቅጣጫ ለመለየት የሚያስችል ጥናት ለማካሄድ ከተደረጉ እንቅስቃሴዎች መካከል በ2001 በጀት ዓመት የሥነምግባር እና የፀረ-ሙስና ትምህርትን አስመልክቶ የሚደረጉ ጥናቶችን በተመለከተ ከመምሪያው ባለሙያዎች እና ኃላፊዎች ሀሳብ ተሰባስቦ የጋራ ውይይትም ተደርጓል። የሚጠኑት ጥናቶች አይነትና መጠን ተለይቶ አንድ ዓመታዊ ኘሮግራም እና የድርጊት መርሀ ግብር (Grand Proposal & Action Plan) እና ሁለት የየሩብ ዓመት ኘሮግራሞች እና መርሀግብሮች ተዘጋጅተው እና ውይይት ተደርጎባቸው ፀድቀዋል። በኘሮግራሞቹ መሠረት ሚዲያን የተመለከቱ ሦስት ጥናቶች ተጠናቀው ለኮሚሽኑ የሥነምግባር ትምህርት እና ሕዝብ ግንኙነት መምሪያ ተልክዋል። የጥናት ርዕሱ «የሚዲያ የሚተላለፈው ትምህርት በህብረተሰቡ ውስጥ የአመለካከት ለውጥን በማምጣት ረገድ ያለው ሚና» የሚል ነው። የፊት ለፊት የሥነምግባር ትምህርቶችን በተመለከተ የተካሄዱ ሁለት የጥናት ሪፖርቶችም በተመሳሳይ ሁኔታ መምሪያው በግብዓትነት እንዲጠቀሙባቸው ተልክዋል። በሚዲያ የሚተላለፈው ትምህርት በሕብረተሰቡ ውስጥ የአመለካከት ለውጥን በማምጣት ረገድ ያለውን ሚና በሚመለከት ከግንቦት 10-14/2001 ዓ.ም ከመሠረታዊ አገልግሎት ሰጪ ተቋማት ለተውጣጡ እና ከግንቦት 24-28/2001 ዓ.ም ከትራንስፖርት ዘርፍ መ/ቤቶች ለተውጣጡ ባለሙያዎች በተሰጠው ስልጠና ላይ 100 የመገምገሚያ መጠይቆች ተበትነው 69 ምላሽ ተገኝቷል። የጥናት ሪፖርቱን የማዘጋጀት ሥራም ተጀምሯል። የሥነምግባር ትምህርት ሥልጠና ግምገማዊ ጥናትን በተመለከተ ከመጋቢት 21 -25/2001 ዓ.ም ከኮንስትራክሽን ዘርፍ፣ ከግንቦት 10-14/2001 ዓ.ም ከመሠረታዊ አገልግሎት ሰጪ ተቋማት፣ ከግንቦት 24-28/2001 ዓ.ም ከትራንስፖርት ዘርፍ፣ ከሰኔ 8-12/2001 ዓ.ም ከፍትህና ከሰብአዊ መብት ተቋማት ለተውጣጡ ባለሙያዎች በአጠቃላይ 147 መጠይቆች ተበትነውና ምላሽ ተገኝቶ ሪፖርት የማዘጋጀት ሥራ ተጀምሯል።

በሚመረጡ ርዕሰ ጉዳዮች ላይ ሁለት ጥናቶችን ለማካሄድ በተደረገው እንቅስቃሴ የጥናት ርዕሶች ከተለያዩ ባለድርሻ አካላት ማለትም ከኮሚሽኑ ሠራተኞች፣ ከክልሎች እና ከሥነምግባር መኮንኖች ተሰባስበው እና ተጠናቅረው "በሙስና ወንጀል ክስ ምክንያት በታገዱ መሬቶች መፍትሄ ስለመስጠት" እና "የሥነምግባር መከታተያ ክፍሎች ሙስናና ብልሹ አሠራርን

ለመከላከል ያላቸው ሚናና የእስካሁን ተሞክሮ፣ ጥንካሬና ድክመት” የሚሉ የጥናት ርዕሶች ተለይተዋል። የተለዩትን የማስፀደቅ ሥራም ተከናውኗል። በፀደቁት የጥናት ርዕሶች ላይ ጥናት ለማድረግ የጥናት ኘሮፖዛልና የድርጊት መርሀግብር ተዘጋጅቷል። የሥነምግባር መከታተያ ክፍሎች ሙስናና ብልሹ አሠራርን ለመከላከል ያላቸውን ሚናና የእስካሁን ተሞክሮ በሚመለከት መረጃ ተሰባስቧል፣ የማደራጀትና የመተንተን ሥራ ተጀምሯል። ”በሙስና ወንጀል ክስ ምክንያት በታገዱ መሬቶች መፍትሄ ስለመስጠት” በሚለው ርዕስ ላይ መረጃ የማሰባሰብ ሥራም በመከናወን ላይ ነው።

ሁለተኛው ዙር አገር አቀፍ የሙስና ሰርቪይ ጥናት ከኮሚሽኑ ውጭ በሆነ ባለሙያ /ድርጅት ለማካሄድ የጥናት ሥራ የሚሠራውን ተወዳዳሪ ለመለየት የቀረቡትን ተጫራቾች በመገምገም እና በዚህም መሠረት አሸናፊውን በመለየት ለNo objection በአቅም ግንባታ ሚኒስቴር በኩል ጥናቱን ፈንድ ለሚያደርገው ለዓለም ባንክ ተልኳል። ለስድስት አማካሪ ድርጅቶች RFP/request for proposal/ ተዘጋጅቶ ኘሮፖዛል እንዲያቀርቡ በአቅም ግንባታ በኩል ደብዳቤ ተጽፎላቸዋል። በጨረታው እንዲሳተፉና ምላሽ እንዲሰጡ የተጋበዙት ተሳታፊዎች በጊዜ ገደቡ ምላሽ ስላልሰጡ የአቅም ግንባታ ሚኒስቴር በጉዳዩ ላይ መመሪያ እንዲሰጥበት ለዓለም ባንክ ደብዳቤ ልኳል።

ኮሚሽኑ በሙስና መከላከል ዙሪያ በተለያዩ የመንግሥት መስሪያ ቤቶችና የልማት ድርጅቶች ለሚሰራው የአሠራር ሥርዓት ጥናት መነሻ የሚሆኑ 41 የጥናት ኘሮፖዛሎች የተዘጋጁ ሲሆን 19 የጥናት ኘሮፖዛሎች ደግሞ ዝግጅታቸው እየተጠናቀቀ ይገኛል።

በሌላ በኩል ከ22 የመንግሥት መ/ቤቶች እና የልማት ድርጅቶች አስተያየት እንዲሰጥባቸው ወደኮሚሽኑ የተላኩ ረቂቅ የሥነምግባር መመሪያዎች ተመርምረው እና አስተያየት ተዘጋጅቶላቸው ለየሚመለከታቸው መ/ቤቶች ምላሽ ተሰጥቷል።

2.6 የሥነምግባር አውታሮችን የማስተባበር ሥራ

በአገራችን የሚካሄደው የፀረ-ሙስና እንቅስቃሴ በአንድ መንግሥታዊ ተቋም የተናጠል ጥረት ብቻ የሚፈለገውን ውጤት ያስገኛል ተብሎ አይታመንም። የፀረ-ሙስና እንቅስቃሴው ተጨባጭ ውጤት እንዲያስመዘግብ ሁሉም ባለድርሻ አካላትና ሕብረተሰቡ ባጠቃላይ የበኩላቸውን ድርሻ የመወጣታቸው አስፈላጊነት አጠያያቂ አይደለም።

በመሆኑም ኮሚሽኑ በሚያካሂደው የፀረ-ሙስና እንቅስቃሴ ከፍተኛ አስተዋጽኦ እንደሚያደርጉ የሚታመኑ ባለድርሻ አካላትን በማስተባበር እና አስፈላጊውን ድጋፍ በመስጠት ሕብረተሰቡ በባለቤትነት መንፈስ በእንቅስቃሴው እንዲሳተፍ ለማድረግ ከፍተኛ ጥረት እያደረገ ይገኛል።

በበጀት ዓመቱ በተለያዩ የመንግሥት መ/ቤቶች እና የልማት ድርጅቶች ውስጥ የሥነምግባር መከታተያ ክፍሎችን በማቋቋም፣ ተቋቁመው በነበሩባቸው ደግሞ የጉደሉትን የሥነምግባር መከንኖች በማሟላት፣ በስልጠና፣ በልምድ ልውውጥና የምክር አገልግሎት በመስጠት፣ የሥነምግባር መከታተያ ክፍሎች የሚልኩትን ዕቅድ ገምግሞ ግብረ-መልስ በመስጠትና የሚያጋጥሟቸውን ችግሮች በአግባቡ በመፍታት ለማጠናከር የተለያዩ ተግባራት ተከናውነዋል።

በዚህ መሠረት 23 የሥነምግባር መከታተያ ክፍል ያላቋቋሙ ወይም የሥነምግባር መከንኖች የሌላቸው የመንግሥት መ/ቤቶችና የልማት ድርጅቶች ተለይተው የሥነምግባር መከታተያ ክፍል ያላቋቋሙ እንዲያቋቁሙ፣ የሥነምግባር መከንኖች የተጓደሉባቸው እንዲተኩ በተደረገ ጥረት ሁሉም ተተክተዋል።

በ2000 በጀት ዓመት ለሥነምግባር መከንኖች የተሰጠውን ስልጠና ያልወሰዱ 36 የሥነምግባር መከንኖች የአራት ቀናት ስልጠና እንዲወስዱ በማድረግ በሰልጣኞች ግምገማ እንዲጠናቀቅ ተደርጓል። በሙስና ወንጀል መከላከልና በመከታተያ ክፍሎች አሠራር ደንብ ዙሪያ ከ80 ላላነሱ የሥነምግባር መከንኖች የስድስት ቀናት ጠለቅ ያለ ስልጠና ተሰጥቶ በሰልጣኞች ግምገማ እንዲጠናቀቅ ተደርጓል። ከ180 ያላነሱ ተሳታፊዎች በተገኙበት የሥነምግባር መከንኖችና የልማት ድርጅቶች የበላይ ኃላፊዎችም የልምድ ልውውጥ መድረክ ተካሂዷል። አንድ መቶ ሀምሳ አራት የሥነምግባር መከታተያ ክፍሎች ዓመታዊ ዕቅድ ያቀረቡ ሲሆን፣ 210 መከታተያ ክፍሎች ሪፖርት ልከዋል። ከነዚህ ውስጥ ለ185 ግብረ መለስ ተሰጥቷል፣ 31 የሥነምግባር መከታተያ ክፍሎች በየወቅቱ ያቀረቧቸው ችግሮች ተመዘግበው መፍትሄ አግኝተዋል። ሁለት መቶ ስድስት የሥነምግባር መከታተያ ክፍሎች በሥነምግባር ደንብ ዝግጅትና በልዩ ልዩ ጉዳዮች ዙሪያ ሙያዊ ምክር ጠይቀው ምክሩን በፈለጉበት ጊዜ እንዲያገኙ ተደርጓል።

በተመሳሳይም የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ቢሮዎችና ክፍለ ከተማዎች የሥነምግባር መከታተያ ክፍሎች እንዲያቋቋሙ በማድረግ በክፍሎቹ ለተመደቡ የሥነምግባር መከንኖች ስልጠና ለመስጠትና በድሬዳዋ ከተማ አስተዳደር የሥነምግባር መከታተያ ክፍሎች የሚቋቋሙበትን ሁኔታ ለማመቻቸት በተደረገው ጥረት የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የሥነምግባር መከታተያ ክፍሎች እንዲያቋቋሙ በተፃፈ ደብዳቤ መሠረት በከንቲባው ጽ/ቤትና በኮሚሽኑ መካከል ምክክር ለማድረግ ጉዳዩ በሂደት ላይ ይገኛል።

የክልል የሥነምግባር እና የፀረ-ሙስና ኮሚሽኖች የስልጠና፣ የልምድ፣ የጥናትና ምርምር ውጤቶችን ለማከናወን የሚረዳቸውን የባለሙያ ድጋፍ የሚያገኙበትን ሁኔታ ለማመቻቸትና ለማጠናከር በተያዘው ዕቅድ መሠረት የተለያዩ ተግባራት ተከናውነዋል። በዚህ መሠረት የክልል ኮሚሽኖች ከኮሚሽናችን የሚፈልጉትን የስልጠና፣ የልምድ ልውውጥና የፋይናንስ

ድጋፍ ለይተው እንዲያቀርቡ በመጠየቅ ፍላጎታቸው ተሰብስቦና ፍላጎታቸውን ለማሟላት ኘሮግራም ተዘጋጅቶ በዚህ መሠረት የኘሮጀክት ሰነድ በማዘጋጀትና ዝግጅቶችን በማጠናቀቅ በህዳር ወር 2001 ዓ.ም በሁለት ዙሮች ለ16 ባለሙያዎች ስልጠና ተሰጥቷል። በታህሳስ ወር 2001 ዓ.ም 34 የምርመራና የዕቃቤ ህግ ባለሙያዎች የተሳተፉበት የልምድ ልውውጥ የተካሄደ ሲሆን በጥር ወር 2001 ዓ.ም ለ17፣ በግንቦት ወር 2001 ዓ.ም ደግሞ ለ14 የምርመራ ባለሙያዎች ስልጠና ተሰጥቷል።

የሥነምግባር አውታሮች መድረክ ለማቋቋም ለህትመትና ግንዛቤ ማስጨበጫ ተግባራት ማከናወኛ የፋይናንስ ድጋፍ ለጠየቁ የክልል ሥነምግባርና የፀረ-መስና ኮሚሽኖች በጥቅሉ በበጀት ዓመቱ ከዲሞክራሲያዊ ተቋማት ኘሮግራም ከተገኘ የፋይናንስ ምንጭ የብር 679,502.00 ድጋፍ ተደርጓል።

በበጀት ዓመቱ የሥነምግባርና የፀረ-መስና ኮሚሽኖችና አግባብነት ያላቸው አካላት 5ኛው የጋራ ጉባዔ ነሐሴ 12 ቀን 2000 ዓ.ም በአክሱም ከተማ፣ 6ኛ መደበኛ ጉባዔም ግንቦት 13 ቀን 2001 ዓ.ም በጂማ ከተማ ተካሂዶ በተለያዩ ጉዳዮች ላይ ውሳኔ ተላልፏል።

አዳዲስ የሥነምግባር እና የሥነዜጋ ክበባትን በማቋቋምና ለተቋቋሙት የስልጠና እና የልምድ ልውውጥ ድጋፍ በመስጠት የሥነምግባር ክበባትን ለማጠናከር በተደረገው እንቅስቃሴ የፌዴራል መንግሥት ትምህርት ቤቶችን (አዲስ አበባና ድሬዳዋ) ጨምሮ ከሐረር ክልል እና ከኦሚያ ክልል ትምህርት ቢሮዎች ጋር በአካል እና በስልክ በተደረገ ግንኙነት የሥነምግባር እና የሥነዜጋ ክበብ ያላቋቋመ የመንግሥት ት/ቤት እንደሌለ ተረጋግጧል። ክበባቱ ባልተቋቋሙባቸው ዩኒቨርስቲዎች ደግሞ ክበባቱ እንዲቋቋሙ ለማድረግ በግንቦት ወር 2001 ዓ.ም በዩኒቨርስቲዎች የልምድ መለዋወጫ መድረክ ላይ በተደረገ ምክክር ክበባትን ለማቋቋም ስምምነት ላይ ተደርጏል። በተመሳሳይም ከ35 የግል ከፍተኛ ትምህርት ተቋማት ለተውጣጡ የሥራ ኃላፊዎችና የሥነምግባር እና የሥነዜጋ መምህራን ጋርም ክበባትን ለማቋቋም በተካሄደው የግማሽ ቀን የምክክር መድረክም ክበባቱን ለማቋቋም መግባባት ላይ ተደርጏል።

የተለያዩ የጋራ የትብብር እና የምክክር መድረኮችን ለማቋቋም በተደረገው እንቅስቃሴ የጋራ መድረኮቹ የማቋቋሚያና የሥራ መመሪያና ዝርዝር ዕቅድ በማዘጋጀት በፌዴራል ወይም በአዲስ አበባ ደረጃ የተደራጁ ከ15 ያላነሱ የመንግስትና የግል የህትመትና የኤሌክትሮኒክ ሚዲያ ተቋማትና ማህበራት፣ ከ23 የሙያ ማህበራት፣ ከ15 የብዙሃን ማህበራት እና ከ27 የንግድና ዘርፍ ማህበራት ጋር በአጠቃላይ 4 የትብብርና የምክክር መድረኮች እንዲመሠረቱ ተደርጓል። በመመሪያዎቹ መሠረት ከጋራ የትብብር እና የምክክር መድረኮቹ ተወካዮች ጋር በመሰብሰብ የጋራ እቅድ ሊዘጋጅ በሚችልበት ሁኔታ ላይ ውይይት ተደርጎ የጋራ መድረኮቹ

ወደ ሥራ ለመግባት የሚያስችላቸው ረቂቅ ዕቅዶች ከኮሚሽኑ ጋር በመሆን አዘጋጅተዋል።

2.7 አቅም ግንባታ

በጀት ዓመቱ መጨረሻ የኮሚሽኑን የሰው ኃይል ቁጥር ከፍ ለማድረግ የቅጥር ማስታወቂያዎችን ለማውጣትና የአመልካቾችን ዶክመንትና ሥነምግባር በማጣራት ቅጥር ለመፈፀም በተደረገው እንቅስቃሴ በዓመቱ ውስጥ 15 ሠራተኞች በቅጥር፣ 10 ሠራተኞች ደግሞ በዝውውር ኮሚሽኑን ተቀላቅለዋል። በበጀት ዓመቱ መጨረሻ የኮሚሽኑ የሰው ኃይል 168 ወንድ እና 68 ሴት በድምሩ 236 ደርሷል።

የኮሚሽኑን የሰው ኃይል ብቃት በሥልጠና ለማሳደግ በተደረገው ጥረት የሥልጠና ፍላጎት በማጥናት ድግግሞሽን ጨምሮ ሪስክ ማኔጅመንት እና መኒ ላውንደሪንግ በሚል ሥልጠና ለሦስት የኮሚሽኑና ለሦስት የክልል ሰልጣኞች ሥልጠና ተሰጥቷል። ለ5 የኮሚሽኑ ሠራተኞች እንግሊዝ ሀገር „combating corruption and the missuse of public offices” በሚል ርዕስ፣ በአቃቤ ሕግ የሥራ መመሪያ ላይ ለ18 የዐቃቤ ሕግ ሠራተኞች እንዲሁም በአሻራ አወሳሰድ ላይ ለ20 የምርመራ መምሪያ ሠራተኞች ሥልጠና ተሰጥቷል። ለኮሚሽኑ ሠራተኞች በሙሉ ደግሞ ስለመስናክ ጽንሰ ሀሳብ የተዘጋጀ ሥልጠና ተሰጥቷል።

በሌላ በኩል በአድቫንስድ ኦፊስ ኦፕሬሽን 2፣ በአድቫንስድ ማኔጅሪያል ቴክኒክ 2፣ በኢንፎርሜሽን ሲስተም ቴክኖሎጂ 4፣ በሪከርድ ማኔጅመንት 4፣ በቤዚክ ማኔጅሪያል ስኪል 2፣ በኅጋዊነት ማኔጅመንት ሲስተም 3፣ በቤዚክ ኦፕሬሽን ማኔጅመንት 1፣ በፖሊሲ አናሊሲስ 2፣ በኮምፒዩተር አፕሊኬሽን 12፣ በፓብሊሽር 1 እና በኦፊስ ማኔጅመንት 2 ሠራተኞች ሥልጠና ሲወስዱ በኢንተርናል ኦዲቲንግ 4፣ በኮሙዩኒኬሽን ስኪል 3፣ በፊዚካል ሪሶርስ ማኔጅመንት 2፣ በቶታል ሜንቴናንስ ማኔጅመንት 3 ሠራተኞች ሥልጠና ተሰጥቷቸዋል።

2.8 ሌሎች ተግባራት

- በተባበሩት መንግሥታት የወንጀልና የአደንዛዥ ዕፅ ጽ/ቤት የተዘጋጀውን ቼክ ሊስት በመሙላት በኮንቪንሽኑ አፈፃፀም ላይ ሪፖርት ለማቅረብ ቼክ ሊስቱን ከሕገ-ጽዮን ጋር በማስተያየት የመሙላቱ ተግባር ተሰርቷል። የወንጀል ምስክሮችና ጠቋሚዎች ጥበቃ ረቂቅ ሕግ ላይ ተጨማሪ ሥራዎችን በማከናወን ከፍትህ ሚ/ር ጋር በመሆን ረቂቅ ሕጉን በአውደ ጥናት ላይ ለባለድርሻ አካላት በማቅረብ ከባለድርሻ አካላት አስተያየት ተሰባስቧል። በተሰባሰበው አስተያየት መሠረትም ረቂቁን የበለጠ የማዳበር ሥራ ተሰርቶ በአሁኑ ጊዜ ረቂቁ በአማርኛና በእንግሊዝኛ ቋንቋዎች ተዘጋጅቶ ለጠቅላይ ሚኒስትር ጽ/ቤት ቀርቧል።

- የኮሚሽኑ ሠራተኞች አስተዳደር ደንብ ከአሠራር ሥርዓት ማሻሻያው እንዲሁም ከተሻሻሉ ሕጎችና በሥራ ላይ ካጋጠሙ ችግሮች አንፃር በመፈተሽ መሻሻል በሚገባቸው አንቀጾች ላይ አስተያየት እንዲሰጥ ለመምሪያዎችና አገልግሎቶች ጥያቄ ተብትኖ ሀሳብ የማሰባሰብ ሥራ ተከናውኗል።

- ከኮሚሽኑ ውጭ ካሉ አግባብነት ካላቸው አካላት ጋር መልካም የሥራ ግንኙነት ለመፍጠርና ግንኙነቱንም ለማጎልበት በተደረገው እንቅስቃሴ ኮሚሽኑን ከሚደግፉ ለጋሽ አገሮችና የውጭ ተቋማት ጋር የቅርብ ግንኙነት እንዲኖር፣ በፍትህ ስርዓት ማሻሻያ ኘሮግራም ውስጥ የፀረ-መብስ እንቅስቃሴው ተገቢው ትኩረት እንዲያገኝ፣ የኮሚሽኑን ዓላማና ተግባራት ለህዝቡና ለሚመለከታቸው አካላት ሁሉ ለማስተዋወቅ የሚደረገው ጥረት በተጠናከረ ሁኔታ ስለመካሄዱ ክትትል ተደርጓል።

- የመንግሥት ሠራተኞችና የፖለቲካ ተጿሚዎች የሥነምግባር ደንብ፣ የወንጀል ምስክሮችና ጠቋሚዎች ጥበቃ ህግ፣ የሀብትና የንብረት ምዝገባ ህግ፣ የዜጎች መብት ቻርተር ዝግጅት እንዲጠናቀቁ ተደርጓል።

- በአማካሪ በሚዘጋጀው ብሔራዊ የሥነምግባርና የፀረ-መብስ ፖሊሲና የሥልጠና ማኑዋል ረቂቅ ላይ አስተያየት ተሰጥቶበት የተስተካከለ ሲሆን አማካሪው ያዘጋጀው የመጨረሻ ሠነድ ለኮሚሽኑ ደርሷል።

- በበጀት ዓመቱ የሚከናወኑ የኮሚሽኑን ሥራዎች በተያዘላቸው እቅድ መሠረት እንዲከናወኑ ለመምራትና ለመከታተል የኮሚሽኑ የሥራ ክፍሎች በተያዘላቸው ዕቅድና በተቀመጠላቸው የጊዜ ሠሌዳ መሠረት ስራቸውን እያከናወኑ መሆናቸውንና ሪፖርት ማቅረባቸውን እንዲሁም በሪፖርቱ መሠረት ግምገማ በማድረግ የማስተካከያ እርምጃ ስለመወሰዱ ክትትል ተደርጓል፤ አመራር ተሰጥቶአል።

- የኮሚሽኑ የአገልግሎት አሰጣጥ ግልፅነትና ተጠያቂነት የሰፈነበት እንዲሆን ለማድረግ በተደረገው እንቅስቃሴ በተገልጋይ የቅሬታ መቀበያ ሳጥኖች የሚሰጡ አስተያየቶች፣ ለቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ የሚቀርቡ አስተያየቶችንና ቅሬታዎችን በመገምገም በወቅቱ ድክመቶች እንዲታረሙ እንዲሁም ተገልጋዩ በማናቸውም ጊዜ አመቺ በሆኑ መንገዶች ሁሉ የተሟላ መረጃ እንዲያገኝ በማድረግ መብቱንና ግዴታውን እንዲያውቅ ስለመደረጉ ክትትል ተደርጓል።

በአገራችን በኮንስትራክሽን ዘርፍ ግልጽነትንና ተጠያቂነትን ለማስፈን (Construction Sector Transparency Initiative (CoST) በሚል ስያሜ በሚታወቀው ዓለም ዓቀፍ ኢኒሽቲቭ ኢትዮጵያ የሙከራ አባል አገር መሆንን ተከትሎ፦

- የባለድርሻዎች ስብሰባ ዝግጅት፣ የሥራ መርሀ-ግብር፣ የበጀትና ሌሎች ተዛማጅ ተግባራት ዝግጅት እንዲሁም የዓለም አቀፍ ግንኙነት የማድረግ ስራ ተከናውኗል፡
- ብሔራዊ "CoST" ሴክራታሪየት ጽ/ቤት በተዘጋጀ ረቂቅ የስራ ዕቅድ፣ የፋይናንስ

ፍላጎትና ሌሎች ሰነዶች ላይ ከሴክራታሪያቱ በተላከ አስተያየት መሰረት የማስተካከል ስራ ተሰርቷል፤

- ለብሔራዊ ሴክራታሪያቱ የሚያስፈልጉ የስራ መደቦች፣ የስራ መዘርዘርና ተፈላጊ ችሎታ ተዘጋጅቷል፤
- የቅጥር ማስታወቂያ ከማውጣት ምልመላ እስከማካሄድ ተሳትፎ ተደርጓል፤
- ለብሔራዊ ፅ/ቤቱ የሚያስፈልጉ የቢሮ ዕቃዎችና መሳሪያዎች ግዥ ዝርዝር መግለጫና ለተጨማሪዎች የጥሪ ደብዳቤ የማዘጋጀት ስራ በማከናወን የግዢው ሂደት ክትትል እየተደረገ ይገኛል፤
- እ.ኤ.አ ከጁን 4-6/2009 በተካሄደ 2ኛው የአለም አቀፍ የአማካሪዎች ቡድን ስብሰባ ላይ ተሳትፎ ተደርጓል፡፡

በዓለም ባንክ የውሀ ሴክተር ሰርቪዬ አማካኝነት በኦሮሚያ እና በደቡብ ክልሎች የውሀ ጉድጓዶችን የስራ አፈጻጸም በተመለከተ፡-

- በ25 የውሀ ጉድጓዶች ላይ ጥናት ተካሂዶ በጥቂት የውሀ ጉድጓዶች ላይ የተወሰነ ችግር እንዳለባቸው ለማየት ተችሏል፡፡ በአጠቃላይ ከታዩት የውሀ ጉድጓዶች ውስጥ ከ76-88 በመቶ በጥሩ ሁኔታ የተሰሩ ሆነው ተገኝተዋል፡፡ የውሀ ሴክተርን ሰርቪዬ በተመለከተ ወርክሾፕ ተካሂዷል፡፡ አጠቃላይ የሰርቪዬ ሪፖርት በዓለም ባንክ አጥኝ ቡድን ወደፊት የሚቀርብ ይሆናል፡፡ በመስክ ስራው ወቅት መጠቀሚያ የነበረው የውሀ ጉድጓድ የጥልቀት መለኪያ መሳሪያ ሲ.ሲ.ቲቪ /CCTV/ ካሜራ ወደፊት ቁጥጥርና ክትትል ለማድረግ ይረዳ ዘንድ ለፌዴራል የሥነምግባር እና የፀረ-ሙስና ኮሚሽን በስጦታ ተበርክቷል፡፡ እንዲሁም፡-
- ኤች አይ ቪ ኤድስን፣ ሥነጾታን፣ የሥነህዝብንና የአካባቢ ጥበቃ ጉዳዮችን የኮሚሽኑ የሥራ ክፍሎች በዕቅዳቸው ውስጥ አካተው እንዲተገብሩ በኮሚሽኑ የሥራ ኃላፊዎች አመራር ተሰጥቷል፤ ስለአፈፃፀም ክትትል ተደርጓል፡፡

2.9 የበጀት አጠቃቀም

ከላይ የተጠቀሱትን ግቦችና ተግባራት ለማከናወን ለበጀት ዓመቱ ከተመደበው በጀት ብር 19,206,000.00 ውስጥ ብር 11,997,730.00 በመቶኛ 62.48% ሥራ ላይ ውሏል፡፡ ለደመወዝና አበል ከተመደበው ብር 11,267,300.00 ውስጥ ብር 8,117,465.97 በመቶኛ 72.04% ሥራ ላይ የዋለ ሲሆን፤ ለሥራ ማስኬጃ ከተመደበው ብር 7,938,700.00 ውስጥ ብር 3,882,264.89 በመቶኛ 48.90% ሥራ ላይ ውሏል፡፡

ከላይ ከተጠቀሰው በጀት በተጨማሪ ከዩ ኤን ዲ ፒ የተገኘ ብር 6,319,418.28 እና ከፍትህ

ሥርዓትና ከሲቪል ሰርቪስ ማሻሻያ ንግግራቶች ለኮሚሽኑ ከተመደበ ገንዘብ ውስጥ ብር 1,778,215.00 ሥራ ላይ ውሏል። ይህም በአጠቃላይ በመንግሥት እና ከዚህ በላይ ከተጠቀሱት እርዳታ ሰጪ ተቋማት ለደመወዝና አበል እንዲሁም ለሥራ ማስኬጃ በበጀት ዓመቱ ለኮሚሽኑ ከተመደበ ገንዘብ ውስጥ በድምሩ ብር 20,097,364.14 ሥራ ላይ መዋሉን ያመለክታል።

2.10 ያጋጠሙ ችግሮችና የተወሰዱ የመፍትሔ እርምጃዎች

- ከኮሚሽናችን ውጭ በሆኑ ባለሙያዎች ኪናዊ የሬድዮና የቴሌቪዥን ስፖንሶርነትና፣ ድራማዎችን ለማሰራት የጨረታ ሂደት ረጅም ጊዜ መውሰድ፣
 - በተቻለ መጠን ክትትል የማድረግና የቴክኒክ መስፈርቶቹ በፍጥነት እንዲዘጋጁ የማድረግ ሥራ ተከናውኗል፣
- በየተቋማቱ ውስጥ ያሉ የሥነምግባር መኮንኖች የተቋማቸውን አሠራር በመፈተሽና በማጥናት ለማሻሻል እንዲችሉ ለማድረግ የታቀደው እቅድ ውጤታማ አለመሆኑ፣
 - ስልጠናዎችን በመስጠትና በተወሰኑ ተቋማት ላይ የቅርብ ክትትል በማድረግ ስራዎችን ለመስራት ጥረት ተደርጓል፣
- ወደ ኮሚሽኑ የሚመጡ የስፖንሰርሺን ጥያቄዎች በርካታ በመሆናቸው የኮሚሽኑን ጊዜ ከመውሰዳቸው በተጨማሪ አብዛኞቹ የስፖንሰርሺን መመሪያውን የማያሟሉ መሆናቸውና በግምገማው መሠረት ብቁ ሆነው አለመገኘታቸው፣
 - የስፖንሰርሺን ጥያቄዎችን በተቻለ ፍጥነት በኤዲቶሪያል ኮሚቴ ለማየት ጥረት ተደርጓል፣
- የኦዲት ሪፖርትና ለማስረጃዎች ጥያቄ አፋጣኝ ምላሽ አለመገኘት፣
 - ክትትል ከማድረግ ባሻገር በመ/ቤቶች በአካል ተገኝቶ በማነጋገር ችግሩን የማቃለል ሥራ ተጀምሯል፣
- ለክፍለ ከተማዎች አጣርተው እንዲያሳውቁን የሚላኩ ደብዳቤዎችን የተመለከተ ምላሽ አለመገኘት፣
 - የክፍለ ከተማ ሥራ አስፈፃሚዎች ከኮሚሽኑ የሚተላለፉላቸውን ጉዳዮች አጣርተው ምላሽ ባለመስጠታቸው ብዙ ጥቆማዎች የመጨረሻ ውሣኔ እንዳያገኙ ሆኗል።
- የሥልጠናና የልምድ መለዋወጫ መድረክ ተሳታፊዎች ጥሪ ተደርጎላቸው ተሟልተው አለመገኘት፣ ሠልጣኞችን እንዲልኩ የሚጠየቁ ተቋማት ለጉዳዩ ትኩረት ባለመስጠት ሠልጣኞችን አለመላክ፣
 - ተቋማት ሠልጣኞችን እንዲልኩ ከሚላክላቸው ደብዳቤ በተጨማሪ ስለስልጠናው ጠቀሜታ ጉዳዩ ለሚመለከታቸው የሥራ ኃላፊዎች በሚገባ በማስረዳትና ሥልጠናው የሚጀመርበትን ጊዜ በማስታወስ ሠልጣኞች

ተሟልተው እንዲገኙ ለማድረግ ጥረት ተደርጓል፤

- ብሔራዊ የፀረ-ሙስና ጉባዔ በአገር አቀፍ ደረጃ ለማካሄድ ጉባዔውን የሚያስተባብር አካል ለመምረጥ የሚወዳደር ድርጅት ያለመገኘት፤
 - በኮሚሽኑ የሰው ኃይል እንዲሰራ ተደርጓል፤

3. ማጠቃለያ

በኮሚሽኑ የ2001 በጀት ዓመት ዕቅድ ክንውን አፈፃፀም አበረታች ተግባራት እንደተከናወኑ ሪፖርቱ ያመለክታል። በተለይም ኮሚሽኑ የሥነምግባር እና የፀረ-ሙስና ትምህርቶችን በማስፋፋት፣ በምርመራ፣ የሙስና ወንጀሎችን ሕግ ፊት በማቅረብ፣ ከባለድርሻ አካላት ጋር ያለውን ግንኙነት በማጠናከርና ቅንጅታዊ ሥራ ለማከናወን የሚረዳውን የጋራ የትብብር እና የምክክር መድረኮች በመመስረት ረገድ የተከናወኑ ተግባራት በጠንካራ ጉን የሚጠቀሱ ናቸው።

የሥነምግባር እና የፀረ-ሙስና ትምህርቶችን ለማስፋፋት በተደረገው ጥረት ኮሚሽኑ ከተለያዩ የሕብረተሰብ ክፍሎች ለተውጣጡ 9,749 ሰልጣኞች ያከናወነው የአሰልጣኞች ስልጠና እና የግንባታ ማስጨበጫ ትምህርት ጉልህ እንቅስቃሴ ተደርጎ የሚወሰድ ነው። ይህ አፈፃፀም በዚህ መጠን ሊከናወን የቻለው ኮሚሽኑ ከዩ.ኤን.ዲ.ፒ እና ከዲሞክራሲያዊ ተቋማት ንግግር (DIP) ባገኘው የገንዘብ ድጋፍ በመሆኑ በዚህ ዘርፍ ቀደም ባሉት ዓመታት ኮሚሽኑ ካሳየው አፈፃፀም ጋር ሲነፃፀር እመርታ የታየበት ነበር ማለት ይችላል።

ከዚህ በተጨማሪ የመገናኛ ብዙሃንን በመጠቀም የኮሚሽኑ ባለሙያዎች በአካል ለመገኘት በማይችሉበት ቦታ ሁሉ ለበርካታ ዜጎች የፀረ-ሙስና ትምህርት ለማዳረስ ጥረት ተደርጓል።

ኮሚሽኑ የሙስና ወንጀልን አስቀድሞ ለመከላከል በሚያደርገው ጥረት በተለያዩ የመንግሥት መ/ቤቶች እና የመንግሥት የልማት ድርጅቶች የተመረጡ 39 ተግባራት ላይ ጥናት ለማካሄድ መረጃ በማሰባሰብ፣ በማጠናቀርና በመተንተን ከዚህ ውስጥ በ29 ተግባራት ላይ ላካሄደው ጥናት ሪፖርት አዘጋጅቶ ለ21 ተግባራት የጥናት ሪፖርት አጠናቅቆ ለተጠኝ ተቋማት መላኩ ተጠቃሽ ነው። በተለያዩ ተቋማት የተመረጡ ተግባራት ላይ የተካሄዱ የአሰራር ሥርዓት ጥናቶች በአግባቡ ሥራ ላይ ስለመዋላቸው አስፈላጊው ክትትል መደረጉም ኮሚሽኑ በበጀት ዓመቱ ካከናወናቸው አበይት ተግባራት ተርታ የሚመደብ ነው።

የሙስና ወንጀል ተጠርጣሪዎችን በመመርመር እና በመክሰስ ረገድም ኮሚሽኑ አበረታች ተግባራት አከናውኗል። በበጀት ዓመቱ ከተለያዩ የሕብረተሰብ ክፍሎች ከቀረቡለት 2,286 ጥቆማዎች እና አቤቱታዎች ውስጥ በኮሚሽኑ የሥልጣን ክልል ስር ለሚወድቁ 1,212 አቤቱታዎችና ጥቆማዎች የተለያዩ ውሳኔ እንዲሰጥባቸው መደረጉ በፀረ-ሙስና እንቅስቃሴው ኮሚሽኑ ያደረገውን ብርቱ ጥረት ያመለክታል።

ኮሚሽኑ በርካታ የሙስና ወንጀሎችን በመመርመር አጥፊዎቹ ለፍርድ እንዲቀርቡ አድርጓል። በዚህም የሙስና ወንጀል ተጠርጣሪዎችን ጥፋተኛ የማሰኘት አቅሙ (Conviction Rate) 86.7 በመቶ ሆኗል። ይህም ካለፉት ዓመታት አፈፃፀም ጋር ሲነፃፀር በዚህ ረገድ ጠንክረን እንድንሰራ የሚያመለክት ጠቋሚ አሀዝ መሆኑን ተረድተናል።

ከዚህም በተጨማሪ በፀረ-ሙስና ትግሉ ዋና ተዋናይ የሆኑትን የሕብረተሰብ ክፍሎች በተለያዩ መልኩ በማንቀሳቀስ የትግሉ ተሳታፊ እንዲሆኑ የተደረገው ጥረትም ለውጤቱ የራሱ ድርሻ ነበረው።

ባጠቃላይ አገራችን በልማቱ እና በዲሞክራሲያዊ ሥርዓት ግንባታው ዘርፍ የምታደርገው ጥረት በሙስና እንዳይገታ ኮሚሽኑ በያዘነው በጀት ዓመትም ከዚህ በበለጠ ለመሥራት በከፍተኛ እንቅስቃሴ ውስጥ ይገኛል።

4. አባሪዎች

በ2001 በጀት ዓመት ቅጣት የተላለፈባቸው መዝገቦች

ተ.ቁ	የመዝገቡ መጠሪያ	ክስ የተመሠረተበት ቀን	የወንጀል ዓይነት	ውሳኔ የተሰጠበት ቀን	የተሰጠው ውሳኔ	የገዝብ ቅጣት	ምርመራ
1.	እነ ክፍሌ እሾቴ 5 ሠዎች	7/12/99	በስልጣን ያለአግባብ መገልገል	26/2/2001	ከ2 ዓመት እስከ 10 ዓመት ፅኑ እስራት	ከ500 ብር እስከ 2500 ብር	
2.	ኮ/ል ከፈለኝ ደበበ	11/3/00	የማይገባ ጥቅም መቀበል	13/6/2001	የ2 ዓመት ፅኑ እስራት	500 ብር	
3.	ዋና ማጂን ጀማል ኢብራሂም	30/1/2001	በስልጣን ያለአግባብ መገልገል	01/5/2001	2 ዓመት ፅኑ እስራት	3000 ብር	
4.	እነ መላኩ ገዛሽኝ	6/3/2000	ከባድ እምነት ማጉደል	30/04/2001	እያንዳንዳቸው በ2 ዓመት ቀላል እስራት		
5.	መርሻ ቦጋላ	6/3/2000	ሀሰተኛ ሠነድ መፍጠር	18/11/2000	የ6 ዓመት ፅኑ እስራት		
6.	ማርቆስ ገ/ዓዲቅ	መስከረም 2000	በሥልጣን አላግባብ መገልገል	24/10/2001	ጥፋተኛ ተባሉ 1ኛ ተከላሽ 3 ዓመት፣ 2ኛ ተከላሽ 3 ዓመት፣ 3ኛ ተከላሽ 4 ዓመት 4ኛ ተከላሽ 15 ዓመት	2000 ብር 1000 ብር 2000 ብር 25,000 ብር	
7.	ዐብይ ለገሰ	29/10/99	696 (ሀ) ከባድ ኢተ-ሳይነት	13/02/01	5 ዓመት ፅኑ እስራት	ብር 500	
8.	ዳንኤል አማረ	15/2/2000	429 (ገብ ማቀባበል	30/07/01	3 ወር እስራት	ብር 100	

9.	እነ ሰለሞን ኃይሉ	28/9/99	407 (1)(ሀ) (ለ) እና በሥልጣን አላግባብ መገልገል	15/10/01	6 ዓመት ፅኑ አስራት	ብር 5000
10.	እነ ሀብታሙ ጴጥሮስ	20/6/2000	407(1)(ሀ)(ለ) እና 2 ለባለስልጣን አላግባብ መገልገል	4/10/01	እያንዳንዳቸው በ8 ዓመት ፅኑ አስራት	50,000
11.	ሀብታሙ ማፋ	24/7/99	በሥልጣን ያለአግባብ መገልገል	21/01/2001	5 ዓመት	5000 ብር
12.	ፀጋዬ ምራጭ	12/08/2001	ሐሰተኛ ሰነድ	21/09/2001	2 ዓመት እሥራት	
13.	ቴዎድሮስ ገ/ማሪያም	23/08/2001	ሐሰተኛ ሰነድ	4/7/2001	2 ዓመት እሥራት	
14.	ብሩክ ነጋሽ	21/03/2001	ማታሰል ከባድ	12/6/99	1 ዓመት	
15.	ፋሲል ዓለሙ	21/06/2001	በሥልጣን ያለአግባብ መገልገል	8/5/2001	1 ዓመት	100
16.	ሽብሩ ዘገዮ	15/7/2001	በሥልጣን ያለአግባብ መገልገል	5/10/2001	4 ዓመት	5000
17.	እነ ኃይሉ በዮን	10/07/2000	ጉብ መቀበል	19/03/2001	3 ዓመት	500
18.	ጌቱ ተፈራ	28/03/99	ጉብ መቀበል	25/07/2001	1 ዓመት	
19.	እነማርቆስ ሹሜ	12/02/2000	ጉብ መቀበል	25/07/2001	1 ዓመት	
20.	ሱልጣን ረዲን	27/12/2000	ከባድ አምነት ማጥፊያ	15/05/2001	5 ዓመት	4000
21.	መስፍን በላይ	3/03/2000	ከባድ አምነት ማጥፊያ	25/07/2001	6 ዓመት	5000

ምርመራቸው በ1999 እና በ2000 ዓ.ም ተጀምሮ በ2001 ዓ.ም በጀት ዓመት የተጠናቀቁ ፋይሎች

ተ. ቁ	የወንጀል ዓይነት	የፋይል ብዛት	የተጠርጠሪዎች ብዛት	የተገኘ ያልተገባ ጥቅም/ከመንግስት የተመዘበረ		ምርመራ
				በገንዘብ	በክብረት	
1	በሥልጣን አለግባብ መጠቀም	47	132	85,065,622.80	34,965 ካ.ሜ ቦታ	
2	ጉብ መቀበል	7	13	273,500.00	-	
3	የማይገባ ጥቅም መቀበል	2	4	88,000.00	-	
4	የመንግስት ስራ በማያመች አካሄድ መምራት	55	175	177,121,773.50	121,308.24 ካ.ሜ ቦታ 15 ኮምፒዩተሮች 18 ክፍል ቤቶች 7 ተሽከርካሪዎች	
5	በስራ ተግባር ላይ የሚፈፀም የመውሰድ/መሰጠር	9	32	6,856,428.00	4 ተሽከርካሪዎች	
6	ምንጩ ያልታወቀ ንብረትና ገንዘብ	2	3	-	-	
7	በሌላው ስልጣን መጠቀም	1	8	-	-	
8	በጥቅም ላይ የበቀል እርምጃ	4	1	-	-	
9	ሠነዶችን ማስመሰል	14	92	446,131,168.80	182,551 ካ.ሜ ቦታ 1 ተሽከርካሪ	
10	ከባድ የዕምነት ማጉደል	19	46	1,912,081.00	-	
11	በመንግስት ስራ-ተኞች የሚፈፀም ከባድ አታላይነት/ ማጭበርበር	3	32	114,556,742.00	-	
	ድምር	163	538	832,005,316.10	338,824.24 ካ.ሜ ቦታ 12 ተሽከርካሪዎች 18 ክፍል ቤቶች 15 ኮምፒዩተሮች	

የፌዴራል የስነ-ምግባርና የፀረ-መዕናኛ ኮሚሽን በ2001 በጀት ዓመት የአሠራር ስርዓት ጥናት ያካሂደዋል። መሰሪያ ቤቶች ማጠቃለያ

ተ.ቁ	አይነት	ብዛት	
		ብዛት	%
1	በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ሥር የሚገኙ መሰሪያ ቤቶች	4	12.5
2	የፌዴራል መንግስት መ/ቤቶች	11	34.4
3	የፌዴራል መንግስት የልማት ድርጅቶች	12	37.5
4	ሌሎች	5	15.6
ድምር		32	100

ማሳሰቢያ

1. በመንግስት ልማት ድርጅቶች ውስጥ አንበሳ የከተማ አውቶቦንስ፣ ጅንገል፣ ዋልያ አገር አቋራጭ ድርጅት፣ ተካትተዋል።
2. ሌሎች በሚለው ውስጥ የተካተቱት ሆስፒታሎች፣ አ/አበባ ዩኒቨርሲቲ፣ የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክና የኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት ናቸው።
3. በበጀት አመቱ የአጠቃላይ ስራው 700መቶና በላይ የተጠናቀቁ ተግባራት ብቻ ተካትተዋል።

የፌዴራል የሥነ-ምግባርና የፀረ-መዘና ኮሚሽን በ2001 በጅት አመት የተጠናቀቁ የአሰራር ስርዓት ጥናቶች በተጠኑ የሥራ ዘርፎች

ተ.ቁ	የሥራ ዘርፍ	ብዛት	
		በቁጥር	%
1.	ግዥ	17	36.2
2.	ንብረት አስተዳደር	7	14.9
3.	ፈቃድ አሰጣጥና ቁጥጥር	4	8.5
4.	አገልግሎት አሰጣጥ	5	10.6
5.	ሽያጭ	4	8.5
6.	ፋይናንስ እና ቀረጥ	6	12.8
7.	የሰው ሀይል አስተዳደር	4	8.5
8.	ሌሎች	-	-
	ጅምር	47	100

የፌዴራል የሥነምግባርና የፀረ-መዘና ኮሚሽን በ2001 በጀት አመት የአሠራር ስርዓት ጥናት
 ያካሄደባቸው አሰራሮች ተቋማቱ በሚገኙበት ዘርፍ

ተ.ቁ	አይነት	ብዛት	
		በቁጥር	%
1	የመሠረተ ልማት ግንባታ ተቋማት አሠራሮች	9	19
2	የገቢ ስብሰባና የገንዘብ ተቋማት አሰራሮች	5	10.6
3	የጤና ነክ ተቋማት አሰራሮች	3	6.4
4	የትምህርት ነክ ተቋማት አሰራሮች	2	4.3
5	የመገናኛ ብዙሃን ተቋማት አሰራሮች	1	2.12
6	የአምራች ተቋማት አሰራሮች	3	6.4
7	የንግድ ተቋማት አሰራሮች	3	6.4
8	አገልግሎት ሰጪ ተቋማት አሰራሮች	10	21.3
9	የህግ አስከባሪ አካላት አሰራሮች	5	10.6
10	ሌሎች	6	12.8
ጅምር		47	100

በ2001 በጀት አመት የተጠናቀቁ የአስራ-ር ስርአት ጥናቶችና ተቋማት ዝርዝር

ተ.ቁ	ጥናት የተደረገበት ተቋም ስም	ጥናት የተደረገበት ተግባር	የተጠናቀቁ ተግባር ስድነት
1.	የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ	የብር ኖት ህትመትና ሳንቲም ቀረፃ አገልግሎት ግዥ፣ የወርቅ ግዥ አፈፃፀም አያያዥና አጠቃቀም፣ ያገለገሉ የገንዘብ ኖቶች መረጣ ቆጠራና አወጋገድ፣ የውጭ ምንዛሬ ግብይት ፈቃድ አስጠጥ፣ እድገት እና የቁጥጥር ሥርዓት	ግዥ ግዥ ንብረት አስተዳደር ፈቃድ አስጠጥና ቁጥጥር
2.	የወንጀያ/ሸዋ ስኳር ፋብሪካ	በዋጋ ማቀረቢያ ስልት የሚፈፀም የግዥ ስርአት	ግዥ
3.	የኢትዮጵያ አየር መንገድ ድርጅት	የካርት ተርጉሚናል እቃዎች አያያዥና ቁጥጥር	ንብረት አስተዳደር
4.	ፌዴራል ፖሊስ	የግዥ አፈፃፀም ስርአት	ግዥ
5.	ጥቁር አንበሳ ሆስፒታል	ንብረት አስተዳደር	ንብረት አስተዳደር
		ንብረት አስተዳደር	ንብረት አስተዳደር

			የውጪ ህዝብና ቦርድ ፈቃድ አሰጣፍ አሰራር ስርአት/	አገልግሎት አሰጣፍ
6.	የኢትዮጵያ ብረት ብረት ማቀላጫ ፋብሪካ	የውጪ ህገ ስቃ ግዥ የአሰሪ ስርአት		ግዥ
7.	የሽቀጦች ጅምላ ንግድና አስመጪ ድርጅት	የሲማንቶ ሽያጭ አፈፃፀም ስርአት		ሽያጭ
		የሽቀጦች ክፍትና ስርጭት አፈፃፀም		ሽያጭ
		የሰራተኛ አደረጃጀት፣ ዝውውርና ምደባ አሰራር ስርአት		የሠው ዓይል አስተዳደር
8.	የኢትዮጵያ ንግድ ባንክ	የዋስትና ንብረት አገማመት		አገልግሎት አሰጣፍ
9.	በኢትዮጵያ ገቢዎች እና ንግድ ባለስልጣን የናዝሬት ቅርንጫፍ ጽ/ቤት	ወደ አገር ውስጥ በሚገቡ ዕቃዎች ላይ ዋጋ ትመና እና መረጃ አያያዝ		ፋይናንስ እና ቀረጥ
10.	የኢትዮጵያ ገቢዎችና ንግድ ባለስልጣን -- የአዲስ አበባ ኤርፖርት ቅርንጫፍ ጽ/ቤት	የቀረጥና ታክስ ትመናና ቁጥጥር ስርአት		ፋይናንስ እና ቀረጥ
11.	የኢትዮጵያ ገቢዎችና ንግድ ባለስልጣን	የቀረጥ ገቢ ላላብ ቁጥጥር ስርአት		ፋይናንስ እና ቀረጥ
12.	የኢትዮጵያ ንግድ ድርጅት	በቀረጥ ነፃ መደብሮች ላይ የሚደረግ የቁጥጥር አሰራር ስርአት		ፈቃድ አሰጣፍና ቁጥጥር
13.	የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ትምህርት ቤር	የትምህርት መዕረፍት ስርጭት አሰራር ስርአት		ፋይናንስ
14.	የኢትዮጵያ መንገዶች ባለስልጣን	በውስጥ ጨረታ የተሸነፈ ጎማ ግዥ		ግዥ

15.	የፕራይቪታይዜሽንና የልማት ድርጅቶች ተቆጣጣሪ ኤጀንሳ	የመንግስት	የባርድ አባላት አመዳደብ እና የስራ ውጤት ምዘና አሰራር ስርአት፤	የሠው ሃይል አስተዳደር
16.	የውሃ ስራዎች ኮንትራክቲንግ ድርጅት፤	ኮንትራክቲንግ	የሰነድ መሰሪያ እና ተሽከርካሪ አገልግሎት ማሻሻያ እና አሰራር ስርአት/	የሠው ሃይል አስተዳደር
17.	በኢትዮጵያ ኤሌክትሪክ ኃይል ኮርፖሬሽን የደቡብ አዲስ አበባ ሪጅን ጽ/ቤት	ኤሌክትሪክ ኃይል	የደንበኞች የፍጆታ ክፍያ ሂሳብ ገዛጅት	ፋይናንስ
18.	የዋልያ አገር አቋራጭ አውቶብስ ድርጅት	አውቶብስ	የተሽከርካሪ ጥገና አገልግሎት ስርአት	አገልግሎት
19.	የፌዴራል ፍርድ ቤቶች የፍርድ አፈፃፀም መምሪያ	ፍርድ ቤቶች የፍርድ አፈፃፀም መምሪያ	የተሽከርካሪ መለዋወጫ እቃዎች የማሻሻያ ስርአት	ማሻሻያ
20.	የኢትዮጵያ ፖስታ ድረጅት /	ፖስታ አገልግሎት	የሃራጅ ሽያጭ አፈፃፀም	ሽያጭ
21.	አዲስ አበባ የኒቨርሲቲ	የኒቨርሲቲ	የሃራጅ አስተዳደር	ንብረት አስተዳደር
22.	በብሔራዊ መረጃና ደህንነት አገልግሎት ኢሚግሬሽንና ዙግነት ጉዳይ ዋና መምሪያ	የሥነ-ምግባር	ሃራጅ አስተዳደር ስርአት	ፋይናንስ እና ቀረጥ
23.	የሥራና ከተማ ልማት ሚኒስቴር	ልማት ሚኒስቴር	ሃራጅ አስተዳደር ስርአት/ መንግስቶች ይለፉ ማረጋገጫ አሰጣጥ እና አገልግሎት ክፍያ ገንዘብ ገቢ አሰባስቦ አሰራር ስርአት/	ማሻሻያ
			የማንባታ ሥራዎች ፈቃድና እድገት አሰጣጥ	አገልግሎት አሰጣጥ
				አገልግሎት አሰጣጥ
				ፈቃድ አሰጣጥና ቁጥጥር

24.	የአዲስ አበባ ውሃና ሳኒቲሽን ልማት ማስፋፊያ ፕሮጀክት ጽ/ቤት	የውሃ ማጠራቀሚያ ታንክ ግዢ	ግዥ
25.	የብዙሀን ሕይወት ጥበቃ ኢንስቲትዩት	የመለዋወጫ እቃ ግዢ፣ ጥገና እና አጠቃቀም አስራር ስርዓት	ግዥ
		የንዳጅ አቅርቦትና አጠቃቀም አስራር ስርዓት፣	ንብረት አስተዳደር
		የንብረት አያያዝ አስራር ሥርዓት	ንብረት አስተዳደር
26.	በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የአዲስ ከተማ ክፍለከተማ ዋና ስራ አስፈፃሚ ዕ/ቤት	የሰው ሃይል አስተዳደር	የሰው ሃይል አስተዳደር
		የስልጠና አገልግሎት ጨረታ ግዥ	ግዥ
27.	የኢትዮጵያ መድሃኒት ፈንድና አቅርቦት ኤጀንሲ	የግዥ አስራር	ግዥ
28.	አንበሳ የከተማ አውቶብስ ድርጅት	የምክር አገልግሎት ግዥ	ግዥ
29.	የኢትዮጵያ ንግድ ባንክ	የካርድ ባንኪንግ ጨረታ ግዥ	ግዥ
30.	ፊንጫ ስኳር ፋብሪካ	የተለያዩ ቆሚና አላቁ እቃዎች ለመግዛት የወጣ ጨረታ ግዥ	ግዥ
31.	በአዲስ አበባ ውሃና ፍሳሽ ባለስልጣን	የውሃ ቆጣሪ ጨረታ ግዥ ስርዓት	ግዥ
32.	ንግድና ኢንዱስትሪ ማኒስትሪ	የንግድ ፈቃድ አሰጣጥና አድሳት	ፈቃድ አሰጣጥና ቁጥጥር

በ2001 በጀት ዓመት ለኮሚሽኑ ሠራተኞች የተሰጠ የአጭር ጊዜ ሥልጠና

ተ.ቁ	የስልጠናው ርዕስ	የሰልጣኞች ብዛት
1.	ፖሊሲ አናሊሲስ	2
2.	ሥነምግባር	4
3.	ሪስክ ማኔጅመንት	2
4.	የኮሙኒኬሽን ክህሎት (Communication Skills)	3
5.	የሰው ኃብት ሥራ አመራር	4
6.	የአሠልጣኞች ሥልጠና	1
7.	አፍተኛ የቢሮ ሥራ አመራር (Advanced Office Operation Management)	8
8.	የመዝገብ አያያዝ (Record Management)	6
9.	የውስጥ አዲት	5
10.	የኢንፎርሜሽን ሲስተም እና ቴክኖሎጂ	4
11.	ፊዚካል ሪሶርስ ማኔጅመንት	3
12.	የሁለገብ ጥገና ሥራ አመራር (Total Maintenance Management)	2
13.	የነገር ገዢ ዕቅድ ዝግጅት፣ አፈፃፀም እና ግምገማ	7
14.	መሠረታዊ የቢሮ ሥራ አመራር (Basic Office Operation Management)	1
15.	መሠረታዊ የሥራ አመራር ክህሎት (Basic Managerial Skill)	3
16.	ባንኪንግ እና ኢንሹራንስ	28
17.	የሞጁል ሥልጠና	133
18.	የኮምፒዩተር አጠቃቀም	14
19.	አውቶመካኒክስ	12
20.	ፎረንሲክ	48

መከራከርን መከራከር ከራስ ይጀምራል!
**Fighting Corruption
starts from self!**

The Federal Ethics and Anti-Corruption Commission

Annual Performance Report, 2001 (E.C) Budget Year

December 2009

Table of Contents

1. Introduction.....	49
2. Major Activities Accomplished in 2008/2009.....	50
2.1. Public Education.....	50
2.2. Corruption Prevention.....	52
2.3. Coordination of Ethics Infrastructures.....	56
2.4. Corruption Investigation.....	57
2.5. Corruption Prosecution.....	58
2.6. Research and Studies.....	59
3. National and International Engagements.....	60
3.1. Formation of National Anti-Corruption Coalition.....	60
3.2. Strengthening Global Anti-Corruption Network.....	61
4. Miscellaneous Activities.....	61
5. Capacity Building.....	62
6. Budget Spending.....	62
7. Challenges Faced and Measures Taken to Overcome Them.....	62
8. Conclusion.....	64
9. Appendices.....	66

1. Introduction

Cognizant of the dangerous threat of corruption, the Ethiopian Government established the Federal Ethics and Anti-corruption Commission (FEACC) in May 2001. Since its establishment the FEACC has been taking preventive and curative measures to curb corruption at various levels.

As a continuation of the previous efforts, the activities carried out in the 2008/2009 budget year were believed to have due contribution in checking and controlling corruption. This is the Annual Report on the Commission's performance in the budget year. The major purpose of preparing this report is to inform all stakeholders in general and the Ethiopian public in particular about the annual performance of the FEACC in the fiscal year. It could also be a stepping stone for researchers and students who may be engaged in conducting various researches and surveys in the areas of governance and anti-corruption.

We prepared the report by compiling and organizing all the accomplishments made by the various departments, services and offices. The report has the following components: Message of the Commissioner, major accomplishments of the Commission, budget spending, problems encountered, solutions provided, conclusion and appendices.

The accomplishments made have been adequately covered in the report. Peculiar instances like the formation of the National Anti-Corruption Coalition and the activities the FEACC embarked on as a pilot country of the Construction Sector Transparency Initiative are highlighted in the Annual Report.

It is our hope that those who may get the opportunity to have a look at this report may present their feedbacks to us so that we can correct our mistakes, if there are any, and continue to work hard to make more achievements in our struggle against corruption.

Have a pleasant reading!

2. Major Activities Accomplished in 2008/2009

In the period under review top priority was given to refining the Business Process Reengineering (BPR), which has been under implementation for two years now. Work on refining the BPR was being carried out in close consultation with experts from the Ministry of Capacity Building. Some shortcomings identified in the previous BPR as well as the need to make the conduct of BPR in a more participatory and interactive manner necessitated the refining. Work on the refining was already on the verge of conclusion

On the other hand, the FEACC undertook massive work within its domain during the period. Here is an overview of what it accomplished in the budget year.

2.1. Public Education

Public education is a key cornerstone of the prevention strategy. That is why ethics and anti-corruption education always lies at the heart of the FEACC's activities. Following the implementation of the BPR, the FEACC predominantly engaged in the provision of Training of Trainers (TOT) on concepts of corruption and ethics, anti-corruption provisions as well as corruption prevention strategies. Since then it has been preparing its training modules and other education materials on the basis of real experience and research. In so doing the FEACC has been tailoring the training materials to the needs of the various cross-sections of the public. It also provides awareness raising education on ethics and anti-corruption as it deems necessary. For instance, the FEACC gave awareness raising education for 9,249 people in the reporting period.

The FEACC offered TOT for 94 civil servants drawn from the ten sub-cities of the Addis Ababa City Administration on the very concept of ethics and corruption as well as anti-corruption provisions. It provided similar TOT for 43 participants representing 18 universities.

The role of the media and civic associations in fighting corruption is significant. Taking into account their role, the FEACC has given various capacity building trainings. In the reported period, for instance, it provided TOT for 39 trainees drawn from various media outlets and civic associations.

In a like manner, the FEACC gave TOT for 95 civil servants from ten public institutions that issue licenses.

Schools generally form the bedrock of the FEACC's support. Of course, schools have a central role to play in producing ethical and responsible citizens. It is with this perspective that the FEACC closely works with schools across the nation. The incorporation of ethics and civics education in school curriculum is regarded a step forward in the effort geared towards creating a society that does not condone corruption. In the period the FEACC gave TOT for 96 ethics and civics education teachers from 50 schools.

Some 86 civil servants drawn from financial institutions also received TOT organized by the FEACC.

Furthermore, the FEACC provided TOT for 50 leaders of youth associations and another 50 leaders of women associations. Participants drawn from 42 service rendering institutions also took part in the TOT conducted by the FEACC.

Employees of basic service rendering institutions, like the Ethiopian Electric Power Corporation, the Addis

Ababa Water and Sewerage Authority, etc also participated in the TOT organized by the FEACC during the period.

Apart from face-to-face TOT, the FEACC employs print and electronic media outlets to disseminate ethics and anti-corruption education. In the period the FEACC published four times its quarterly magazine called 'Ethics'. Each issue in 5000 copies. While it published and distributed four brochures and two fliers. The FEACC also had its awareness raising messages carried by the daily 'Addis Zemen' newspaper.

In order to outsource TV and radio spots, specifications were developed for the production of six radio and six TV spots. The execution, however, was not satisfactory due to problems encountered in connection with procurement. Other seven TV and seven radio spots were aired in the period.

Similarly, five narrative TV spots and five narrative radio spots that were produced by the FEACC staff were broadcast in the reported period.

The attempts made to air five-episode radio drama and another five-episode TV drama were unsuccessful due to need to follow a different way of production as well as delay in the production.

The FEACC, nevertheless, was able to broadcast two radio dramas and five TV dramas produced previously while it conducted a teleconference on the radio. It also organized TV quiz and a panel discussion on the national television.

As far as the use of print media is concerned the 2000E.C. annual performance report of the FEACC was published in Amharic and English languages in 5000 copies. Improvements were made in some format of the FEACC's webpage (www.feac.gov.et) and information posted on it was updated.

Major accomplishments of the FEACC in the 2000 E.C. budget year were compiled and forwarded to the Ministry of Information for the latter to carry them in its annual book titled 'Ethiopia'.

The FEACC's bimonthly English medium newsletter called 'INSIGHT' was produced and distributed locally and internationally six times. Similarly, an in-house Amharic medium newsletter called 'Guadachin' was produced and distributed 12 times in the period.

Various advocacy materials were produced and distributed. For example, the FEACC produced and distributed four different posters, two of them in 5000 copies each and the remaining two in 10,000 copies each. A sticker was also produced in 5000 copies.

The FEACC maintained an active interaction with the media. The programs and activities of the FEACC were well profiled in the media during the reporting period. In a bid to meet the information needs of state-owned media and the private press, the FEACC gave information 70 times through press conferences, interviews and press releases. In the period 152 news stories (76 news stories in English and 76 in Amharic) were posted on the FEACC's website.

The World has been celebrating the International Anti-Corruption Day since 2004 as per the resolution passed by the UN General Assembly to observe December 9 as the International Anti-Corruption Day in honor of December 9, 2003, the day on which the United Nations Convention Against Corruption was presented for signature. Ethiopia has been celebrating it since December 2005. Accordingly, the 2008/2009 budget year saw the observance of the Day for the fourth time, during which a public discussion, cycle race

and other proceedings were organized. The observance of the Day presented a good opportunity to foster the anti-corruption effort and boost public participation in the anti-corruption drive.

2.2. Corruption Prevention

The FEACC is vested with mandate to examine systems, procedures and practices in public offices and public enterprises with a view to identifying corruption loopholes and recommending measures for sealing such loopholes.

The FEACC, through research and studies, identified subject offices and particular working procedures and practices that should undergo reviewing. Here follows details of activities examined:

The Ethiopian Sugar Development Agency: The FEACC examined working procedures and practices of sugar tender and forwarded the report to the Agency. According to the report, the guideline on sugar tender was not comprehensive. There was no robust system in place to control those organized bidders who bent on creating instability of sugar price. In some cases, those systems put in place to control these bidders were proved counter productive.

The Ethiopian Press Agency: The FEACC conducted examination of systems relating to revenues. The examination identified poor reporting and communication systems. It also pinpointed weak revenues collection system. A report detailing the aforementioned and other corruption loopholes as well as recommendation for sealing the loopholes was forwarded to the subject office.

The Addis Ababa Water and Sewerage Authority: During the reporting period, an examination into procurement tender of spare parts valued at 25,000,000 birr was concluded. The examination brought out that the technical assessment was conducted inappropriately. As a result, the Authority had to rectify the problem and re-float the tender.

The National Bank of Ethiopia: Systems study on issuance, renewal and supervision of licenses pertaining to foreign currency transaction was conducted in the period under review. The findings revealed that there was no exercise of monitoring and follow-up mechanisms to make sure that those duty-free outlets that were entitled to transact with foreign currency had their licenses renewed annually. Furthermore, unauthorized outlets were not controlled. The Bank also did not verify the authenticity of foreign currency transaction reports submitted by investors.

Tikur Anbesa Specialized Hospital: The system examination carried out on property administration of the Hospital indicated that properties were exposed to theft and improprieties. In general, the systems were virtually inefficient and ineffective.

The FEACC also reviewed systems regarding issuance of medical certificate for treatment abroad. The medical board at times issued certificate in the absence of complete documents. Relevant guidelines and code of conduct were nonexistent. The FEACC also examined the human resource management system of the Hospital.

Privatization and Public Enterprises Supervising Agency: In the period, the Agency's working procedures and practices in assigning and evaluating board members fell under the FEACC'S review. The review found out that, inter alia, terms of board members was not in compliance with the relevant proclamation. Board members were assigned by external bodies instead of committee established for

this particular purpose. Lack of transparency in decision making, failure to take timely measures against incompetent board and audit committee members were some of the flaws mentioned in the report.

Institute of Biodiversity Conservation: The system study conducted on petroleum and spare parts utilization indicated that there were no systems to control handover and utilization of spare parts of vehicles. There were no working procedures and manuals relating to cannibalization. In addition, there were flaws, like unplanned procurement, inconsistent regulation regarding petroleum procurement and usage. Poor recording, property handling and management systems were pinpointed in the report forwarded to the Institute.

The other activity of the Institute that fell under the FEACC's review was human resource management. The examination showed that the employment procedures and practice were neither in line with the Federal Civil Service Agency nor impartial.

The Addis Ababa University: In the period under review, the FEACC undertook system study on housing administration. Absence of guidelines ensuring transparency and accountability and failure of some AAU staff to comply with guideline on housing administration were among the irregularities mentioned in the report.

The Addis Ababa Education Bureau: The FEACC reviewed working procedures and practice in distributing textbooks and forwarded the report to the Bureau. According to the report, handover and distribution of books donated by charity organizations were not made in line with relevant government guideline. Systems were nonexistent to ensure that revenues collected from sales of books to private schools go to the Finance and Economic Office of sub-cities.

Ministry of Trade and Industry: System study conducted on renewal of trade licenses revealed inconsistency in tax clearance certificate issued by the Ethiopian Revenues and Customs Authority, Addis Ababa and other regional states. More, the tax clearance certificate issued by these bodies was found to be susceptible to forgery.

Federal Police Commission: Property administration at the Federal Police Commission was another area of concern of the FEACC in the budget year. It was observed that internal audit inspection was lenient. There were repeated discrepancies in petroleum reserve between the recorded reserve and that of directly measured from the tanker. Failure to conduct surprise and annual inventory was another flaw observed.

The FEACC also conducted system study relating to procurement and forwarded a draft report to the Commission.

The Ethiopian Air Lines: The FEACC reviewed working procedures and practice of cargo inspection. Inspection of cargos before they are stored in a warehouse was found to be lenient. There was poor accountability system in the event registered goods disappear in the warehouse. Unorganized placement of goods, unclear working procedures and practice regarding care and inspection of cargos were also the drawbacks identified.

Commercial Bank of Ethiopia: The FEACC reviewed collateral estimation procedures and practice at the Bank. Failure to regularly update manual on collateral estimation in light of market price, tendency on the part of checkers to highly depend on information engineers collected from cites as well as poor filing and documentation systems were observed. An examination into procurement tender for the purchase of turnkey solution for card based payment was triggered by reports of alleged gaps. A report containing

recommendation was forwarded to the Bank after investigating issues surrounding the tender

Water Works Construction Enterprise: The FEACC carried out a review on working procedures and practice of rent of machinery. The final report was forwarded to the Enterprise. The study found out that there was no guideline on procurement of machinery. Details of machinery suppliers were not well profiled. Absence of clear criteria and leniency in supervision were some of the gaps identified.

The Ministry of Works and Urban Development: The Ministry was implementing recommendation forwarded following an examination into issuance of work permit for contractors. Some contractors took advantage of poor information exchange at the Ministry in order to get work permit by submitting forged documents. According to the report, the Ministry did not put in place proper working procedures and practice to monitor and inspect performance of contractors.

The National Theatre: The FEACC undertook review of the working procedures and practice relating to employment and firing of staff, script of plays, preparation of stage, selection of country music troupe for overseas show. A final report was sent to the National Theatre. The examination found out that establishment regulation, guideline ensuring transparency and accountability and comprehensive guideline on assessment of scripts were unavailable.

Anbesa City Bus Enterprise: The FEACC conducted working procedures and practice pertaining to procurement with particular emphasis on tender floated for procurement of consultancy service to carry out feasibility study on purchasing buses. In fact, the investigation was triggered by reports of alleged corruption in the tender processes. After carefully reviewing the case, the FEACC forwarded a report containing recommendation to the subject office.

Water Sanitation Project Office: An examination into tender process for procuring water tanker at the Water Sanitation Project Office with the Addis Ababa Water and Sewerage Authority was also triggered by reports of alleged irregularities. The probe into the tender process revealed that the criteria for evaluating tender documents were lacking in clarity. Technical assessment of the documents was not conducted in keeping with the standard. Despite these pitfalls, the procurement was given a green light taking into account the decisiveness of the procurement. However, the FEACC recommended the office pursue acceptable procurement procedures that would ensure transparency and accountability.

Merchandise Wholesale and Import Trade Enterprise: In the period the FEACC also examined systems of commodity stockpiling and sales. Failure to take appropriate measures when irregularities occurred, incomplete bin card bin tag registration system and sluggish elimination system of unnecessary goods were the problems identified in the working procedures and practice of the Enterprise.

The other area of concern was human resource management. The FEACC found out that temporary staff members remained on job for a longer period than specified in relevant guideline while acting heads exercised extra responsibility. Sketchy guideline on payment of per diem was also observed. The FEACC was also developing a draft reporting after reviewing the working procedures and practice of cement sales.

The National Intelligence and Security Service: The FEACC forwarded a draft report following review of the working procedures and practice of issuing boarding pass and collection of service charge.

Anbesa Shoe Factory: The FEACC examined the human resource management system of the Factory and forwarded the final report to the subject office.

In a like manner, the FEACC undertook review of the working procedures and practice in Pharmaceutical Fund and Supply Agency, Walia Cross Country Bus Service Enterprise, St. Paul Specialized Hospital. The Department permanently reviews the working procedures and practices of strategic public offices and public enterprises that mobilize huge resources and are likely to be vulnerable to corruption. Among them are the Ethiopian Telecommunications Corporation, the Ethiopian Electric Power Corporation, Revenues and Customs Authority, the Ethiopian Roads Authority.

The Roads Fund Office: The FEACC conducted examination of systems relating to procurement of asphalt following reports of alleged irregularities at Roads Fund Office with the Ethiopian Roads Authority (ERA). After looking into the case, the FEACC aborted the procurement tender (worth about 117 million birr), which was to be awarded in contravention of the government procurement procedures.

In the period the FEACC, after tips-off, reviewed working procedures and practice of a road construction project tender valued at over 815 million birr. The investigation into the procedures indicated that there was no wrongdoing in connection with the design work against which alleged irregularities reported. But ERA was told to rectify other minor faulty procedures.

A similar examination was conducted on procurement of tyres and a draft examination report was forwarded to the subject office. A draft examination report was also forwarded to the Office after reviewing inspection and control systems of consulting firms in connection with projects financed by the Roads Fund Office.

The Ethiopian Electric Power Corporation: Systems study conducted on preparation of electricity bills identified the absence of guideline on preparation of electricity bills, unclear job description and other corruption loopholes.

Revenues and Customs Authority: The FEACC examined procedures and practice of tax return. An examination report was forwarded to the subject office. The examination revealed that there was no system of checking the authenticity of documents submitted by tax return users. Failure to prepare standard input-output coefficient at the national level and poor documentation were among the loopholes identified.

An examination report and a follow-up report on valuation and inspection was forwarded to the Addis Ababa Air Port Branch Office with the Authority. Inconsistency in taking prices from the internet resulted in subjectivity or personal judgment of individuals. Valuation or pricing system was not in compliance with relevant customs regulations, according to the examination report.

Recording and documentation of imported goods at the Nazareth branch office was another area that came under the FEACC's review. A final examination report was forwarded to the subject office. According to the report, failure to update price data base and pricing same property differently were among the malpractices observed.

In the period the FEACC also examined system relating to inspection of duty-free shops. Poor recording and documentation, failure to properly conduct inventory and give job description, absence of consistent and approved working guideline were identified during the examination. A work relation between customs transitors and the Authority was also reviewed in the period. The study pointed out weak inspection and control mechanism to ensure that customs transitors were complying with customs regulations and poor synergy between the Authority and other government departments to tackle illegal trading.

Follow-up on the Implementation of Recommendations

Follow-up to find out the implementation of recommendations gives impetus to the examined institution to implement proposed corruption prevention programs. In addition, the follow-up enables the FEACC to appreciate the challenges the implementing institutions face and the emerging issues that require attention.

In the period under review, the follow-up covered Batu Construction Share Company, Muger Cement Enterprise, Menelik II Hospital, Yekatit 12 Hospital, and the Ethiopian Air Lines, the Ethiopian Electric Power Corporation, Tourist Trading Enterprise, the Ministry of Works and Urban Development, the National Theatre, Authority for Research and Conservation of Cultural Heritages, Ras Desta Damitew Memorial Hospital, Roads Authority, the Ethiopian Telecommunication Corporation, Tikur Anbesa Specialized Hospital, the Addis Ababa Police Commission, Wenji Sugar Factory, the Ministry of Agriculture and Rural Development.

There are also other institutions where follow-up activities are at various stages of execution.

2.3. Coordination of Ethics Infrastructures

Following the conduct of the BPR, the FEACC had established a department whose duty is to coordinate ethics infrastructures. One such ethics infrastructures is Ethics Liaison Units. As stipulated in the Establishment Proclamation of the FEACC, Ethics Liaison Units are charged with the task of coordinating ethical issues at every level of public offices and public enterprises as well as advising heads of same.

In the reporting period the FEACC caused the establishment of Ethics Liaison Units or replaced ethics liaison officers in 23 public offices and public enterprises. It also offered various training based on support needs assessment. Accordingly, it gave a four-day training for 36 ethics liaison officers. An intensive six-day training was also offered for about 80 ethics liaison officers on prevention of corruption offenses and regulation providing for the Functioning of Ethics Liaison Units.

The FEACC also organized an experience-sharing forum that brought together nearly 180 participants composed of heads of public offices and public enterprises as well as ethics liaison officers. It gave feedback on performance of 185 ethics liaison officers. The FEACC extended professional advices to 206 ethics liaison officers on preparation of code of ethics and other issues.

To meet financial needs of regional ethics and anti-corruption institutions, the FEACC provided a total of 679,502 birr to finance awareness raising education, preparation of publications and organization of ethics infrastructure forums.

The FEACC did its utmost to popularize the advantages of having anti-corruption institutions in those regional states that have not yet established same. In this regard, an agreement was reached to establish a joint committee comprising representatives from the FEACC, the Addis Ababa City Administration, the Dire Dawa City Administration and the Ministry of Federal Affairs. The FEACC was delegated to prepare a model draft proclamation for the ethics and anti-corruption commissions of the two city administrations mentioned and consequently the FEACC finalized the preparation of the draft proclamation.

It is to be recalled that a Joint Forum of Anti-Corruption Authorities was formed between the FEACC and its regional counterparts back in 1998 E.C with the purpose of deliberating on the success of anti-corruption drive and evaluating their performance. The Forum meets biannually. In the reporting period the Form held its fifth and sixth meetings in the Axum town of the Tigray Regional State and in Jimma town of the Oromiya Regional State respectively.

Schools are considered focal areas where groundwork is laid in an effort to create ethical and responsible citizens. In this regard, Ethics and Civics Education Clubs could play enormous roles. The FEACC found out that all schools at the federal level have established the club. Some 16 state-owned universities that did not set up the club have agreed to establish same in respective university following experience sharing form held among higher learning institutions. In a like manner, 35 private higher learning institutions that did not establish the club reached agreement to establish same at a consultative forum that brought together heads and instructors of ethics and civics education.

In a related development, the FEACC organized two experience sharing meetings for ethics and civics education clubs while a TOT was organized under the auspices of the FEACC for leaders and members of the club.

The FEACC recognizes the contribution civic associations, civil society organizations and faith-based organizations are making in preventing and controlling corruption. That is why it has taken the initiative to closely work with these institutions. There is a promising start among these institutions to support the anti-corruption drive spearheaded by the FEACC .For instance, the Ethiopian Teachers Association organized at the Addis Ababa level, the Addis Ababa Teachers Association, the Ethiopian Women Lawyers Association, the Addis Ababa Youth Association and the Confederation of Ethiopian Trade Union have each assigned a body that is responsible for the dissemination of ethics and anti-corruption education on permanent basis. Similarly, nine professional associations, seven commerce and sectoral associations and ten civic associations announced the assignment of such body.

The FEACC prepared establishment statute and regulations for joint forums formed between the FEACC and mass associations, the FEACC and professional associations, the FEACC and the media as well as the FEACC and commerce and sectoral associations.

The budget year also saw the formation of the National Anti-Corruption Coalition that aims to intensify the fight against corruption. The FEACC played an integral role in the formation of the Coalition

2.4. Corruption Investigation

In the reporting period the FEACC received 2286 complaints, out of which 1212 were reports within the FEACC's mandate. In comparison, the FEACC received 3073 complaints the previous budget year, of which 1272 fell under its jurisdiction.

Although the number of reports during the reporting period dropped, the proportion that comprises corruption matter increased to 53% compared to 41% the previous budget year. This may be an indicator of increasing public awareness and understanding of the FEACC's jurisdiction.

Of the 1212 complaints that fell under the FEACC's jurisdiction, 165 complaints were referred to the

investigation teams of the FEACC .Some 446 complaints were lacking in clarity. The police were delegated to deal with 63 complaints while 20 complaints were referred to another department with in the FEACC. Some 124 complaints were referred to pertinent bodies for further substantiation while 231 complaints were referred to relevant public offices and public enterprises. Some 87 complaints that were short of concrete evidence were kept at the FEACC's Information Center. Surveillance activity was being conducted in relation to 17 complaints. The fate of 29 complaints remained undecided. Some 14 complaints were found to fall outside the FEACC's jurisdiction after careful review by the Director of the Investigation Department. The FEACC took appropriate measures against 16 complaints following investigation.

All in all, the FEACC concluded the investigation of 311 files, including 143 files whose investigation had started the previous budget year. Of the 168 new files investigated in the reporting period, eight were filed in connection with retaliatory actions. The investigation into the retaliatory actions was finalized. Accordingly, the FEACC provided protection to three complainants by reinstating two complainants in their jobs while lifting a warning issued against one complainant. Investigation was in progress regarding other alleged retaliatory actions.

During the period 177 files were delivered to the prosecution Department, of which 8 files were returned to the Investigation Department for further investigation. The Prosecution Department closed 12 files. The remaining 157 files were being dealt with by the Prosecution Department.

The budget year witnessed the injunction of 348,970 square meters of land found in the Addis Ababa City Administration and the Oromiya Regional State. The estimated value of 259,005 square meters of land was reckoned at 596,449,718 birr. The value of 103,301 square meters of land was being estimated.

In addition, the FEACC obtained the injunction of 14 vehicles, 20 residential houses, a brick factory and a share worth 173,000 birr. It also froze 413,331 birr deposited in a bank.

The FEACC kept 389 suspects under constant surveillance while apprehended 288 suspects. Intelligence and surveillance operations were in progress to arrest additional 33 suspects.

In an effort to have other judicial bodies investigate non-serious corruption offenses on behalf of the FEACC, 36 complaints lodged with the FEACC were referred to the Police. Some 66 files, including those referred earlier to various judicial bodies were returned.

2.5. Corruption Prosecution

In the reporting period the FEACC Prosecution Department had 502 files in hand, of which it opened 131 files whereas 61 files were found unworthy of prosecution. Some 169 files were returned for further investigation. Another 28 files were referred to other prosecutors as they were found to fall outside the FEACC's jurisdiction. Some 11 files were sent for investigation by proxy. On the whole, decisions were passed on 408 files out of the 502 files.

In the period under review, the FEACC presented statements for preparatory hearing for 75 files and notices on objection were prepared for 71 files. Rehearsals of 647 witnesses were carried out in the period. Witnesses and defense witnesses gave their testimonials in 108 and 51 files respectively. The FEACC cross-examined 236 defense witnesses.

The Court ruled on 59 preparatory hearings. Verdicts on 44 cases were passed through trial proper, of which 42 cases were ruled in favor of the FEACC. In the period the Court rendered rulings on 45 files, out of which suspects in 39 files were found guilty. The trials of cases in six files resulted in acquittal while one file was closed due to absence of witnesses. Accordingly, the FEACC's conviction rate for the budget year stood at 86.7%.

In the period reported, the FEACC lodged 16 appeals and answered 80 appeals filed against it. It also lodged one cassation pleading against a ruling with basic legal mistake. Some 114 bailout requests were made, out of which 88 rejected.

The FEACC submitted application for the confiscation of one villa, plot of land valued at over 25 million birr as well as 100 quintals of sugar and 473,000 birr.

Some 260,861 birr, one villa, 480 square meters of plot as well as one condo house belonging to suspects were put to injunction as per the Court order.

2.6. Research and Studies

A baseline survey launched the previous year with a view to assessing the effectiveness of the Civil Service Reform Program (CSRP) was concluded in the reporting period. A draft proposal was developed to conduct the third round baseline survey in order to assess the effectiveness of the CSRP in the year 2001 E.C.

In order to identify focal areas of subsequent ethics and anti-corruption education, a grand proposal and action plan concerning studies to be conducted in the year 2001 E.C. were endorsed. Accordingly, the FEACC conducted three studies on media and two studies on face-to-face ethics and anti-corruption education. The findings of the studies were submitted to the Ethics Education and Public Relations Department so that the latter would make use of it.

As part of various attempts to compile best practices of different departments of the FEACC, work on compiling best practices of finance was concluded. A draft report on best practice of human resource management was in the pipeline.

The Studies and Research Department of the FEACC annually conducts studies on selected two topics. In the period studies titled "Resolving the case of plots of land put to injunction due to corruption" and "The roles and experience of Ethics Liaison Units in tackling corruption" were well underway.

Preparations were in the pipeline to conduct the second national corruption survey. To this end, work on evaluating bidders was finalized. Request for Proposal was readied for six consulting firms and a letter requesting them to present their proposal was forwarded.

In a separate development, 41 proposals on the conduct of system studies in public offices and public enterprises were developed and delivered to the Corruption Prevention Department so that it would review systems based on the proposals put forward. Some 19 additional proposals were in the offing.

In the period the FEACC commented on code of conducts developed by 22 public offices and public enterprises.

In the effort to sustain the implementation of quick wins a report that discussed activities executed through quick wins and their impacts as well as further activities that need to be executed through quick wins was prepared and forwarded to all departments of the FEACC for implementation.

3. National and International Engagements

In the reporting period the FEACC took part in a number of conferences, workshops and seminars. The occasions served as a vehicle to establish contacts with a wide range of institutions and individuals that assisted in forging closer working collaborations. The FEACC also showcased its achievements and challenges faced in the fight against corruption. The conferences and workshops include:

1. Joint Forum between the FEACC and regional anti-corruption authorities- Tigray Regional State, Ethiopia August 2008
2. The 3rd Annual Conference and General Meeting of the International Association of Anti-Corruption Authorities (IAACA)- Kiev, Ukraine October 2008
3. Workshop on Advancing the Fight Against Fraud and Corruption in Africa: Progress and Prospective-Gaborone, Botswana January 2009.
4. FEACC meeting with delegation led by the Chairman of the International Advisory Group of Construction Sector Transparency Initiative (CoST)-Addis Ababa, Ethiopia February 2009.
5. Meeting on “Assessing the Efficiency and Impact of National Anti-Corruption Institutions in Africa” Kigali, Rwanda February 2009.
6. Workshop on enriching draft bills providing for the Registration and Declaration of Assets and Financial Interests as well as Whistleblowers and Witnesses Protection Act-Addis Ababa, Ethiopia March 2009.
7. CoST Multi Stakeholder Group (MSG) meet-Addis Ababa, Ethiopia March 2009.
8. National Anti-Corruption Coalition Founding Conference-Addis Ababa, Ethiopia July 2009.

3.1. Formation of National Anti-Corruption Coalition

A National Anti-Corruption Coalition that aims to intensify the anti-corruption drive in the country was officially formed at the conclusion of a two-day founding conference held here in the capital from 2 July to 3 July 2009.

The FEACC, the vanguard anti-corruption institution in the country, has been harnessing the efforts of organizations active in the fight against corruption.

One of such instances is the series of joint forums formed between the FEACC and regional anti-corruption institutions, the media, civic associations, professional associations, chamber of commerce and sectoral associations and law enforcement agencies.

It is the conviction of the FEACC that such bilateral forums be elevated to the next level with one national vision in addressing corruption. This has called for the formation of a National Anti-Corruption Coalition.

Formed in the presence of close to 300 stakeholders and partners, the Coalition comprised government departments, civil society organizations, the private sector and opposition political parties.

The civil society organizations have taken the lion share of representation (48%) in the Coalition. The private sector also constituted a significant representation in the Coalition. The civil society organizations, the private sector and opposition political parties as a whole constituted 68.5 percent of the total number of seats in the Coalition.

This is a clear illustration that these groups have influential roles to play in the overall activities of the Coalition.

As provided in the Establishment Proclamation, the FEACC is duty-bound to lead and coordinate all anti-corruption efforts exerted by members of the Coalition. It, therefore, serves as a permanent secretariat of the Coalition.

3.2. Strengthening Global Anti-Corruption Network

Ethiopia is one of the seven pilot countries of the Construction Sector Transparency Initiative (CoST). CoST is a multi stakeholder initiative established to promote transparency and accountability in publicly-financed infrastructure projects across the world. The National Multi Stakeholder (MSG) approved work plan and budget for the pilot period in March 2009. The National Executive Committee has already launched operation. Ethiopia was selected to host the 4th international advisory group of CoST due to be held in April 2010.

Ethiopia is also closely working with the Extractive Industry Transparency Initiative (EITI), which aims to strengthen governance by improving transparency and accountability in the extractive sector.

As part of the on-going diagnostic study in eight sectors, the World Bank, in close consultation with the FEACC undertook water sector diagnostic study. The study was aimed at finding out whether or not existing boreholes and water wells were constructed in a transparent and accountable manner. The FEACC also shared experience with the Ombudsman of Rwanda during the visit of the latter to Ethiopia. Similarly, the FEACC shared its experience in corruption prevention and control with the Southern Sudan Anti-Corruption Commission.

4. Miscellaneous Activities

The FEACC organized a two-day workshop with the aim of enriching draft bill providing for the Registration and Declaration of Assets and Financial Interests. A paper was presented on the occasion and inputs were gathered from stakeholders. The enriched draft, written in Amharic and English languages, was submitted to the Office of the Prime Minister for approval. Similarly, the FEACC, in collaboration with the Ministry of Justice tabled for enrichment the draft bill of Whistleblowers and Witnesses Protection Act. The draft bill was then forwarded to the Office of the Prime Minister.

Work on filling in the checklist of the United Nations Convention Against Corruption in line with the

relevant domestic laws was carried out in the reporting period.

During the period the FEACC reviewed the draft National Anti-Corruption Policy. A consultant that embarked on the project submitted a final document after revisiting the draft policy in light of the comments given by the FEACC.

5. Capacity Building

In the budget year 15 employees joined the FEACC through vacancies while ten employees became members of the FEACC staff through transfer. At the end of the budget year the total number of staff reached 236(168 males and 68 females).The FEACC provided a number of trainings for staff members. Details are given in appendix

6. Budget Spending

The FEACC spent 11,999,730 birr (62.48%) of the 19,206,000.00 birr allocated to it for the budget year. To look at the spending separately, it spent 8,117,465 birr (72.04%) in salary and per diem from 11,267,300 birr allocated for this purpose. It also utilized 3,882,264 birr (48.90%) of the 7,938,700 birr earmarked for operational activities.

In addition to the budget allocated to it by the Government, the FEACC utilized funds it secured from the United Nations Development Program (UNDP) and the Justice System Reform Program (JSRP). Accordingly, it spent 6,319,418 birr and 1,778,215 birr from the funding obtained from the UNDP and JSRP respectively.

7. Challenges Faced and Measures Taken to Overcome Them

The reporting period has, nevertheless, not been without challenges. In the period the FEACC experienced some challenges in the course of discharging its mandate. The challenges are highlighted below:

- Outsourced TV and radio spots took too much time before use due to incompetence of the institutions to which the spots were outsourced
- ⇒ To deal with the challenge, the FEACC conducted a follow-up activity and expedited development of technical specifications.
- Incompetence on the part of some Ethics Liaison Officers to examine systems in their respective institutions and seal corruption loopholes
- ⇒ The FEACC provided a series of training for the officers and closely coached activities.
- A massive increase in number of sponsorship requests created work load
- ⇒ To address the challenge the editorial committee had to deal with the sponsorship requests even out of normal work hours.
- Poor preservation of exhibits and properties put to injunction. This problem had specially to do with vehicles. The vehicles were exposed to sunshine and rain.

- The FEACC was experiencing shortage of vehicles as its scope is widening over time
- ⇒ Even though a lasting solution could not come about, attempts were made to somewhat resolve the problem.
- Reluctance on the part of some public offices and public enterprises to quickly respond to requests of audit reports and other evidence.
- ⇒ Apart from conducting a follow-up activity, the FEACC has begun meeting pertinent individuals in person in order to get access to information.
- Failures to cooperate with the FEACC. For example, some sub-cities of the Addis Ababa City Administration were not responsive when asked to verify some issues. Investigation processes of some complaints were hampered as a result.
- Some public offices and public enterprises were reluctant when asked to send relevant civil servants to participate in training and experience sharing forums.
- The FEACC met and convinced pertinent bodies about the need of getting their employees participate in training and experience sharing forums organized by the FEACC.
- The FEACC had difficulty to get eligible firms that would organize the founding conference of the National Anti-Corruption Coalition.
- ⇒ The FEACC itself successfully organized the event.

8. Conclusion

On the whole, the 2008/2009 budget year witnessed more remarkable achievements in the fight against corruption and impropriety. It is the Commission's strong conviction that the fight against corruption will pay off as the public actively embrace integrity and good governance practices. The efforts exerted in expanding ethics and anti-corruption education, examining corruption-prone working procedures in public offices and enterprises will, no doubt, bear fruits, at least in the long run.

In the reporting period the FEACC provided intensive Training of Trainers (TOT) for representative cross section of the public. The shift of focus from awareness raising education to the provision of TOT will definitely help increase multiplier effect.

The FEACC reviewed and examined the working procedures and practices of specific areas (that were believed to be more susceptible to corruption) in a number of public offices and enterprises. Following the implementation of the BPR, the FEACC has been pursuing a new approach to examine systems in public offices and public enterprises. According to the new approach, reviews and examinations of working procedures should be made on specific areas and practices that are believed to be more exposed to corruption than others. The successful implementation of the Commission's recommendations, which has been closely followed up and monitored, will hopefully help the respective public offices and enterprises curb corruption, at least in the areas streamlined.

The budget year also saw the successful investigation of numerous cases and the prosecution of scores of corruptors.

The establishment of the National Anti-Corruption Coalition and the various forums established between the Commission and other bodies as well as the effective implementation of the civil service reform programme are worth mentioning.

Thanks, mainly, to the above-mentioned encouraging achievements, the FEACC was able to garner popular support in its fight against corruption. The achievements have indeed helped the FEACC to make its presence felt much better than ever before. It succeeded in making the national anti-corruption endeavour a popular agenda. Though the Commission is the vanguard institution in the drive against corruption, the successes registered during the period were the sum total of the relentless efforts of all the stakeholders.

In the years to come, the Commission will continue from where it left off in enhancing

public participation in the fight against corruption. It has always been the Commission's conviction that the national anti-corruption campaign cannot be a success without the active participation of the general public in it.

There is an optimistic expectation on the part of the Commission that the Ethiopian public should be increasingly committed to collaborating with it in tackling corruption and impropriety at the national level. The FEACC urges the public in general and major stakeholders in particular to show maximum willingness and readiness to support the Commission's efforts and endeavours.

Together, we become stronger!

9. Appendices

Appendix 1 *Training of Trainers Provided in Sector*

No	Name of Institution	No. of Trainees
1	Addis Ababa City Administration	94
2	Higher Learning Institutions	43
3	Media Establishments & Civic Associations	39
4	License Issuing Institutions	95
5	Schools	96
6	Financial Institutions	86
7	Women's Associations	50
8	Youth's Association	50
9	Service Rendering Institutions	42
10	Basic Service Rendering Institutions	42
Total		637

Appendix 2 *Public offices and public enterprises whose working procedures and practices reviewed in the budget year*

No	Government Departments	Number of offices	%
1	Offices under the Addis Ababa City Administration	4	12.5
2	Federal Public Offices	11	34.4
3	Federal Public Enterprises	12	37.5
4	Others	5	15.6
Total		32	100

Note:

1. Anbesa City Bus, Merchandise Wholesale and Import Trade Enterprise and Waliya Cross-country Bus Service are included under the category of “Federal Public Enterprises”
2. Hospitals, the Addis Ababa University, the National Bank of Ethiopia and the Ethiopian Press Agency are included under the category of ‘Others’
3. Only those activities whose performance reached 70% and above are included

Appendix 3 Working procedures and practices reviewed

No	Working procedure & practice	In no.	%
1	Procurement	17	36.2
2	Property Administration	7	14.9
3	License Issuance & supervision	4	8.5
4	Service delivery	5	10.6
5	Sales	4	8.5
6	Finance & tax	6	12.8
7	Human resource management	4	8.5
11	Others	-	-
Total		47	100

Appendix 4 Review of working procedures and practices in sectors

No	Sectors	In no.	%
1	Infrastructure Institutions	9	19
2	Revenues & financial Institutions	5	10.6
3	Health Institutions	3	6.4
4	Education Institutions	2	4.3
5	Media Institutions	1	2.12
6	Manufacturing Enterprises	3	6.4
7	Trading Enterprises	3	6.4
8	Service Rendering Institutions	10	21.3
9	Law enforcement agencies	5	10.6
10	Others	6	12.8
Total		47	100

Note:

Institute of Biodiversity Conservation and Privatization and Public Enterprises Supervising Agency are categorized under “Others”

Appendix 5 *Files whose investigation concluded in the budget year*

No	Kind of Crime	No. of Files	No. of Suspects	Undue advantage obtained/Losses Caused on Gov't	
				In Cash/Birr	In Kind
1	Abuse of Power	47	132	85,065,622	34,965
2	Bribery	7	13	273,500	-
3	Gaining Undue Advantage	2	4	88,000	-
4	Maladministration	55	175	177,121,773	-121,308sq.m of plot -15 Computers -18 Rooms -7 Vehicles
5	Concealment	9	32	6,856,428	4 Vehicles
6	Owning Asset Whose Source Unidentified	2	3	-	-
7	Exercising Others' Power	1	8	-	-
8	Reprisal	4	1	-	-
9	Forgery	14	92	446,131,168	-182,551 sq.m of plots - One Vehicle
10	Betrayal of Trust	19	46	1,912,081	-
11	Fraud	3	32	114,556,742	-
	Total	163	538	832,005,316	-338,824 sq.m of plot -12 Vehicles -18 Rooms -15 Computers

Appendix 6 *Rulings delivered in the budget year*

No	File Name	Date of Charge Pressed (E.C.)	Kind of Crime	Date of Ruling (E.C.)	Verdict	Fine Imposed/ Birr/
1	Kifle Eshete et al	07/12/99	Abuse of power	26/2/2001	2 years- 10 years rigorous imprisonment	500-2500
2	Colonel Kefelegn Debebe	16/3/2000	Gaining undue advantage	13/6/2001	2 years rigorous imprisonment	500
3	Chief Seregeant Jemal Ibrahim	30/1/2001	Abuse of power	01/5/2001	2 years rigorous imprisonment	3000
4	Melaku Gezahegn et al	06/3/2000	Serious betrayal of trust	30/4/2001	2 years imprisonment each	-
5	Mersha Bogale	06/3/2000	Forgery	18/11/2000	6 years rigorous imprisonment	-
6	Markos G/Tsadek et al	/1/2000	Abuse of power	24/10/2001	3-15 years	1000-25000
7	Abiy Legesse	29/10/99	Serious fraud	13/2/2001	5 years rigorous imprisonment	500
8	Daniel Amare	15/2/2000	Bribery	30/7/2001	3 months	100
9	Solomon Hailu et al	28/9/99	Abuse of power	15/10/2001	6 years rigorous imprisonment	5000
10	Habtamu Petros et al	20/6/2000	Abuse of power	04/10/2001	8 years rigorous imprisonment each	50,000
11	Habtamu Malla	24/7/99	Abuse of power	21/1/2001	5 years imprisonment	5000
12	Tsegaye Mirchi	12/8/2001	Forgery	21/9/2001	2 years imprisonment	-
13	Tewodors	23/10/2000	Forgery	04/7/2001	2 years imprisonment	-

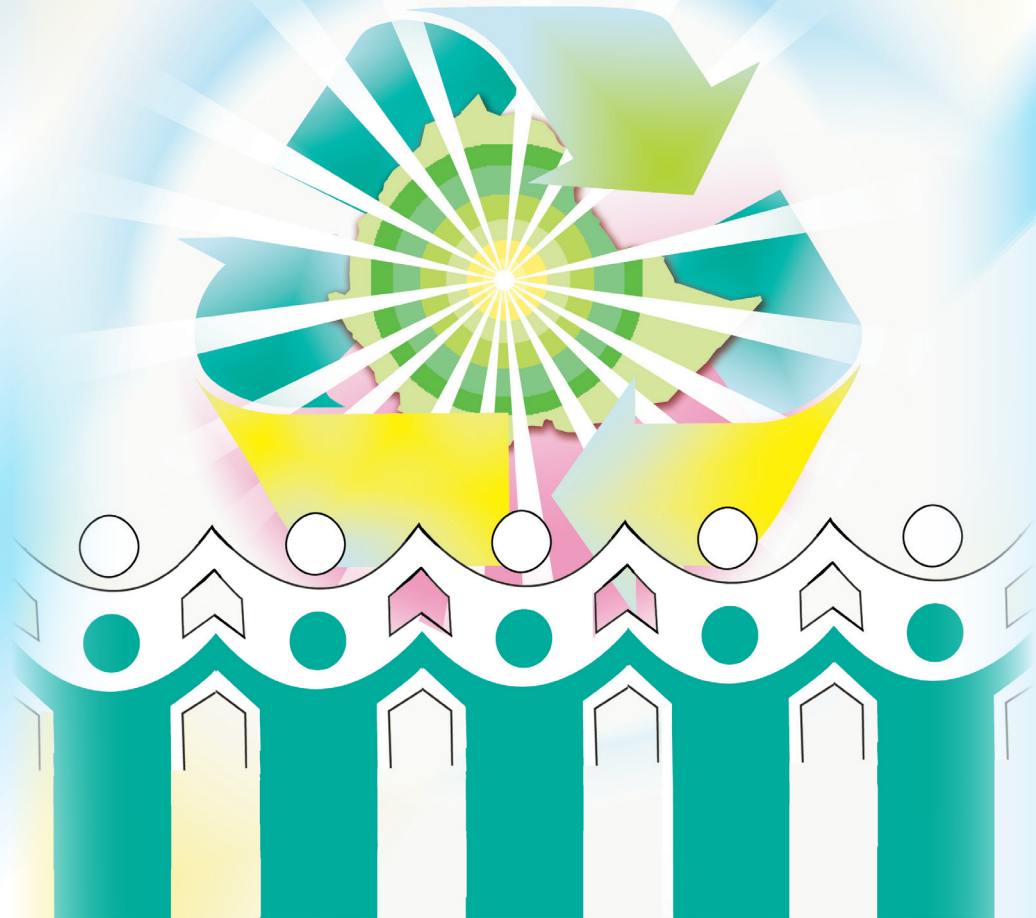
14	Biruck Negash	12/6/99	Serious fraud	21/3/2001	1 year imprisonment	-
15	Fasil Alemu		Abuse of power		1 year imprisonment	100
16	Shebru Zegeye	15/7/2001	Abuse of power	05/10/2001	4 years imprisonment	5000
17	Hailu Beyene et al	19/3/2000	Bribery	10/7/2001	3 years imprisonment	500
18	Getu Tefera	28/3/99	Bribery	25/7/2001	1 year imprisonment	-
19	Markos Shume et al	12/2/2000	Bribery	25/2/2001	1 year imprisonment	-
20	Sultan Redin	27/12/2000	Serious betrayal of trust	15/5/2001	5 years imprisonment	4000
21	Milion Belay	03/3/2000	Serious betrayal of trust	25/7/2001	6 years imprisonment	5000

Appendix 7 *Trainings provided to staff members*

No.	Training Topic	No. of Trainees
1	Policy Analysis	2
2	Ethics	4
3	Risk Management	2
4	Communication skills	3
5	Human Resource Management	4
6	Training of Trainers	1
7	Advanced Office Operation Management	8
8	Record Management	6
9	Internal Auditing	5
10	Information System & Technology	4
11	Physical Resource Management	3
12	Total Maintenance Management	2

13	Project Planning, Implementation & Evaluation	7
14	Basics of Office Operation Management	1
15	Basic Managerial Skill	3
16	Banking & Insurance Policy Procedures	28
17	Training on Modules	133
18	Basic Computer Application	14
19	Auto Mechanics	12
20	Forensic	48
Total		290

ለፀረ-ሙስና ትግሉ ስምረት የባለድርሻ አካላት ጥምረት!

Coalition against corruption: Key to success!